

Rada
Európskej únie

V Bruseli 5. júla 2023
(OR. en)

Medziinštitucionálny spis:
2023/0257(NLE)

11485/23
ADD 2

LIMITE

COLAC 81
POLCOM 146
SERVICES 27
FDI 15

NÁVRH

Od: Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie

Dátum doručenia: 5. júla 2023

Komu: Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie

Č. dok. Kom.: COM(2023) 431 final - ANNEX 1 - PART 2/4

Predmet: PRÍLOHA k návrhu ROZHODNUTIA RADY o podpise v mene Európskej únie a predbežnom vykonávaní Rozšírenej rámcovej dohody medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Čílskou republikou na strane druhej

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2023) 431 final - ANNEX 1 - PART 2/4.

Príloha: COM(2023) 431 final - ANNEX 1 - PART 2/4

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 5. 7. 2023
COM(2023) 431 final

ANNEX 1 – PART 2/4

PRÍLOHA

k

návrhu ROZHODNUTIA RADY

o podpise v mene Európskej únie a predbežnom vykonávaní Rozšírenej rámcovej dohody medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Čilskou republikou na strane druhej

ČASŤ III

OBCHOD A ZÁLEŽITOSTI SÚVISIACE S OBCHODOM

KAPITOLA 8

VŠEOBECNÉ A INŠTITUCIONÁLNE USTANOVENIA

ODDIEL A

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 8.1

Vytvorenie zóny voľného obchodu

Zmluvné strany týmto vytvárajú zónu voľného obchodu v súlade s článkom XXIV dohody GATT z roku 1994 a s článkom V dohody GATS.

ČLÁNOK 8.2

Ciele

Cieľom tejto časti dohody je:

- a) rozšírenie a diverzifikácia obchodu s tovarom v súlade s článkom XXIV dohody GATT z roku 1994 medzi zmluvnými stranami prostredníctvom zníženia alebo odstránenia colných a necolných prekážok obchodu;
- b) uľahčenie obchodu s tovarom, najmä prostredníctvom ustanovení týkajúcich sa uľahčenia v oblasti ciel a obchodu, noriem, technických predpisov, postupov posudzovania zhody a sanitárnych a rastlinolekárskeho opatrení, a to pri zachovaní práva každej zmluvnej strany na reguláciu v záujme plnenia cieľov verejnej politiky;
- c) liberalizácia obchodu so službami, a to v súlade s článkom V dohody GATS;
- d) vytvorenie hospodárskeho prostredia, ktoré napomáha k zvýšeným investičným tokom, zlepšenie podmienok usadenia sa na základe zásady nediskriminácie pri súčasnom zachovaní práva každej zmluvnej strany prijímať a presadzovať opatrenia potrebné na sledovanie legitímnych cieľov politiky;
- e) uľahčenie obchodu a investícií medzi zmluvnými stranami, a to aj prostredníctvom voľného prevodu bežných platieb a pohybu kapitálu;

- f) rozvoj prostredia priaznivého pre investície poskytnutím transparentných, stabilných a predvídateľných pravidiel, ktoré zaručia spravodlivé zaobchádzanie s investormi, a vytvorenie súdneho systému, ktorý zabezpečí účinné, spravodlivé a predvídateľné riešenie sporov medzi investorom a štátom;
- g) efektívne a recipročné otvorenie trhov verejného obstarávania zmluvných strán;
- h) podpora inovácie a tvorivosti zabezpečením primeranej a účinnej ochrany práv duševného vlastníctva v súlade s medzinárodnými záväzkami uplatniteľnými medzi zmluvnými stranami;
- i) podpora podmienok podporujúcich nenarušenú hospodársku súťaž, najmä pokiaľ ide o obchod a investície medzi zmluvnými stranami;
- j) rozvoj medzinárodného obchodu spôsobom, ktorý prispieva k udržateľnému rozvoju v jeho hospodárskom, sociálnom a environmentálnom rozmere, a
- k) vytvorenie účinného, spravodlivého a predvídateľného mechanizmu na urovnávanie sporov týkajúcich sa výkladu a uplatňovania tejto časti dohody.

ČLÁNOK 8.3

Všeobecne platné vymedzenie pojmov

Na účely tejto časti dohody, príloh 9, 10-A až 10-E, 13-A až 13-H, 15-A, 15-B, 16-A, 16-B, 16-C, 17-A až 17-I, 19-A, 19-B, 19-C, 21-A, 21-B, 25, 28-A, 28-B, 29, 32-A, 32-B, 32-C, 38-A a 38-B a protokolov k tejto dohode:

- a) „dohoda o poľnohospodárstve“ je Dohoda o poľnohospodárstve v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;
- b) „antidumpingová dohoda“ je Dohoda o uplatňovaní článku VI Všeobecnej dohody o clách a obchode v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;
- c) „clo“ je akékoľvek clo alebo poplatky akéhokoľvek druhu uložené na dovoz tovaru alebo v súvislosti s ním, okrem:
 - i) akýchkoľvek poplatkov zodpovedajúcich vnútroštátnej dani uloženej v súlade s článkom 9.4 tejto dohody;
 - ii) akéhokoľvek antidumpingového, osobitného ochranného, vyrovnávacieho alebo ochranného cla uplatňovaného v súlade s dohodou GATT z roku 1994, antidumpingovou dohodou, dohodou o poľnohospodárstve, dohodou SCM a dohodou o ochranných opatreniach a
 - iii) akýchkoľvek poplatkov a iných platieb uložených na dovoz alebo v súvislosti s dovozom, ktoré sú obmedzené do výšky približných nákladov na poskytnuté služby;

- d) „CPC“ je provizórna ústredná klasifikácia produkcie (Statistical Papers, séria M, č. 77, Odbor medzinárodných hospodárskych a sociálnych záležitostí Štatistickej komisie Organizácie Spojených národov, New York, 1991);
- e) „dni“ sú kalendárne dni vrátane víkendov a sviatkov;
- f) „existujúci“ je účinný v deň nadobudnutia platnosti tejto dohody;
- g) „dohoda GATS“ je Všeobecná dohoda o obchode so službami v prílohe 1B k Dohode o založení WTO;
- h) „dohoda GATT z roku 1994“ je Všeobecná dohoda o clách a obchode 1994 v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;
- i) „tovar zmluvnej strany“ je domáci tovar v zmysle dohody GATT z roku 1994 a zahŕňa pôvodný tovar tejto zmluvnej strany;
- j) „harmonizovaný systém“ alebo „HS“ je harmonizovaný systém opisu a číselného označovania tovaru vrátane všeobecných pravidiel na jeho výklad, poznámok k triedam, poznámok ku kapitolám a poznámok k podpoložkám, vypracovaný Svetovou colnou organizáciou;
- k) „položka“ sú prvé štyri číslice v čísle nomenklatúrneho zatriedenia v rámci harmonizovaného systému;

- l) „právnická osoba“ je akýkoľvek právny subjekt riadne založený alebo inak organizovaný podľa uplatniteľného práva na ziskové alebo iné účely v súkromnom alebo štátnom vlastníctve vrátane akejkoľvek korporácie, trustu, verejnej obchodnej spoločnosti, spoločného podniku, spoločnosti s jediným spoločníkom alebo združenia;
- m) „opatrenie“ je akékoľvek opatrenie vo forme zákona, iného právneho predpisu, pravidla, postupu, rozhodnutia, správneho opatrenia, požiadavky, praktiky alebo v akejkoľvek inej forme;
- n) „opatrenie zmluvnej strany“ je akékoľvek opatrenie prijaté alebo zachovávané:¹
- i) vládami a orgánmi na všetkých úrovniach;
 - ii) mimovládnymi subjektmi pri výkone právomocí delegovaných na ne vládami alebo orgánmi na všetkých úrovniach² alebo

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že „opatrenie“ zahŕňa opomenutie zmluvnej strany podniknúť kroky, ktoré sú nevyhnutné na splnenie jej povinností podľa tejto dohody.

² V záujme väčšej istoty treba uviesť, že povinnosti zmluvnej strany sa podľa tejto dohody vzťahujú na štátom vlastnený podnik alebo inú osobu, ak vykonáva akúkoľvek regulačnú alebo správnu právomoc alebo inú vládnu právomoc, ktorú na ňu táto zmluvná strana delegovala, ako napríklad právomoc vyvlastňovať, vydávať licencie, schvaľovať obchodné transakcie alebo ukladať kvóty, poplatky alebo iné platby.

- iii) akýmkoľvek subjektom, ktorý v skutočnosti koná na základe pokynov alebo pod vedením alebo kontrolou zmluvnej strany, pokiaľ ide o dané opatrenie¹;
- o) „fyzická osoba“ je:
- i) v prípade zmluvnej strany EÚ je to štátny príslušník členského štátu podľa práva daného štátu², a
- ii) v prípade Čile štátny príslušník Čile podľa jeho práva;
- p) „pôvodný tovar“ je tovar spĺňajúci podmienky podľa pravidiel pôvodu stanovených v kapitole 10;
- q) „osoba“ je fyzická osoba alebo právnická osoba;

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že ak zmluvná strana tvrdí, že určitý subjekt koná tak, ako je uvedené v bode iii), táto zmluvná strana znáša dôkazné bremeno a musí prinajmenšom poskytnúť spoľahlivé indície.

² Na účely kapitol 17 až 27 zahŕňa vymedzenie pojmu „fyzická osoba“ aj fyzickú osobu s trvalým pobytom v Lotyšskej republike, ktorá nie je občanom Lotyšska ani akéhokoľvek iného štátu, ale ktorá má podľa právnych predpisov Lotyšskej republiky právo získať pas osoby bez štátneho občianstva.

- r) „osobné údaje“ sú všetky informácie týkajúce sa identifikovanej alebo identifikovateľnej fyzickej osoby;
- s) „dohoda o ochranných opatreniach“ je Dohoda o ochranných opatreniach v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;
- t) „sanitárne alebo fytosanitárne opatrenie“ je akékoľvek opatrenie uvedené v odseku 1 prílohy A k dohode SPS;
- u) „dohoda SCM“ je Dohoda o subvenciách a vyrovnávacích opatreniach v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;
- v) „dohoda SPS“ je Dohoda o uplatňovaní sanitárnych a fytosanitárnych opatrení v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;
- w) „dohoda TBT“ je Dohoda o technických prekážkach obchodu v prílohe 1 k Dohode o založení WTO;
- x) „dohoda TRIPS“ je Dohoda o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva v prílohe 1C k Dohode o založení WTO; a
- y) „Dohoda o založení WTO“ je Dohoda o založení Svetovej obchodnej organizácie podpísaná 15. apríla 1994 v Marrákeši.

ČLÁNOK 8.4

Vzťah k Dohode o založení WTO a iným existujúcim dohodám patriacim do rozsahu pôsobnosti tejto časti dohody

1. Zmluvné strany si potvrdzujú svoje vzájomné práva a povinnosti, ktoré im vyplývajú z Dohody o založení WTO a iných existujúcich dohôd, ktorých sú zmluvnými stranami, a ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto časti dohody.
2. Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že sa ním zmluvným stranám ukladá povinnosť konať spôsobom, ktorý by bol v rozpore s ich záväzkami vyplývajúcimi z Dohody o založení WTO.
3. V prípade rozporu medzi ustanoveniami tejto dohody a akejkol'vek inej existujúcej dohody okrem Dohody o založení WTO, na ktorej sa obe zmluvné strany zúčastňujú a ktorá patrí do rozsahu pôsobnosti tejto časti dohody, uskutočnia zmluvné strany bezodkladné konzultácie s cieľom nájsť vzájomne uspokojivé riešenie.

ODDIEL B

INŠTITUCIONÁLNE USTANOVENIA

ČLÁNOK 8.5

Osobitné funkcie Spoločného výboru pôsobiaceho v zložení pre otázky obchodu

1. Ak sa Spoločná rada zriadená podľa článku 40.1 zaoberá otázkami súvisiacimi s touto časťou dohody,¹ môže:

- a) prijímať rozhodnutia s cieľom zmeniť:
 - i) zoznamy colných sadzieb v dodatkoch 9-1 a 9-2 na urýchlenie odstraňovania ciel;
 - ii) kapitolu 10 a prílohy 10-A až 10-E;
 - iii) prílohy 13-F a 13-G a dodatok 13-E-1;
 - iv) prílohy 16-A, 16-D, 16-E a odsek 1 prílohy 16-B;

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že Čile bude vykonávať všetky rozhodnutia prijaté Spoločným výborom pôsobiacim v zložení pre otázky obchodu prostredníctvom *acuerdos de ejecución* (výkonných dohôd) v súlade s čilským právom.

- v) prílohu 21-B;
- vi) prílohu 29;
- vii) vymedzenie pojmu „subvencia“ v článku 31.2 ods. 1, pokiaľ ide o podniky dodávajúce služby, s cieľom začleniť výsledok budúcich diskusií v rámci WTO alebo súvisiacich viacstranných fór týkajúcich sa uvedenej záležitosti;
- viii) prílohu 32-A, pokiaľ ide o odkazy na právne predpisy uplatniteľné v zmluvných stranách;
- ix) prílohu 32-B, pokiaľ ide o kritériá, ktoré sa majú zahrnúť do námietkového konania;
- x) prílohu 32-C, pokiaľ ide o zemepisné označenia;
- xi) prílohy 38-A a 38-B; a
- xii) akékoľvek iné ustanovenie, prílohu, doplnok alebo protokol, ktorých zmena je stanovená v tejto časti dohody;
- b) prijímať rozhodnutia o výklade ustanovení tejto časti dohody, ktoré sú záväzné pre zmluvné strany a všetky subjekty zriadené podľa tejto časti tejto dohody a pre panely uvedené v kapitolách 33 a 38;

- c) zriadiť ďalšie podvýbory a iné subjekty zodpovedné za záležitosti patriace do rozsahu pôsobnosti tejto časti dohody podľa článku 40.3 ods. 3; a
- d) ak to považuje za vhodné, prijať rokovací poriadok podvýborov a iných subjektov zriadených podľa článku 8.8 a písmena c) tohto odseku.
2. Program zasadnutia Spoločnej rady pôsobiacej v zložení pre otázky obchodu stanovia koordinátori pre túto časť dohody podľa článku 8.7 ods. 2.

ČLÁNOK 8.6

Osobitné funkcie Spoločného výboru pôsobiaceho v zložení pre otázky obchodu

1. Ak sa Spoločný výbor zriadený podľa článku 40.2 zaoberá otázkami súvisiacimi s touto časťou dohody,¹ tak:
- a) pomáha Spoločnému výboru pri výkone jeho funkcií týkajúcich sa obchodných a investičných záležitostí;

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že Čile bude vykonávať všetky rozhodnutia prijaté Spoločným výborom pôsobiacim v zložení pre otázky obchodu prostredníctvom *acuerdos de ejecución* (výkonných dohôd) v súlade s čilským právom.

- b) je zodpovedný za riadne vykonávanie tejto časti dohody; v tejto súvislosti a bez toho, aby boli dotknuté práva stanovené v kapitole 38, môže zmluvná strana predložiť na prerokovanie v Spoločnom výbore akúkoľvek otázku týkajúcu sa uplatňovania alebo výkladu tejto časti dohody;
 - c) podľa potreby dohliada na ďalšie rozpracovanie ustanovení tejto časti dohody a vyhodnocuje výsledky dosiahnuté jej uplatňovaním;
 - d) hľadá vhodné spôsoby prevencie a riešenia problémov, ktoré by inak mohli vzniknúť v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto časť dohody;
 - e) dohliada na prácu všetkých podvýborov zriadených podľa článku 8.8 a podvýborov zriadených podľa článku 40.3 ods. 3 plniacich úlohy konkrétne sa týkajúce časti III tejto dohody a
 - f) skúma všetky účinky pristúpenia nového členského štátu k Európskej únii na túto časť dohody.
2. Spoločný výbor pôsobiaci v zložení pre otázky obchodu môže:
- a) zriadiť ďalšie podvýbory a iné subjekty zodpovedné za záležitosti patriace do rozsahu pôsobnosti tejto časti dohody podľa článku 40.3 ods. 3;

- b) prijímať rozhodnutia o zmene tejto časti dohody podľa článku 8.5 ods. 1 písm. a) a vydávať výklady uvedené v článku 8.5 ods. 1 písm. b) medzi zasadnutiami Spoločnej rady, ak Spoločná rada nemôže zasadať alebo ak je v tejto dohode stanovené inak; a
 - c) prijať rokovací poriadok podvýborov a iných subjektov, ak to považuje za vhodné, a to podľa článku 8.8 a písmena a) tohto odseku.
3. Program zasadnutia Spoločného výboru pôsobiaceho v zložení pre otázky obchodu stanovia koordinátori pre túto časť dohody podľa článku 8.7 ods. 2.

ČLÁNOK 8.7

Koordinátori pre túto časť dohody

1. Každá zmluvná strana vymenuje do 60 dní odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody koordinátora pre túto časť dohody a oznámi druhej zmluvnej strane kontaktné údaje tohto koordinátora.
2. Koordinátori spoločne vypracujú program a vykonajú všetky ostatné potrebné prípravy na zasadnutia Spoločnej rady, Spoločného výboru a podvýborov a iných subjektov zriadených podľa článku 8.8, resp. zriadených podľa článku 40.3 ods. 3, ktoré plnia úlohy konkrétne sa týkajúce časti III tejto dohody. Koordinátori podľa potreby vypracúvajú opatrenia v nadväznosti na rozhodnutia Spoločnej rady a Spoločného výboru pôsobiacich v zložení pre otázky obchodu a na rozhodnutia podvýborov v prípadoch stanovených v článkoch 17.39 a 25.20.

ČLÁNOK 8.8

Podvýbory a iné subjekty špecifické pre túto časť dohody

1. Zmluvné strany týmto zriaďujú tieto podvýbory:
 - a) Podvýbor pre boj proti korupcii v oblasti obchodu a investícií;
 - b) Podvýbor pre uľahčenie v oblasti ciel a obchodu a pre pravidlá pôvodu;
 - c) Podvýbor pre finančné služby;
 - d) Podvýbor pre duševné vlastníctvo;
 - e) Podvýbor pre verejné obstarávanie;
 - f) Podvýbor pre sanitárne a rastlinolekárské opatrenia;
 - g) Podvýbor pre služby a investície;
 - h) Podvýbor pre udržateľné potravinové systémy;
 - i) Podvýbor pre technické prekážky obchodu;

j) Podvýbor pre obchod s tovarom, a

k) Podvýbor pre obchod a udržateľný rozvoj.

2. Program zasadnutia podvýborov a iných subjektov zodpovedných za záležitosti, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto časti dohody, určia koordinátori pre túto časť dohody podľa článku 8.7 ods. 2.

KAPITOLA 9

OBCHOD S TOVAROM

ČLÁNOK 9.1

Cieľ

Zmluvné strany postupne a vzájomne liberalizujú obchod s tovarom v súlade s touto časťou dohody.

ČLÁNOK 9.2

Rozsah pôsobnosti

Pokiaľ sa v tejto časti dohody nestanovuje inak, táto kapitola sa vzťahuje na obchod s tovarom zmluvnej strany.

ČLÁNOK 9.3

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly a prílohy 9:

- a) „dohoda o dovoznom licenčnom konaní“ je Dohoda o dovoznom licenčnom konaní v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;
- b) „konzulárna transakcia“ je postup na získanie konzulárnej faktúry alebo konzulárneho víza od konzula dovážajúcej zmluvnej strany na území vyvážajúcej zmluvnej strany alebo na území tretej strany k obchodnej faktúre, osvedčeniu o pôvode, zoznamu tovaru, vývoznému vyhláseniu odosielateľa alebo k akýmkoľvek iným colným dokladom súvisiacim s dovozom tovaru;
- c) „dohoda o colnej hodnote“ je Dohoda o uplatňovaní článku VII dohody GATT z roku 1994 v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;

- d) „vývozné licenčné konanie“ je administratívny postup, pri ktorom sa vyžaduje predloženie žiadosti alebo iných dokumentov, iných než sa zvyčajne vyžadujú na účely colného konania, príslušnému správnomu orgánu alebo orgánom ako predbežná podmienka vývozu z územia vyvážajúcej zmluvnej strany;
- e) „dovozné licenčné konanie“ je administratívny postup, pri ktorom sa vyžaduje predloženie žiadosti alebo iných dokumentov, iných než sa zvyčajne vyžadujú na účely colného konania, príslušnému správnomu orgánu alebo orgánom ako predbežná podmienka dovozu na územie dovážajúcej zmluvnej strany;
- f) „repassovaný tovar“ je tovar zatriedený do kapitol 84 až 90 alebo do položky 94.02 HS s výnimkou tovaru zatriedeného do položiek 84.18, 85.09, 85.10, 85.16 a 87.03 alebo podpoložiek 8414.51, 8450.11, 8450.12, 8508.1 a 8517.11 HS, ktorý:
- i) úplne alebo čiastočne pozostáva z dielov získaných z tovaru, ktorý bol použitý;
 - ii) má podobné výkonnostné a pracovné podmienky v porovnaní s náhradným tovarom v novom stave a
 - iii) na ktorý sa dáva rovnaká záruka ako na náhradný tovar v novom stave;

- g) „oprava“ je akákoľvek spracovateľská operácia, ktorá sa realizuje na tovare s cieľom odstrániť prevádzkové chyby alebo materiálne poškodenie a ktorá je potrebná na obnovenie pôvodnej funkcie tovaru alebo zabezpečenie súladu s technickými požiadavkami na jeho používanie, bez ktorých by tovar nemohol byť ďalej používaný obvyklým spôsobom na účely, na ktoré bol určený; oprava tovaru zahŕňa obnovu a údržbu, nezahŕňa však žiadnu operáciu ani proces, ktoré:
- i) ničia základné charakteristiky tovaru alebo vytvárajú nový alebo komerčne iný tovar;
 - ii) transformujú nedokončený tovar na hotový tovar alebo
 - iii) sa používajú na zlepšenie alebo modernizáciu technických vlastností tovaru;
- h) „kategória postupného znižovania“ je lehota na odstránenie ciel v rozpätí od nula do siedmich rokov, po uplynutí ktorej je tovar oslobodený od cla, pokiaľ nie je v zoznamoch v prílohe 9 stanovené inak.

ČLÁNOK 9.4

Národné zaobchádzanie v oblasti vnútroštátneho zdaňovania a regulácie

Každá zmluvná strana poskytne národné zaobchádzanie tovaru druhej zmluvnej strany v súlade s článkom III dohody GATT z roku 1994 a poznámkami a doplňujúcimi ustanoveniami k uvedenému článku. Na tento účel sa článok III dohody GATT 1994 a poznámky a doplňujúce ustanovenia k uvedenému článku začleňujú *mutatis mutandis* do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou.

ČLÁNOK 9.5

Odstránenie alebo zníženie ciel

1. Pokiaľ nie je v tejto dohode stanovené inak, každá zmluvná strana zníži alebo odstráni clo na tovar s pôvodom v druhej zmluvnej strane v súlade so svojou listinou v prílohe 9.
2. Na účely odseku 1 je základnou sadzbou cla sadzba stanovená pre každý tovar na listinách v prílohe 9.

3. Ak zmluvná strana zníži svoju colnú sadzbu uplatňovanú podľa doložky najvyšších výhod (ďalej len „sadzba podľa DNV“), na znížené sadzby sa uplatňuje listina tejto zmluvnej strany v prílohe 9. Ak zmluvná strana vo vzťahu ku konkrétnej colnej položke zníži svoju uplatňovanú sadzbu podľa DNV na úroveň nižšiu ako základná sadzba, táto zmluvná strana vypočíta preferenčnú uplatniteľnú sadzbu, ktorou sa zavádza zníženie cla na zníženú sadzbu uplatňovanú podľa DNV, pričom zachová relatívne preferenčné rozpätie pre túto konkrétnu colnú položku tak dlho, kým je uplatňovaná sadzba podľa DNV nižšia ako základná sadzba. Relatívne preferenčné rozpätie pre ktorúkoľvek colnú položku v každom období postupného znižovania zodpovedá rozdielu medzi základnou sadzbou stanovenou na listine v prílohe 9 danej zmluvnej strany a sadzbou cla uplatňovanou pre túto colnú položku v súlade s danou listinou, vydelenému touto základnou sadzbou a vyjadrenému v percentách.

4. Zmluvné strany na žiadosť jednej z nich uskutočnia vzájomné konzultácie s cieľom zväziť urýchlenie zníženia alebo odstránenia ciel stanovených v zoznamoch v prílohe 9. Spoločná rada môže s ohľadom na tieto konzultácie prijať rozhodnutie o zmene prílohy 9 s cieľom urýchliť dané zníženie alebo odstránenie ciel.

ČLÁNOK 9.6

Zachovanie existujúceho stavu

1. Pokiaľ nie je v tejto časti dohody stanovené inak, zmluvná strana nezvýši žiadne clo, ktoré je stanovené ako základná sadzba v prílohe 9, ani neprijme žiadne nové clo na tovar s pôvodom v druhej zmluvnej strane.

2. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že zmluvná strana môže zvýšiť clo na úroveň stanovenú v prílohe 9 počas príslušného obdobia postupného znižovania v nadväznosti na jednostranné zníženie.

ČLÁNOK 9.7

Vývozné clá, dane a iné platby

1. Zmluvná strana nezavedie ani nezachová žiadne clo, daň alebo iný poplatok akéhokoľvek druhu uložené na vývoz tovaru na územie druhej zmluvnej strany alebo v súvislosti s týmto vývozom ani žiadnu vnútroštátnu daň alebo iný vnútroštátny poplatok v súvislosti s tovarom vyvezeným na územie druhej zmluvnej strany, ktorý prevyšuje dane alebo poplatky, ktoré by sa vzťahovali na podobný tovar určený na domácu spotrebu.

2. Žiadne z ustanovení tohto článku nebráni zmluvnej strane, aby uložila na vývoz tovaru poplatok alebo platbu, ktoré sú povolené podľa článku 9.8.

ČLÁNOK 9.8

Poplatky a formality

1. Poplatky a iné platby uložené zmluvnou stranou na dovoz alebo vývoz tovaru druhej zmluvnej strany alebo v súvislosti s takým dovozom a vývozom sa obmedzujú na výšku približných nákladov za poskytované služby a nepredstavujú nepriamu ochranu domáceho tovaru ani zdaňovanie dovozu alebo vývozu na fiškálne účely.

2. Zmluvná strana nevyberá poplatky ani iné platby za dovoz alebo vývoz či v súvislosti s dovozom alebo vývozom na základe *ad valorem*.

3. Každá zmluvná strana môže uložiť poplatky alebo vyžadovať náhradu nákladov iba v prípade poskytnutia konkrétnych služieb, vrátane týchto služieb:

- a) prítomnosť colníkov, ak sa vyžaduje, mimo úradných hodín alebo v iných priestoroch, ako sú priestory colných orgánov;
- b) analýzy alebo znalecké posudky tovaru a poštovné poplatky za vrátenie tovaru žiadateľovi, najmä v súvislosti s rozhodnutiami týkajúcimi sa záväzných informácií alebo v súvislosti s poskytnutím informácií týkajúcich sa uplatňovania colných predpisov;
- c) prehliadka alebo odber vzoriek tovaru na účely overovania alebo zničenia tovaru, ak sa s nimi spájajú iné náklady ako náklady vyplývajúce z činnosti colníkov, alebo
- d) výnimočné kontrolné opatrenia, ak sú potrebné vzhľadom na povahu tovaru alebo možné riziko.

4. Každá zmluvná strana bezodkladne uverejní všetky poplatky a platby, ktoré ukladá v súvislosti s dovozom alebo vývozom, a to tak, aby sa s nimi mohli verejné správy, obchodníci a iné zainteresované strany oboznámiť.

5. Zmluvná strana v súvislosti s dovozom akéhokoľvek tovaru druhej zmluvnej strany nevyžaduje konzulárne transakcie ani súvisiace poplatky a platby.

ČLÁNOK 9.9

Opravený tovar

1. Zmluvná strana neuplatňuje clo na tovar bez ohľadu na jeho pôvod, keď znovu vstúpi na jej colné územie po tom, ako bol tento tovar dočasne vyvezený z jej colného územia na colné územie druhej zmluvnej strany na účely opravy.
2. Odsek 1 sa nevzťahuje na tovar dovážaný na kauciu, do zón voľného obchodu alebo zón s podobným právnym postavením, ktorý sa potom vyváža na opravu a nie je spätne dovezený na kauciu, do zón voľného obchodu alebo zón s podobným právnym postavením.
3. Zmluvná strana neuplatňuje clo na tovar bez ohľadu na jeho pôvod, ktorý je dočasne dovezený z colného územia druhej zmluvnej strany na účely opravy.¹

¹ V Európskej únii sa na účely tohto odseku používa colný režim aktívny zušľachtovací styk stanovený v nariadení (EÚ) č. 952/2013.

ČLÁNOK 9.10

Repasovaný tovar

1. Pokiaľ nie je v tejto časti dohody stanovené inak, zmluvná strana nebude s repasovaným tovarom druhej zmluvnej strany zaobchádzať menej priaznivo, ako by zaobchádzala s podobným tovarom v novom stave.
2. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že článok 9.11 sa uplatňuje na zákazy alebo obmedzenia dovozu a vývozu repasovaného tovaru. Ak zmluvná strana prijme alebo zachováva zákazy alebo obmedzenia dovozu a vývozu použitého tovaru, tieto opatrenia neuplatní na repasovaný tovar.
3. Zmluvná strana môže vyžadovať, aby bol repasovaný tovar označený ako repasovaný tovar v prípade jeho distribúcie alebo predaja na jej území a aby takýto tovar spĺňal všetky platné technické požiadavky, ktoré sa uplatňujú na podobný tovar v novom stave.

ČLÁNOK 9.11

Obmedzenia dovozu a vývozu

Článok XI dohody GATT z roku 1994 a poznámky a doplňujúce ustanovenia k uvedenému článku sa začleňujú *mutatis mutandis* do tejto časti dohody a stávajú sa jej súčasťou. Zmluvná strana v súlade s tým neprijme ani nezachová žiadny zákaz ani obmedzenie, pokiaľ ide o dovoz akéhokoľvek tovaru druhej zmluvnej strany alebo o vývoz alebo predaj na vývoz akéhokoľvek tovaru určeného pre územie druhej zmluvnej strany, okrem prípadov, keď je to v súlade s článkom XI dohody GATT z roku 1994 vrátane poznámok a doplňujúcich ustanovení k uvedenému článku.

ČLÁNOK 9.12

Označovanie pôvodu

Ak Čile uplatní povinné požiadavky na označovanie krajiny pôvodu na tovar zmluvnej strany EÚ, Spoločný výbor môže rozhodnúť, že tovar s označením „Made in EU“ alebo s podobným označením v miestnom jazyku spĺňa takéto požiadavky pri dovoze do Čile. Týmto článkom nie je dotknuté právo žiadnej zmluvnej strany špecifikovať druh výrobkov, v prípade ktorých sú požiadavky na označovanie krajiny pôvodu povinné. Kapitola 10 sa nevzťahuje na tento článok.

ČLÁNOK 9.13

Dovozné licenčné konania

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa všetky dovozné licenčné konania vzťahujúce sa na obchod s tovarom medzi zmluvnými stranami uplatňovali neutrálne a aby sa spravovali spravodlivým, nestranným, nediskriminačným a transparentným spôsobom.
2. Zmluvná strana prijme alebo zachová dovozné licenčné konania ako podmienku dovozu na svoje územie z územia druhej zmluvnej strany len v prípade, že na dosiahnutie administratívneho účelu nie sú primerane k dispozícii iné vhodné postupy.
3. Zmluvná strana neprijme ani nebude uplatňovať žiadne neautomatické dovozné licenčné konanie ako podmienku dovozu na svoje územie z územia druhej zmluvnej strany, pokiaľ to nie je potrebné na vykonanie opatrenia, ktoré je v súlade s touto časťou dohody. Zmluvná strana, ktorá prijíma takéto neautomatické dovozné licenčné konanie, druhej zmluvnej strane jasne uvedie opatrenie, ktoré sa prostredníctvom daného konania vykonáva.
4. Každá zmluvná strana prijme a bude spravovať všetky dovozné licenčné konania v súlade s článkami 1, 2 a 3 dohody o dovoznom licenčnom konaní. Na tento účel sa články 1, 2 a 3 uvedenej dohody *mutatis mutandis* začleňujú do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou.

5. Zmluvná strana, ktorá prijme nové dovozné licenčné konania alebo zmení platné dovozné licenčné konania, zašle druhej zmluvnej strane oznámenie do 60 dní od dátumu uverejnenia takýchto nových dovozných licenčných konaní alebo zmien platných dovozných licenčných konaní. Oznámenie zahŕňa informácie uvedené v odseku 3 tohto článku a v článku 5 ods. 2 dohody o dovoznom licenčnom konaní. Toto ustanovenie sa bude považovať za splnené zmluvnou stranou, ak táto zmluvná strana oznámila príslušné nové dovozné licenčné konanie alebo akékoľvek zmeny platných dovozných licenčných konaní Výboru pre dovozné licencie zriadenému v súlade s článkom 4 dohody o dovoznom licenčnom konaní vrátane informácií uvedených v článku 5 ods. 2 uvedenej dohody.

6. Na žiadosť jednej zmluvnej strany druhá zmluvná strana bezodkladne poskytne všetky relevantné informácie vrátane informácií uvedených v článku 5 ods. 2 dohody o dovoznom licenčnom konaní týkajúce sa akéhokoľvek dovozného licenčného konania, ktoré má v úmysle prijať, ktoré už prijala alebo ktoré zachováva, alebo akékoľvek zmeny platných dovozných licenčných konaní.

ČLÁNOK 9.14

Vývozné licenčné konania

1. Každá zmluvná strana uverejní každé nové vývozné licenčné konanie alebo každú zmenu v existujúcom vývoznom licenčnom konaní takým spôsobom, ktorý umožní vládam, obchodníkom a ďalším zainteresovaným stranám oboznámiť sa s nimi. Takéto uverejnenie sa uskutoční, ak je to možné, 30 dní pred nadobudnutím účinnosti daného konania alebo zmeny a v každom prípade najneskôr v deň nadobudnutia účinnosti takéhoto konania alebo zmeny.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby uverejnenie vývozných licenčných konaní obsahovalo tieto informácie:

- a) znenia svojich vývozných licenčných konaní alebo akýchkoľvek zmien, ktoré v týchto konaniach vykoná;
- b) tovar, ktorý podlieha každému vývoznému licenčnému konaniu;
- c) za každé vývozné licenčné konanie opis postupu na podanie žiadosti o vývoznú licenciu a všetky kritériá, ktoré musí žiadateľ splňať, aby bol oprávnený požiadať o vývoznú licenciu, ako je napríklad držba povolenia na činnosť, zriadenie alebo udržanie investície alebo fungovanie prostredníctvom konkrétnej formy usadenia sa na území zmluvnej strany;
- d) jedno alebo viac kontaktných miest, kde môžu zainteresované osoby získať ďalšie informácie o podmienkach získania vývozných licencií;
- e) správny orgán alebo orgány, ktorým sa musí predložiť žiadosť alebo iné relevantné dokumenty;
- f) opis akéhokoľvek opatrenia alebo opatrení, ktoré sa majú vývozným licenčným konaním vykonať;
- g) obdobie, počas ktorého bude platiť každé vývozné licenčné konanie, pokiaľ konanie nezostane v platnosti, pokiaľ nebude vzaté späť alebo revidované v novom vydaní;

- h) ak chce zmluvná strana využívať vývozné licenčné konanie na uplatňovanie vývozne kvóty, celkovú výšku, prípadne hodnotu kvóty a dátum začatia a skončenia udelenia kvóty a
- i) všetky oslobodenia alebo výnimky, ktoré nahrádzajú požiadavku na získanie vývozne licencie, informácie o spôsobe, ako požiadať o tieto oslobodenia alebo výnimky, alebo ako ich využívať, a kritériá na ich udelenie.

3. Do 30 dní odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody každá zmluvná strana informuje druhú zmluvnú stranu o svojich platných vývozných licenčných konaniach. Zmluvná strana, ktorá prijme nové vývozné licenčné konania alebo zmení platné vývozné licenčné konania, zašle druhej zmluvnej strane oznámenie do 60 dní od dátumu uverejnenia týchto nových vývozných licenčných konaní alebo zmien platných vývozných licenčných konaní. Oznámenie zahŕňa odkaz na zdroj či zdroje, kde sú uverejnené informácie požadované podľa odseku 2, a prípadne obsahuje aj adresu príslušného vládneho internetového webového sídla alebo webových sídiel.

4. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že žiadnym ustanovením uvedeným v tomto článku sa od zmluvnej strany nevyžaduje, aby udelila vývoznú licenciu, ani sa zmluvnej strane nebráni vo vykonávaní jej povinností alebo záväzkov podľa rezolúcií Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov alebo podľa mnohostranných režimov nešírenia zbraní a mechanizmov kontroly vývozu.

Článok 9.15

Určovanie colnej hodnoty

Každá zmluvná strana určí colnú hodnotu tovaru druhej zmluvnej strany dovážaného na jej územie v súlade s článkom VII dohody GATT z roku 1994 a dohodou o colnej hodnote. Na tento účel sa článok VII dohody GATT z roku 1994 vrátane poznámok a doplňujúcich ustanovení k uvedenému článku, ako aj články 1 až 17 dohody o colnej hodnote vrátane jej vysvetľujúcich poznámok začleňujú *mutatis mutandis* do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou.

Článok 9.16

Využívanie preferencií

1. Na účely monitorovania fungovania tejto časti dohody a výpočtu mier využívania preferencií si zmluvné strany každoročne vymieňajú štatistické údaje o dovoze za obdobie začínajúce sa jeden rok od nadobudnutia platnosti tejto dohody a končiace sa desať rokov od dokončenia odstraňovania ciel pre všetok tovar podľa zoznamov v prílohe 9. Pokiaľ Spoločný výbor nerozhodne inak, uvedené obdobie sa automaticky predĺži o päť rokov a Spoločný výbor môže následne rozhodnúť o jeho ďalšom predĺžení.

2. Výmena štatistických údajov o dovoze uvedených v odseku 1 zahŕňa údaje týkajúce sa posledného dostupného roku vrátane hodnoty, prípadne objemu, a to na úrovni colných položiek pre dovozy tovaru z druhej zmluvnej strany, pri ktorých sa využíva preferenčné colné zaobchádzanie podľa tejto časti dohody, a pre dovoz tovaru, s ktorým sa nezaobchádza preferenčne.

Článok 9.17

Osobitné opatrenia týkajúce sa správy preferenčného zaobchádzania

1. Zmluvné strany spolupracujú pri predchádzaní porušovaniu colných predpisov týkajúcich sa preferenčného zaobchádzania poskytnutého podľa tejto kapitoly, ich odhaľovaní a boji proti nim v súlade s ich povinnosťami podľa kapitoly 10 a Protokolu k tejto dohode o vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach.

2. Zmluvná strana môže v súlade s postupom stanoveným v odseku 3 dočasne pozastaviť príslušné preferenčné zaobchádzanie s dotknutým tovarom, ak táto zmluvná strana na základe objektívnych, presvedčivých a overiteľných informácií dospela k zisteniu, že druhá zmluvná strana sa dopustila rozsiahleho systematického porušovania colných predpisov s cieľom získať preferenčné zaobchádzanie poskytnuté podľa tejto kapitoly, a zistila:

a) systematický nedostatok alebo nevhodnosť konania druhej zmluvnej strany pri overovaní statusu pôvodu tovaru a plnení ostatných požiadaviek Protokolu k tejto dohode o vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach pri identifikovaní porušenia pravidiel pôvodu alebo pri predchádzaní takémuto porušovaniu;

- b) že druhá zmluvná strana systematicky odmieta vykonať následné overenie dôkazu o pôvode na žiadosť druhej zmluvnej strany alebo včas oznámiť jeho výsledky, prípadne neprimerane odďaľuje vykonanie takéhoto overenia alebo oznámenia, alebo
- c) že druhá zmluvná strana systematicky odmieta spolupracovať alebo pomáhať alebo že druhá zmluvná strana nespolupracuje ani nepomáha pri plnení jej záväzkov podľa Protokolu k tejto dohode o vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach v súvislosti s preferenčným zaobchádzaním.
3. Zmluvná strana, ktorá dospela k zisteniu uvedenému v odseku 2, ho bez zbytočného odkladu oznámi Spoločnému výboru a v rámci tohto výboru začne konzultácie s druhou zmluvnou stranou s cieľom dosiahnuť riešenie prijateľné pre obe zmluvné strany.

Ak sa zmluvné strany nedohodnú na vzájomne prijateľnom riešení do troch mesiacov od dátumu oznámenia, môže zmluvná strana, ktorá dospela k zisteniu, rozhodnúť o dočasnom pozastavení príslušného preferenčného zaobchádzania s dotknutým tovarom. Dočasné pozastavenie sa bez zbytočného odkladu oznámi Spoločnému výboru.

Dočasné pozastavenia sa uplatňujú len na obdobie potrebné na ochranu finančných záujmov dotknutej zmluvnej strany a nie dlhšie ako šesť mesiacov. Ak podmienky, ktoré boli príčinou pôvodného pozastavenia, pretrvávajú v čase uplynutia šesťmesačného obdobia, dotknutá zmluvná strana sa môže rozhodnúť obnoviť pozastavenie. Každé dočasné pozastavenie je predmetom pravidelných konzultácií v Spoločnom výbore.

4. Každá zmluvná strana v súlade so svojimi internými postupmi uverejní oznámenia pre dovozcov v súvislosti s každým oznámením a rozhodnutím o dočasnom pozastavení podľa odseku 3.

Článok 9.18

Podvýbor pre obchod s tovarom

Podvýbor pre obchod s tovarom zriadený podľa článku 8.8 ods. 1:

- a) monitoruje vykonávanie a správu tejto kapitoly a prílohy 9;
- b) podporuje obchod s tovarom medzi zmluvnými stranami, a to aj prostredníctvom konzultácií o zlepšení colného zaobchádzania na účely prístupu na trh podľa článku 9.5 ods. 4 a podľa potreby o ďalších prípadných otázkach;
- c) poskytuje fórum na diskusiu a vyriešenie akýchkoľvek otázok súvisiacich s touto kapitolou;
- d) pohotovo rieši prekážky obchodu s tovarom medzi zmluvnými stranami, najmä tie, ktoré súvisia s uplatňovaním necolných opatrení, a v prípade potreby postúpi takéto záležitosti Spoločnému výboru na posúdenie;
- e) odporúča zmluvným stranám akúkoľvek zmenu alebo doplnenie tejto kapitoly;

- f) koordinuje výmenu údajov na účely využívania preferencií alebo akýchkoľvek iných informácií o obchode s tovarom medzi zmluvnými stranami, o ktorých môže rozhodnúť;
- g) preskúmava akékoľvek budúce zmeny harmonizovaného systému s cieľom zabezpečiť, aby sa nezmenili povinnosti každej zmluvnej strany vyplývajúce z tejto časti dohody, a vedie konzultácie s cieľom vyriešiť akýkoľvek súvisiaci konflikt;
- h) vykonáva funkcie stanovené v článku 15.17.

KAPITOLA 10

PRAVIDLÁ PÔVODU A POSTUPY STANOVENIA PÔVODU

ODDIEL A

PRAVIDLÁ PÔVODU

Článok 10.1

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly a príloh 10-A až 10-E:

- a) „zatriedenie“ je zatriedenie výrobku alebo materiálu v rámci určitej kapitoly, položky alebo podpoložky harmonizovaného systému;
- b) „zásielka“ sú výrobky, ktoré buď súčasne zasiela jeden vývozca jednému príjemcovi, alebo sa na ne vzťahuje jednotný prepravný doklad, ktorý zahŕňa ich prepravu od vývozcu k príjemcovi, alebo, ak taký doklad chýba, jednotná faktúra;
- c) „colný orgán“ je/sú:
 - i) v prípade Čile Národná colná správa a

- ii) v prípade zmluvnej strany EÚ útvary Európskej komisie zodpovedné za colné záležitosti a colné úrady a akékoľvek iné orgány členských štátov Európskej únie zodpovedné za uplatňovanie a presadzovanie colných predpisov;
- d) „vývozca“ je osoba usadená na území zmluvnej strany, ktorá v súlade so zákonmi a s inými právnymi predpismi tejto zmluvnej strany vyváža alebo vyrába pôvodný výrobok a vyhotovuje potvrdenie o pôvode;
- e) „identické výrobky“ sú výrobky, ktoré v každom smere zodpovedajú výrobkom opísaným v opise výrobku; opis výrobku v obchodnom doklade použitom na vyhotovenie potvrdenia o pôvode pre viacnásobné zásielky musí byť dostatočne presný na to, aby jasne identifikoval tento výrobok, ale aj identické výrobky, ktoré sa majú následne doviesť na základe tohto potvrdenia;
- f) „dovozca“ je osoba, ktorá dováža pôvodný výrobok a žiada preň preferenčné sadzobné zaobchádzanie;
- g) „materiál“ je akákoľvek látka, ktorá sa používa pri výrobe výrobku, vrátane všetkých zložiek, surovín, súčastí alebo častí;
- h) „výrobok“ je výsledok výroby, a to aj vtedy, ak je určený na neskoršie použitie ako materiál pri výrobe iného výrobku, a
- i) „výroba“ je každý druh opracovania alebo spracovania vrátane montáže.

Článok 10.2

Všeobecné požiadavky

1. Na účely uplatňovania preferenčného sadzobného zaobchádzania jednej zmluvnej strany s pôvodným tovarom druhej zmluvnej strany v súlade s touto časťou dohody sa za výrobky s pôvodom v druhej zmluvnej strane, za predpokladu, že daný výrobok spĺňa všetky ostatné uplatniteľné požiadavky stanovené v tejto kapitole, považujú tieto výrobky:

- a) výrobky, ktoré sú úplne získané v danej zmluvnej strane, ako sa stanovuje v článku 10.4;
- b) výrobky, ktoré sa vyrábajú výlučne z materiálov s pôvodom v danej zmluvnej strane, a
- c) výrobky vyrobené v danej zmluvnej strane, ktoré obsahujú nepôvodné materiály, a to za predpokladu, že spĺňajú požiadavky stanovené v prílohe 10-B.

2. Ak výrobok získal status pôvodu v súlade s odsekom 1, nepôvodné materiály použité pri výrobe tohto výrobku sa nepovažujú za nepôvodné, ak je tento výrobok začlenený ako materiál do iného výrobku.

3. Podmienky získania statusu pôvodu musia byť splnené bez prerušenia na území zmluvnej strany.

Článok 10.3

Kumulácia pôvodu

1. Výrobok s pôvodom v zmluvnej strane sa považuje za pôvodný výrobok druhej zmluvnej strany, ak sa použije ako materiál na výrobu iného výrobku v tejto druhej zmluvnej strane, a to za predpokladu, že vykonané opracovanie a spracovanie presahuje jednu alebo viacero operácií uvedených v článku 10.6.
2. Materiály zatriedené do 3. kapitoly harmonizovaného systému s pôvodom v krajinách uvedených v odseku 4 písm. b) a použité pri výrobe konzervovaných výrobkov z tuniaka zatriedených do podpoložky 1604.14 harmonizovaného systému sa môžu považovať za materiály s pôvodom v zmluvnej strane, a to za predpokladu, že sú splnené podmienky uvedené v odseku 3 písm. a) až e) a že táto zmluvná strana zašle podvýboru uvedenému v článku 10.31 oznámenie na účely preskúmania.
3. Spoločný výbor môže na základe odporúčania podvýboru rozhodnúť, že určité materiály s pôvodom v tretích krajinách¹ uvedených v odseku 4 tohto článku sa môžu považovať za materiály s pôvodom v zmluvnej strane, ak sa použijú pri výrobe výrobku v tejto zmluvnej strane, a to za predpokladu, že:
 - a) každá zmluvná strana má platnú obchodnú dohodu, ktorou sa s uvedenou treťou krajinou vytvára zóna voľného obchodu v zmysle článku XXIV dohody GATT z roku 1994;

¹ Pojem „tretia krajina“ je vymedzený v článku 8.3, písm. aa).

- b) pôvod materiálov uvedených v tomto odseku sa určuje v súlade s pravidlami pôvodu uplatniteľnými podľa:
- i) obchodnej dohody zmluvnej strany EÚ, ktorou sa s uvedenou treťou krajinou vytvára zóna voľného obchodu, ak sa dotknutý materiál použije pri výrobe výrobku v Čile, a
 - ii) obchodnej dohody Čile, ktorou sa s uvedenou treťou krajinou vytvára zóna voľného obchodu, ak sa dotknutý materiál použije pri výrobe výrobku v zmluvnej strane EÚ;
- c) medzi zmluvnou stranou a uvedenou treťou krajinou existuje dohoda o primeranej administratívnej spolupráci, ktorou sa zabezpečuje úplné vykonávanie tejto kapitoly vrátane ustanovení o použití vhodnej dokumentácie o pôvode materiálov, a že daná zmluvná strana oznámi túto dohodu druhej zmluvnej strane;
- d) uskutočnená výroba alebo spracovanie materiálov v uvedenej zmluvnej strane presahuje jednu alebo viacero operácií uvedených v článku 10.6; a
- e) zmluvné strany sa dohodnú na všetkých ďalších uplatniteľných podmienkach.
4. Tretími krajinami uvedenými v odseku 3 sú:
- a) krajiny Strednej Ameriky: Guatemala, Honduras, Kostarika, Nikaragua, Panama a Salvádor a
 - b) andské krajiny: Ekvádor, Kolumbia a Peru.

Článok 10.4

Úplne získané výrobky

1. Za výrobky úplne získané v zmluvnej strane sa považujú:
 - a) rastliny a rastlinné výrobky vypestované alebo zozbierané v zmluvnej strane;
 - b) živé zvieratá narodené a chované v zmluvnej strane;
 - c) výrobky získané zo živých zvierat chovaných v zmluvnej strane;
 - d) produkty získané lovom, chytením do pasce, rybolovom alebo odchytom v zmluvnej strane, ale nie mimo vonkajších hraníc pobrežných vôd danej zmluvnej strany;
 - e) výrobky získané z jatočných zvierat narodených a chovaných v zmluvnej strane;
 - f) produkty získané z akvakultúry v zmluvnej strane, ak ide o vodné organizmy vrátane rýb, mäkkýšov, kôrovcov, iných vodných bezstavovcov a vodných rastlín narodené alebo chované/pestované z východiskového materiálu, ako sú vajíčka, ikry, plôdiky, plôdiky s absorbovaným žltkovým vakom alebo larvy, zásahom do procesov chovu alebo rastu s cieľom zvýšiť produkciu, napríklad pravidelným zarybňovaním, kŕmením alebo ochranou pred predátormi;

- g) nerastné alebo iné prirodzene sa vyskytujúce látky nezahrnuté do písmen a) až f) vyťažené alebo získané v zmluvnej strane;
- h) produkty morského rybolovu a iné produkty získané plavidlom danej zmluvnej strany z mora mimo pobrežných vôd;
- i) výrobky vyrobené na palube spracovateľského plavidla danej zmluvnej strany výlučne z produktov uvedených v písmene h);
- j) produkty vyťažené zmluvnou stranou alebo osobou z danej zmluvnej strany z morskej pôdy alebo z morského podložia mimo pobrežných vôd za predpokladu, že majú práva využívať túto pôdu alebo podložie;
- k) odpad alebo šrot vzniknuté z výroby v zmluvnej strane alebo z použitých výrobkov zozbieraných v zmluvnej strane za predpokladu, že tieto výrobky sú vhodné iba na opätovné získanie surovín, a
- l) výrobky, ktoré sú vyrobené v zmluvnej strane výlučne z výrobkov a produktov uvedených v písmenách a) až k).

2. „Plavidlo zmluvnej strany“ a „spracovateľské plavidlo zmluvnej strany“ uvedené v odseku 1 písm. h) a i) je plavidlo, resp. spracovateľské plavidlo, ktoré:

- a) je registrované v členskom štáte alebo Čile;
- b) sa plaví pod vlajkou členského štátu alebo Čile a

c) spĺňa jednu z týchto podmienok:

i) je z viac ako 50 % vlastnené fyzickými osobami členského štátu alebo Čile alebo

ii) je vlastnené právnickou osobou, ktorá:

A) má svoje ústredie a hlavné miesto podnikania v členskom štáte alebo v Čile a

B) je z viac ako 50 % vlastnené osobami jednej z týchto zmluvných strán.

Článok 10.5

Tolerancie

1. Ak nepôvodný materiál použitý pri výrobe výrobku nespĺňa požiadavky uvedené v prílohe 10-B, daný výrobok sa považuje za výrobok s pôvodom v zmluvnej strane:

a) pokiaľ ide o všetky výrobky¹ okrem výrobkov zatriedených do 50. až 63. kapitoly harmonizovaného systému, ak celková hodnota nepôvodných materiálov nepresahuje 10 % ceny výrobku zo závodu;

¹ 1. až 24. kapitola harmonizovaného systému v súlade s poznámkou 9 prílohy 10-A.

b) pokiaľ ide o výrobky zatriedené do 50. až 63. kapitoly harmonizovaného systému, ak sa uplatňujú tolerancie uvedené v poznámkach 6 až 8 prílohy 10-A.

2. Odsek 1 sa neuplatňuje, ak hodnota alebo hmotnosť nepôvodných materiálov použitých pri výrobe výrobku presahuje ktorýkoľvek z percentuálnych podielov pre maximálnu hodnotu alebo hmotnosť nepôvodných materiálov uvedených v požiadavkách stanovených v prílohe 10-B.

3. Odsek 1 sa nevzťahuje na výrobky úplne získané v zmluvnej strane v zmysle článku 10.4. Ak sa v prílohe 10-B vyžaduje, aby materiály použité pri výrobe určitého výrobku boli úplne získané, uplatnia sa odseky 1 a 2.

Článok 10.6

Nedostatočné opracovanie alebo spracovanie

1. Bez ohľadu na článok 10.2 ods. 1 písm. c) sa výrobok nepovažuje za výrobok s pôvodom v zmluvnej strane, ak sa na nepôvodných materiáloch v tejto zmluvnej strane vykonáva len jedna alebo viac z týchto operácií:

a) konzervačné operácie, ako napríklad sušenie, mrazenie, nakladanie do soľného roztoku, alebo iné podobné operácie, ak je jediným účelom zabezpečiť, aby výrobok zostal v dobrom stave počas dopravy a skladovania;

- b) rozdeľovanie a spájanie nákladových kusov;
- c) umývanie, čistenie, odstraňovanie prachu, hrdze, oleja, náteru alebo iných nánosov;
- d) žehlenie alebo lisovanie textílií a textilných výrobkov;
- e) jednoduché operácie súvisiace s natieraním a leštením;
- f) lúpanie a čiastočné alebo úplné mletie ryže; leštenie a glazovanie obilnín a ryže;
- g) operácie farbenia alebo ochucovania cukru alebo jeho tvarovania do kociek, čiastočné alebo úplné mletie kryštálového cukru v pevnom stave;
- h) šúpanie, odkôstkovávanie a lúskanie ovocia, orechov a zeleniny;
- i) ostrenie, jednoduché mletie alebo jednoduché rezanie;
- j) preosievanie, čistenie, triedenie, klasifikovanie, preberanie alebo združovanie;
- k) jednoduché plnenie do fliaš, plechoviek, baniek, vriec, debien, škatúl, pripevňovanie na lepenky alebo dosky a všetky ostatné jednoduché baliarske operácie;
- l) pripevňovanie alebo tlač značiek, označení, log a obdobných rozlišovacích znakov na výrobky alebo ich obaly;

- m) jednoduché miešanie výrobkov, tiež rôzneho druhu, vrátane miešania cukru s akýmkoľvek materiálom;
- n) jednoduché skladanie častí predmetov s cieľom vytvoriť kompletný výrobok alebo rozloženie výrobkov na časti;
- o) jednoduché pridávanie vody alebo riedenie, dehydratácia alebo denaturácia výrobkov alebo
- p) zabíjanie zvierat.

2. Na účely odseku 1 sa operácia považuje za jednoduchú, ak na jej vykonanie nie sú potrebné osobitné schopnosti ani osobitne vyrobené či nainštalované stroje, prístroje alebo zariadenia.

Článok 10.7

Určujúca jednotka

1. Na účely tejto kapitoly je určujúcou jednotkou výrobok, ktorý sa považuje za základnú jednotku pri zatried'ovaní výrobku podľa harmonizovaného systému.

2. Ak zásielka pozostáva z niekoľkých identických výrobkov zatriedených do rovnakej položky harmonizovaného systému, každý výrobok sa pri uplatňovaní tejto kapitoly posudzuje jednotlivo.

Článok 10.8

Príslušenstvo, náhradné diely a nástroje

1. Príslušenstvo, náhradné diely a nástroje odoslané so zariadením, strojom, prístrojom alebo vozidlom, ktoré sú súčasťou bežného vybavenia a sú zahrnuté v ich cene alebo ktoré nie sú fakturované osobitne, sa považujú s predmetným zariadením, strojom, prístrojom alebo vozidlom za jeden celok.
2. Príslušenstvo, náhradné diely a nástroje uvedené v odseku 1 sa pri určovaní pôvodu výrobku neberú do úvahy s výnimkou prípadov na účely výpočtu maximálnej hodnoty nepôvodných materiálov, ak výrobok podlieha maximálnej hodnote nepôvodných materiálov stanovenej v prílohe 10-B.

Článok 10.9

Súpravy

Súpravy vymedzené vo všeobecnom pravidle 3 na interpretáciu harmonizovaného systému sa považujú za súpravy s pôvodom v zmluvnej strane, ak všetky komponenty, z ktorých sa skladajú, sú pôvodnými výrobkami. Ak sa súprava skladá z pôvodných a nepôvodných výrobkov, súprava ako celok sa považuje za súpravu s pôvodom v zmluvnej strane za predpokladu, že hodnota nepôvodných výrobkov nepresahuje 15 % ceny súpravy zo závodu.

Článok 10.10

Neutrálne prvky

Na určenie toho, či sa výrobok považuje za pôvodný v zmluvnej strane, netreba určovať pôvod nasledujúcich prvkov, ktoré sa môžu použiť na jeho výrobu:

- a) palivo, energia, katalyzátory a rozpúšťadlá;
- b) zariadenia, prístroje a spotrebný materiál používaný na skúšanie alebo inšpekciu výrobkov;

- c) stroje, nástroje, farbivá a formy;
- d) náhradné diely a materiály používané na údržbu zariadení a budov;
- e) mazacie oleje, mazivá, zmesové materiály a iné materiály používané na výrobu alebo používané na prevádzkovanie zariadení a budov
- f) rukavice, okuliare, obuv, odev, bezpečnostné vybavenie a materiál;
- g) akýkoľvek iný materiál, ktorý nie je začlenený do výrobku, ale ktorého použitie možno preukázať ako súčasť výroby výrobku.

Článok 10.11

Obalové a baliace materiály a kontajnery

1. Ak sú podľa všeobecného pravidla 5 na interpretáciu harmonizovaného systému obalové materiály a obaly, v ktorých je výrobok zabalený na maloobchodný predaj, zatriedené spolu s výrobkom, pri určovaní pôvodu výrobku sa tieto obalové materiály a obaly neberú do úvahy s výnimkou prípadov na účely výpočtu maximálnej hodnoty nepôvodných materiálov, ak výrobok podlieha maximálnej hodnote nepôvodných materiálov v súlade s prílohou 10-B.

2. Obalové materiály a obaly, ktoré sa používajú na ochranu výrobku počas prepravy, sa pri určovaní pôvodu výrobku v zmluvnej strane neberú do úvahy.

Článok 10.12

Účtovné delenie zastupiteľných materiálov

1. Zastupiteľné pôvodné a nepôvodné materiály musia byť fyzicky oddelené počas skladovania, aby sa zachoval ich status pôvodných, resp. nepôvodných materiálov. Tieto materiály možno použiť pri výrobe výrobku bez toho, aby boli fyzicky oddelené počas skladovania, za predpokladu, že sa používa metóda účtovného delenia.
2. Metóda účtovného delenia uvedená v odseku 1 sa uplatňuje v súlade s metódou riadenia zásob podľa účtovných zásad, ktoré sú v zmluvnej strane všeobecne akceptované. Metódou účtovného delenia sa zabezpečí, aby počet výrobkov, ktoré by sa mohli považovať za výrobky s pôvodom v zmluvnej strane, v žiadnom momente neprekročil počet, ktorý by sa dosiahol fyzickým oddelením zásob počas skladovania.
3. Na účely odseku 1 sú „zastupiteľné materiály“ materiály rovnakého druhu a obchodnej kvality, s rovnakými technickými a fyzickými vlastnosťami, ktoré sa po zapracovaní do hotového výrobku nedajú navzájom rozlíšiť.

Článok 10.13

Vrátené výrobky

Ak sa výrobok s pôvodom v zmluvnej strane, ktorý sa z nej vyváža do tretej krajiny, vráti späť do tejto zmluvnej strany, považuje sa za nepôvodný výrobok, okrem prípadu, keď colnému orgánu tejto zmluvnej strany možno uspokojivo preukázať, že vrátený výrobok:

- a) je ten istý ako vyvezený výrobok a
- b) v tretej krajine alebo počas vývozu neprešiel žiadnou inou operáciou než operáciou nevyhnutnou na jeho uchovanie v dobrom stave.

Článok 10.14

Nepozmeňovanie

1. Pôvodný výrobok, ktorý bol deklarovaný ako výrobok na domáce používanie v dovážajúcej zmluvnej strane, sa nesmie po vývoze a pred tým, ako je deklarovaný na domáce používanie, nijako pozmeňovať, pretvárať ani podrobovať iným operáciám, než sú tie, ktoré ho majú uchovať v dobrom stave, alebo ktorými sa pridávajú alebo pripevňujú značky, označenia, pečate alebo akékoľvek iné doklady zabezpečujúce súlad s konkrétnymi vnútroštátnymi požiadavkami dovážajúcej zmluvnej strany.

2. Skladovanie alebo vystavenie výrobku sa môže uskutočniť v tretej krajine pod podmienkou, že výrobok zostane v tejto tretej krajine pod colným dohľadom.
3. Bez toho, aby bol dotknutý oddiel B, možno rozdeliť zásielky na území tretej krajiny, ak tak urobí vývozca, alebo sa tak stane na jeho zodpovednosť, a pod podmienkou, že tieto zásielky zostanú v danej tretej krajine pod colným dohľadom.
4. V prípade pochybností o tom, či sú splnené podmienky stanovené v odsekoch 1 až 3, colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany môže požiadať dovozcu, aby poskytol dôkaz o ich splnení. Takýto dôkaz možno poskytnúť akýmkoľvek spôsobom vrátane zmluvných prepravných dokladov, ako sú nákladné listy, alebo vecných či konkrétnych dôkazov na základe označení alebo číslovania balení, alebo akýchkoľvek dôkazov týkajúcich sa samotného výrobku.

Článok 10.15

Výstavy

1. Na pôvodné výrobky zaslané na výstavu v tretej krajine a predané po skončení tejto výstavy na účely dovozu do zmluvnej strany sa pri tomto dovoze uplatnia ustanovenia v súlade s touto časťou dohody pod podmienkou, že sa colným orgánom uspokojivo preukáže, že:
 - a) vývozca zaslal tieto výrobky zo zmluvnej strany do tretej krajiny, v ktorej sa konala výstava, a vystavoval ich tam;

- b) vývozca tieto výrobky predal alebo iným spôsobom prenechal osobe v zmluvnej strane;
- c) výrobky boli odoslané počas výstavy alebo ihneď po nej v stave, v akom boli zaslané na výstavu, a
- d) výrobky neboli od zaslania na výstavu použité na žiadny iný účel než na predvedenie na výstave.

2. Potvrdenie o pôvode sa vyhotoví v súlade s oddielom B a predloží colným orgánom v súlade s colnými režimami dovážajúcej zmluvnej strany. Uvádza sa v ňom názov a adresa výstavy.

3. Odsek 1 sa uplatňuje na všetky obchodné, priemyselné, poľnohospodárske alebo remeselné výstavy, veľtrhy alebo podobné verejné výstavy alebo akcie, ktoré nie sú organizované na súkromné účely v obchodoch alebo v podnikateľských priestoroch s cieľom predávať zahraničné výrobky a počas ktorých zostávajú výrobky pod colnou kontrolou.

4. Colné orgány dovážajúcej zmluvnej strany môžu požadovať dôkaz o tom, že výrobky zostali pod colnou kontrolou v krajine výstavy, ako aj dodatočné doklady o podmienkach, za ktorých boli vystavené.

ODDIEL B

POSTUPY STANOVENIA PÔVODU

Článok 10.16

Žiadosť o preferenčné zaobchádzanie

1. Dovážajúca zmluvná strana poskytne preferenčné sadzobné zaobchádzanie výrobku s pôvodom v druhej zmluvnej strane v zmysle tejto kapitoly na základe žiadosti dovozcu o preferenčné sadzobné zaobchádzanie. Dovozca nesie zodpovednosť za správnosť žiadosti o preferenčné sadzobné zaobchádzanie a súlad s požiadavkami stanovenými v tejto kapitole.
2. Žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie sa zakladá na jednej z týchto možností:
 - a) na potvrdení o pôvode vyhotovenom vývozcom v súlade s článkom 10.17;
 - b) na vedomosti dovozcu za podmienok stanovených v článku 10.19.
3. Žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie a základ na predloženie danej žiadosti, ako sa uvádza v odseku 2, je zahrnutá do colného vyhlásenia v súlade so zákonmi a s inými právnymi predpismi dovážajúcej zmluvnej strany.

4. Dovozca podávajúci žiadosť o preferenčné zaobchádzanie na základe potvrdenia o pôvode v súlade s odsekom 2 písm. a) toto potvrdenie uchová a na vyžiadanie ho poskytne colnému orgánu dovážajúcej zmluvnej strany.

Článok 10.17

Potvrdenie o pôvode

1. Vývozca výrobku vyhotoví potvrdenie o pôvode na základe informácií, ktoré preukazujú, že výrobok je pôvodný, v relevantných prípadoch vrátane informácií o statuse pôvodu materiálov, ktoré sa použili pri výrobe daného výrobku.
2. Vývozca je zodpovedný za správnosť potvrdenia o pôvode vyhotoveného a informácií poskytnutých podľa odseku 1. Ak má vývozca dôvod domnievať sa, že potvrdenie o pôvode obsahuje nesprávne informácie alebo sa na nich zakladá, bezodkladne oznámi dovozcovi akúkoľvek zmenu, ktorá má vplyv na status pôvodu daného výrobku. V takom prípade dovozca opraví dovozné vyhlásenie a zaplatí prípadné uplatniteľné splatné clo.
3. Vývozca vyhotoví potvrdenie o pôvode v jednej z jazykových verzií zahrnutých v prílohe 3-C na faktúre alebo na akomkoľvek inom obchodnom doklade, ktorý opisuje pôvodný výrobok dostatočne podrobne na to, aby umožnil jeho identifikáciu v rámci nomenklatúry harmonizovaného systému. Dovážajúca zmluvná strana nevyžaduje od dovozcu, aby predložil preklad potvrdenia o pôvode.

4. Potvrdenie o pôvode platí jeden rok odo dňa jeho vyhotovenia.
5. Potvrdenie o pôvode možno vyhotoviť na účely:
- a) jednej zásielky jedného alebo viacerých výrobkov do zmluvnej strany alebo
 - b) viacnásobných zásielok identických výrobkov do zmluvnej strany v rámci obdobia uvedeného v potvrdení o pôvode, ktoré nepresahuje 12 mesiacov.
6. Dovážajúca zmluvná strana na žiadosť dovozcu a s výhradou akýchkoľvek požiadaviek uložených dovážajúcou zmluvnou stranou povolí použitie jedného potvrdenia o pôvode pre rozobrané alebo nezmontované výrobky v zmysle všeobecného pravidla 2 písm. a) harmonizovaného systému, ktoré sú zatriedené do tried XV až XXI harmonizovaného systému, ak sa dovážajú po častiach.

Článok 10.18

Menej významné nezrovnalosti a menej významné chyby

Colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany nezamietne žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie z dôvodu menej významných nezrovnalostí medzi potvrdením o pôvode a dokladmi predloženými colnému úradu ani menej významných chýb v potvrdení o pôvode.

Článok 10.19

Vedomosť dovozcu

1. Dovážajúca zmluvná strana môže vo svojich zákonoch a iných právnych predpisoch stanoviť podmienky na určenie toho, ktorí dovozcovia môžu založiť žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie na vedomosti dovozcu.
2. Bez ohľadu na odsek 1 sa vedomosť dovozcu o tom, že výrobok je pôvodný, musí zakladať na informáciách preukazujúcich, že výrobok sa skutočne považuje za pôvodný a že spĺňa požiadavky stanovené v tejto kapitole na získanie statusu pôvodu.

Článok 10.20

Požiadavky na uchovávanie záznamov

1. Dovožca, ktorý podáva žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie v prípade výrobku dovážaného do zmluvnej strany uchováva:
 - a) potvrdenie o pôvode vyhotovené vývozcom počas najmenej troch rokov odo dňa podania žiadosti o preferenčné zaobchádzanie s výrobkom, ak bola táto žiadosť založená na potvrdení o pôvode, a

- b) informácie preukazujúce, že výrobok spĺňa požiadavky stanovené v tejto kapitole na získanie statusu pôvodu, počas najmenej troch rokov odo dňa podania žiadosti o preferenčné zaobchádzanie, ak bola táto žiadosť založená na vedomosti dovozcu.
2. Vývozca, ktorý vyhotovil potvrdenie o pôvode, uchováva minimálne počas štyroch rokov od vyhotovenia tohto potvrdenia o pôvode kópie daného potvrdenia o pôvode, ako aj všetky ostatné záznamy, ktoré preukazujú, že výrobok spĺňa požiadavky stanovené v tejto kapitole na získanie statusu pôvodu.
3. Záznamy, ktoré sa majú uchovávať v súlade s týmto článkom, možno viesť v elektronickej forme v súlade so zákonmi a s inými právnymi predpismi dovážajúcej, resp. vyvážajúcej zmluvnej strany.

Článok 10.21

Výnimky z požiadaviek týkajúcich sa potvrdenia o pôvode

1. Výrobky zasielané ako balíky súkromnými osobami iným súkromným osobám alebo výrobky, ktoré tvoria súčasť osobnej batožiny cestujúcich, sa považujú za pôvodné výrobky bez toho, aby sa vyžadovalo potvrdenie o pôvode, ak sa takéto výrobky nedovážajú na obchodné účely, boli vyhlásené za výrobky spĺňajúce požiadavky tejto kapitoly a neexistujú pochybnosti o pravdivosti tohto vyhlásenia.

2. Dovoz, ktorý je príležitostný a ktorého predmetom sú výlučne výrobky určené na osobnú potrebu príjemcov alebo cestujúcich, alebo ich rodín, sa nepovažuje za dovoz na obchodné účely, ak je z povahy a množstva tovaru zrejmé, že nie je určený na žiadny obchodný účel, za predpokladu, že dovoz nie je súčasťou série dovozov, ktoré možno odôvodnene považovať za uskutočnené samostatne s cieľom vyhnúť sa požiadavke vzťahujúcej sa na potvrdenie o pôvode.

3. Celková hodnota výrobkov uvedených v odseku 1 nesmie presiahnuť 500 EUR alebo ekvivalentnú sumu v mene zmluvnej strany v prípade balíkov, resp. 1 200 EUR alebo ekvivalentnú sumu v mene zmluvnej strany v prípade výrobkov, ktorú sú súčasťou osobnej batožiny cestujúcich.

Článok 10.22

Overovanie

1. Colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany môže overiť status pôvodu výrobku alebo či sú splnené ostatné požiadavky stanovené v tejto kapitole, a to na základe metód posúdenia rizika, ktoré môžu zahŕňať náhodný výber. Na účely takéhoto overenia môže colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany zaslať žiadosť o informácie dovozcomi, ktorý podal žiadosť o preferenčné zaobchádzanie podľa článku 10.16.

2. Colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany, ktorý zasiela žiadosť podľa odseku 1, v súvislosti s pôvodom výrobku nepožaduje viac ako tieto informácie:

- a) potvrdenie o pôvode, ak bola žiadosť o preferenčné zaobchádzanie založená na potvrdení o pôvode, a
- b) tieto informácie týkajúce sa splnenia kritérií pôvodu:
 - i) ak je kritérium pôvodu založené na „úplnom získaní“, príslušnú kategóriu (napr. zber, ťažba, rybolov) a miesto výroby;
 - ii) ak je kritérium pôvodu založené na zmene v nomenklatúrnom zatriedení tovaru, zoznam všetkých nepôvodných materiálov vrátane ich nomenklatúrneho zatriedenia (na úrovni dvoch, štyroch alebo šiestich číselných znakov v závislosti od kritérií pôvodu);
 - iii) ak je kritérium pôvodu založené na metóde hodnoty, hodnotu hotového výrobku a hodnotu všetkých nepôvodných materiálov použitých pri výrobe;
 - iv) ak je kritérium pôvodu založené na hmotnosti, hmotnosť hotového výrobku, ako aj hmotnosť príslušných nepôvodných materiálov použitých v hotovom výrobku a
 - v) ak je kritérium pôvodu založené na konkrétnom výrobnom procese, opis daného konkrétneho procesu.

3. Dovozca môže pri poskytnutí požadovaných informácií doplniť aj akékoľvek ďalšie informácie, ktoré považuje za relevantné na účely overenia.

4. Ak je žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie založená na potvrdení o pôvode v súlade s článkom 10.16 ods. 2 písm. a) vydanom vývozcom, dovozca poskytne dané potvrdenie o pôvode, ale colnému orgánu dovážajúcej zmluvnej strany môže odpovedať, že informácie uvedené v odseku 2 písm. b) tohto článku nemožno poskytnúť.

5. Ak je žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie založená na vedomosti dovozcu, ako sa uvádza v článku 10.16 ods. 2 písm. b), colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany, ktorý vykonáva overenie, môže po vyžiadaní informácií podľa odseku 1 tohto článku zaslať dovozcovi dodatočnú žiadosť o informácie, ak sa tento colný orgán domnieva, že sú potrebné dodatočné informácie na overenie statusu pôvodu výrobku alebo toho, či sú splnené ostatné požiadavky stanovené v tejto kapitole. Colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany môže v prípade potreby požiadať dovozcu o osobitnú dokumentáciu a informácie.

6. Ak sa colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany rozhodne pozastaviť udelenie preferenčného sadzobného zaobchádzania dotknutým výrobkom počas čakania na výsledky overenia, dovozcovi môže ponúknuť prepustenie týchto výrobkov. Dovážajúca zmluvná strana môže ako podmienku takéhoto prepustenia požadovať záruku alebo iné vhodné preventívne opatrenie. Akékoľvek pozastavenie preferenčného sadzobného zaobchádzania sa ukončí čo najskôr po tom, ako sa colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany uistí, že dotknuté výrobky majú status pôvodu alebo že sú splnené ostatné požiadavky stanovené v tejto kapitole.

Článok 10.23

Administratívna spolupráca

1. S cieľom zabezpečiť správne uplatňovanie tejto kapitoly zmluvnej strany navzájom spolupracujú prostredníctvom svojich príslušných colných orgánov s cieľom overiť status pôvodu výrobku alebo či sú splnené ostatné požiadavky stanovené v tejto kapitole.
2. Ak je žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie založená na potvrdení o pôvode v súlade s článkom 10.16 ods. 2 písm. a), colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany, ktorý vykonáva overenie, môže po vyžiadaní informácií od dovozcu podľa článku 10.22 ods. 1 zaslať žiadosť o informácie colnému orgánu vyvážajúcej zmluvnej strany, a to do dvoch rokov odo dňa podania žiadosti o preferenčné zaobchádzanie, ak sa colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany domnieva, že sú potrebné dodatočné informácie na overenie statusu pôvodu výrobku alebo toho, či sú splnené ostatné požiadavky stanovené v tejto kapitole. Colný orgán dovážajúcej strany môže v prípade potreby požiadať colný orgán vyvážajúcej strany o osobitnú dokumentáciu a informácie.
3. Colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany zahrnie do žiadosti uvedenej v odseku 2 tieto informácie:
 - a) potvrdenie o pôvode alebo jeho kópiu;

- b) totožnosť colného orgánu, ktorý vydáva žiadosť;
- c) meno vývozcu, ktorý sa má overiť;
- d) údaje o predmete a rozsahu overovania a
- e) prípadne akúkoľvek príslušnú dokumentáciu.

4. Colný orgán vyvážajúcej zmluvnej strany môže v súlade so zákonmi a s inými právnymi predpismi danej zmluvnej strany vykonať svoje overenie vyžiadáním si dokumentácie od vývozcu a tým, že vyzve na predloženie akýchkoľvek dôkazov, alebo tým, že navštívi priestory vývozcu s cieľom preskúmať záznamy a zariadenia používané pri výrobe výrobku.

5. V nadväznosti na žiadosť uvedenú v odseku 2 colný orgán vyvážajúcej zmluvnej strany poskytne colnému orgánu dovážajúcej zmluvnej strany tieto informácie:

- a) požadovanú dokumentáciu, ak je k dispozícii;
- b) stanovisko týkajúce sa statusu pôvodu daného výrobku;
- c) opis výrobku, ktorý je predmetom overovania, a nomenklatúrne zatriedenie tovaru relevantné pre uplatňovanie pravidiel pôvodu;

- d) opis a vysvetlenie výrobného procesu na podporu statusu pôvodu daného výrobku;
- e) informácie o spôsobe vykonania overenia statusu pôvodu výrobku podľa odseku 4 a
- f) v prípade potreby podpornú dokumentáciu.

6. Colný orgán vyvážajúcej zmluvnej strany nezašle colnému orgánu dovážajúcej zmluvnej strany informácie uvedené v odseku 5 písm. a) alebo f) bez súhlasu vývozcu.

7. Všetky vyžiadané informácie vrátane akýchkoľvek podporných dokumentov a všetkých ostatných súvisiacich informácií týkajúcich sa overovania by si colné orgány zmluvných strán mali podľa možnosti vymieňať elektronicky.

8. Zmluvné strany si prostredníctvom koordinátorov určených v súlade s touto časťou dohody navzájom poskytnú kontaktné údaje svojich príslušných colných orgánov a akékoľvek ich zmeny do 30 dní od takejto zmeny.

Článok 10.24

Vzájomná pomoc v boji proti podvodom

V prípade podozrenia z porušenia ustanovení tejto kapitoly si zmluvné strany navzájom poskytnú vzájomnú pomoc v súlade s Protokolom k tejto dohode o vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach.

Článok 10.25

Zamietnutie žiadosti o preferenčné zaobchádzanie

1. Pod podmienkou splnenia požiadaviek stanovených v odsekoch 3 až 5 môže colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany zamietnuť žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie, ak:

- a) do troch mesiacov od podania žiadosti o informácie podľa článku 10.22 ods. 1:
 - i) dovozca neposkytol odpoveď;
 - ii) v prípadoch, keď je žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie založená na potvrdení o pôvode v súlade s článkom 10.16 ods. 2 písm. a), nebolo poskytnuté potvrdenie o pôvode; alebo

- iii) v prípadoch, keď je žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie založená na vedomosti dovozcu podľa článku 10.16 ods. 2 písm. b), informácie poskytnuté dovozcom nepostačujú na potvrdenie statusu pôvodu výrobku;
- b) do troch mesiacov od podania žiadosti o dodatočné informácie podľa článku 10.22 ods. 5:
 - i) dovozca neposkytol odpoveď; alebo
 - ii) informácie poskytnuté dovozcom nepostačujú na potvrdenie toho, že výrobok je pôvodný;
- c) do desiatich mesiacov od podania žiadosti o informácie podľa článku 10.23 ods. 2:
 - i) colný orgán vyvážajúcej zmluvnej strany neposkytol odpoveď alebo
 - ii) informácie poskytnuté colným orgánom vyvážajúcej zmluvnej strany nepostačujú na potvrdenie statusu pôvodu výrobku.

2. Colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany môže zamietnuť žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie, ak dovozca, ktorý podal túto žiadosť, nespĺňa iné požiadavky stanovené v tejto kapitole, než sú požiadavky týkajúce sa statusu pôvodu výrobkov.

3. Ak má colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany dostatočné dôvody nato, aby zamietol žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie v súlade s odsekom 1 tohto článku, a v prípadoch, keď colný orgán vyvážajúcej zmluvnej strany poskytol stanovisko podľa článku 10.23 ods. 5 písm. b) potvrdzujúce status pôvodu výrobkov, colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany oznámi colnému orgánu vyvážajúcej zmluvnej strany svoj úmysel zamietnuť žiadosť o preferenčné zaobchádzanie, a to do dvoch mesiacov od doručenia uvedeného stanoviska.

4. V prípade zaslania oznámenia podľa odseku 3 sa na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany uskutočnia konzultácie, a to do troch mesiacov odo dňa uvedeného oznámenia. Lehotu na konzultácie možno v jednotlivých prípadoch predĺžiť vzájomnou dohodou medzi colnými orgánmi zmluvných strán. Konzultácie sa môžu uskutočniť v súlade s postupom stanoveným podvýborom.

5. Po uplynutí lehoty na konzultácie colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany zamietne žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie len ak nedokáže potvrdiť status pôvodu výrobku a po tom, ako mal dovozca možnosť uplatniť si svoje právo na vypočutie.

Článok 10.26

Dôvernosť

1. Každá zmluvná strana zachováva v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi dôvernosť informácií, ktoré jej druhá zmluvná strana poskytla podľa tejto kapitoly, a chráni ich pred sprístupnením.
2. Informácie získané orgánmi dovážajúcej zmluvnej strany používajú len tieto orgány na účely tejto kapitoly.
3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa dôverné informácie získané na základe tejto kapitoly nepoužili na iné účely než na účely správy a presadzovania rozhodnutí a na určenia týkajúce sa pôvodu výrobkov a colných záležitostí s výnimkou prípadov, keď to osoba alebo zmluvná strana, ktorá dôverné informácie poskytla, povolí.
4. Bez ohľadu na odsek 3 zmluvná strana môže povoliť použitie informácií získaných na základe tejto kapitoly v akýchkoľvek správnych, súdnych alebo kvázisúdnych konaniach začatých z dôvodu nedodržania colných zákonov a iných právnych predpisov, ktorými sa vykonáva táto kapitola. Akékoľvek takéto použitie zmluvná strana vopred oznámi osobe alebo zmluvnej strane, ktorá poskytla dotknuté informácie.

Článok 10.27

Náhrady a žiadosti o preferenčné sadzobné zaobchádzanie po dovoze

1. Každá zmluvná strana stanoví, že dovozca môže po dovoze podať žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie a o náhradu akéhokoľvek nadmerného cla zaplateného za výrobok, ak:
 - a) dovozca nepodal žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie v čase dovozu;
 - b) žiadosť je podaná najneskôr do dvoch rokov odo dňa dovozu a
 - c) dotknutý výrobok bol oprávnený na preferenčné sadzobné zaobchádzanie, keď bol dovezený na územie zmluvnej strany.

2. Dovážajúca zmluvná strana môže ako podmienku preferenčného sadzobného zaobchádzania na základe žiadosti podanej podľa odseku 1 požadovať, aby dovozca:
 - a) podal žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie v súlade so zákonmi a s inými právnymi predpismi dovážajúcej zmluvnej strany;
 - b) v relevantných prípadoch poskytol potvrdenie o pôvode a
 - c) splňal všetky ostatné uplatniteľné požiadavky stanovené v tejto kapitole, ako keby žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie bola podaná v čase dovozu.

Článok 10.28

Správne opatrenia a sankcie

1. Zmluvná strana uloží správne opatrenia a v relevantných prípadoch sankcie v súlade so svojimi príslušnými zákonmi a inými právnymi predpismi, a to osobe, ktorá vyhotoví alebo nechá vyhotoviť doklad, ktorý obsahuje nesprávne informácie s cieľom získať preferenčné sadzobné zaobchádzanie pre výrobok alebo ktorý nespĺňa požiadavky stanovené v:
 - a) Článok 10.20
 - b) článku 10.23 ods. 4 neposkytnutím dôkazov alebo odmietnutím návštevy; alebo
 - c) článku 10.17 ods. 2 neopravením žiadosti o preferenčné sadzobné zaobchádzanie podanej v colnom vyhlásení a v relevantných prípadoch nezaplatením cla, ak bola pôvodná žiadosť o preferenčné zaobchádzanie založená na nesprávnych informáciách.
2. Zmluvná strana zohľadní článok 6 ods. 3.6 Dohody WTO o uľahčení obchodu v prípadoch, keď dovozca svojvoľne sprístupní opravu žiadosti o preferenčné zaobchádzanie pred doručením žiadosti o overenie v súlade so zákonmi a s inými právnymi predpismi tejto zmluvnej strany.

ODDIEL C

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 10.29

Ceuta a Melilla

1. Na účely tejto kapitoly v prípade zmluvnej strany EÚ pojem „zmluvná strana“ nezahŕňa Ceutu a Melillu.
2. Na výrobky s pôvodom v Čile sa pri dovoze do Ceuty a Melilly uplatní vo všetkých ohľadoch rovnaké colné zaobchádzanie podľa tejto časti dohody, aké sa uplatňuje na výrobky s pôvodom na colnom území Európskej únie podľa protokolu 2 Aktu o pristúpení Španielskeho kráľovstva a Portugalskej republiky k Európskej únii. Čile uplatní na dovoz výrobkov, na ktoré sa vzťahuje táto časť dohody a ktoré majú pôvod v Ceute a Melille, rovnaké colné zaobchádzanie, aké uplatňuje na dovoz výrobkov, ktoré sa dovážajú z Európskej únie a ktoré majú pôvod v zmluvnej strane EÚ.
3. Pravidlá pôvodu a postupy stanovenia pôvodu podľa tejto kapitoly sa uplatňujú *mutatis mutandis* na výrobky vyvážané z Čile do Ceuty a Melilly a na výrobky vyvážané z Ceuty a Melilly do Čile.

4. Ceuta a Melilla sa považujú za jednotné územie.
5. Článok 10.3 sa uplatňuje na dovoz a vývoz výrobkov medzi zmluvnou stranou EÚ, Čile a Ceutou a Melillou.
6. Vývozca uvedie v poli 3 textu potvrdenia o pôvode v prílohe 10-C „Čile“ a „Ceuta a Melilla“ v závislosti od pôvodu výrobku.
7. Za uplatňovanie tohto článku v Ceute a Melille je zodpovedný colný orgán Španielskeho kráľovstva.

Článok 10.30

Zmeny

Spoločná rada môže prijímať rozhodnutia o zmene tejto kapitoly a príloh 10-A až 10-E podľa článku 8.1 ods. 6 písm. a).

Článok 10.31

Podvýbor pre uľahčenie v oblasti ciel a obchodu a pre pravidlá pôvodu

1. Podvýbor pre uľahčenie v oblasti ciel a obchodu a pre pravidlá pôvodu (ďalej len „podvýbor“) zriadený podľa článku 8.8 ods. 1 sa skladá zo zástupcov zmluvných strán zodpovedných za colné záležitosti.
2. Podvýbor zodpovedá za účinné vykonávanie a uplatňovanie tejto kapitoly.
3. Na účely tejto kapitoly má podvýbor tieto funkcie:
 - a) preskúmavanie a prípadné predkladanie príslušných odporúčaní Spoločnému výboru, pokiaľ ide o:
 - i) vykonávanie a uplatňovanie tejto kapitoly a
 - ii) akékoľvek zmeny tejto kapitoly a príloh 10-A až 10-E navrhnuté zmluvnou stranou;
 - b) predkladá Spoločnému výboru návrhy týkajúce sa prijatia vysvetliviek na uľahčenie vykonávania tejto kapitoly; a
 - c) posudzuje akúkoľvek inú záležitosť týkajúcu sa tejto kapitoly, na ktorej sa zmluvné strany dohodli.

Článok 10.32

Výrobky v tranzite alebo na sklade

Zmluvné strany môžu uplatňovať túto časť dohody na výrobky, ktoré sú v súlade s touto kapitolou a ktoré sú v deň nadobudnutia platnosti tejto dohody buď v tranzite, alebo sú dočasne uskladnené v colnom sklade alebo v bezcolných pásmach v zmluvnej strane EÚ alebo Čile, pod podmienkou, že colným orgánom dovážajúcej zmluvnej strany sa predloží potvrdenie o pôvode.

Článok 10.33

Vysvetlivky

Vysvetlivky týkajúce sa výkladu, uplatňovania a správy tejto kapitoly sú uvedené v prílohe 10-E.

KAPITOLA 11

UĽAHČENIE V OBLASTI CIEL A OBCHODU

Článok 11.1

Ciele

1. Zmluvné strany uznávajú význam, ktorý má uľahčenie v oblasti ciel a obchodu v kontexte rozvíjajúceho sa globálneho obchodného prostredia.
2. Zmluvné strany uznávajú, že medzinárodné obchodné a colné nástroje a normy sú základom dovozných, vývozných a tranzitných požiadaviek a postupov.
3. Zmluvné strany uznávajú, že colné zákony a iné právne predpisy musia byť nediskriminačné a že colné režimy musia byť založené na používaní moderných metód a účinných kontrol v záujme boja proti podvodom, ochrany zdravia a bezpečnosti spotrebiteľov a presadzovania zákonného obchodu. Každá zmluvná strana by mala pravidelne preskúmať svoje colné zákony, iné právne predpisy a režimy. Zmluvné strany takisto uznávajú, že ich colné režimy nesmú vytvárať administratívnu záťaž ani obmedzenia obchodu vo väčšej miere, než je potrebné na dosiahnutie legitímnych cieľov, a že sa musia uplatňovať predvídateľným, jednotným a transparentným spôsobom.

4. Zmluvné strany sa dohodli na posilnení svojej spolupráce s cieľom zabezpečiť, aby príslušné colné zákony, iné právne predpisy a režimy, ako aj administratívne kapacity príslušných správnych orgánov plnili ciele podpory uľahčenia obchodu a súčasne zaisťovali účinnú colnú kontrolu.

Článok 11.2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly je „colný orgán“:

- a) v prípade Čile *Servicio Nacional de Aduanas* (Národná colná správa) alebo jej nástupca, a
- b) v prípade zmluvnej strany EÚ útvary Európskej komisie zodpovedné za colné záležitosti a colné úrady a akékoľvek iné orgány v členských štátoch zodpovedné za uplatňovanie a presadzovanie colných zákonov a iných právnych predpisov.

Článok 11.3

Spolupráca v colnej oblasti

1. Zmluvné strany spolupracujú v colných záležitostiach prostredníctvom svojich príslušných colných orgánov, aby dosiahli ciele stanovené v článku 11.1.
2. Zmluvné strany rozvíjajú spoluprácu, a to aj prostredníctvom:
 - a) výmeny informácií o colných zákonoch a iných právnych predpisoch, ich vykonávaní a colných režimoch, a to najmä v týchto oblastiach:
 - i) zjednodušenie a modernizácia colných režimov;
 - ii) presadzovanie práv duševného vlastníctva zo strany colných orgánov;
 - iii) uľahčovanie tranzitu a prekládky;
 - iv) vzťahy s podnikateľskou komunitou a
 - v) bezpečnosť dodávateľského reťazca a riadenie rizika;

- b) spoločnej práce na colných aspektoch zabezpečenia a uľahčovania medzinárodných obchodných dodávateľských reťazcov v súlade so Systémom noriem SAFE Svetovej colnej organizácie (ďalej len „WCO“) na zabezpečenie a uľahčenie globálneho obchodu prijatým v júni 2005;
- c) zvažovania rozvoja spoločných iniciatív týkajúcich sa dovozu, vývozu a iných colných režimov vrátane výmeny najlepších postupov a technickej pomoci a zabezpečením poskytovania účinných služieb podnikateľskej komunite; takáto spolupráca môže zahŕňať výmeny týkajúce sa colných laboratórií, odbornej prípravy colníkov a nových technológií na colné kontroly a režimy;
- d) posilnenia vzájomnej spolupráce v colnej oblasti v rámci medzinárodných organizácií, ako je WTO a WCO;
- e) v relevantných a vo vhodných prípadoch ustanovenia vzájomného uznávania programov schválených hospodárskych subjektov vrátane rovnocenných opatrení na uľahčenie obchodu;
- f) uskutočňovania výmen týkajúcich sa techník riadenia rizík, noriem v oblasti rizík a bezpečnostných kontrol s cieľom v čo najviac uskutočniteľnej miere stanoviť minimálne normy pre techniky riadenia rizík a súvisiace požiadavky a programy;

- g) úsilia o harmonizáciu svojich požiadaviek na údaje pri dovoze, vývoze a iných colných režimoch uplatňovaním spoločných noriem a údajových prvkov v súlade s modelom údajov WCO;
- h) delenia sa o svoje príslušné skúsenosti s vývojom a zavádzaním systémov centrálnych elektronických priečinkov a vo vhodných prípadoch s vývojom spoločných súborov dátových prvkov pre tieto systémy;
- i) vedenia dialógu medzi odborníkmi v oblasti príslušných politík s cieľom podporiť užitočnosť, efektívnosť a uplatniteľnosť záväzných stanovísk pre colné orgány a obchodníkov a
- j) v relevantných a vo vhodných prípadoch výmeny určitých kategórií colných informácií prostredníctvom štruktúrovanej a pravidelnej komunikácie medzi ich colnými orgánmi na osobitné účely, a to konkrétne na zlepšenie riadenia rizika a účinnosti colných kontrol, zameranie sa na tovar predstavujúci riziko z hľadiska výberu príjmov alebo ochrany a bezpečnosti a uľahčenie zákonného obchodu; takýmito výmenami nie sú dotknuté výmeny informácií, ktoré sa môžu medzi zmluvnými stranami uskutočňovať v súlade s Protokolom k tejto dohode o vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach.

3. Na akúkoľvek výmenu informácií medzi zmluvnými stranami podľa tejto kapitoly sa *mutatis mutandis* uplatňujú požiadavky na dôvernosť informácií a ochranu osobných údajov stanovené v článku 12 Protokolu k tejto dohode o vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach, ako aj všetky požiadavky na dôvernosť a súkromie stanovené v zákonoch a iných právnych predpisoch zmluvných strán.

Článok 11.4

Vzájomná administratívna pomoc

Zmluvné strany si navzájom poskytujú administratívnu pomoc v colných záležitostiach, a to v súlade s Protokolom k tejto dohode o vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach.

Článok 11.5

Colné zákony, iné právne predpisy a režimy

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej colné zákony, iné právne predpisy a režimy boli:
 - a) založené na medzinárodných nástrojoch a normách v oblasti ciel a obchodu vrátane Medzinárodného dohovoru o harmonizovanom systéme opisu a číselného označovania tovaru podpísaného v Bruseli 14. júna 1983, ako aj Systému noriem SAFE WCO na zabezpečenie a uľahčenie globálneho obchodu a modelu údajov WCO a prípadne podstatných prvkov revidovaného Kjótskeho dohovoru o zjednodušení a zladení colných režimov podpísaného v Kjóte 18. mája 1973 a prijatého Radou Svetovej colnej organizácie v júni 1999;

- b) založené na ochrane a uľahčení zákonného obchodu prostredníctvom účinného presadzovania a dodržiavania legislatívnych požiadaviek a
- c) primerané a nediskriminačné s cieľom predísť zbytočnému zaťaženiu hospodárskych subjektov, poskytnúť hospodárskym subjektom ďalšie uľahčenie s vysokou úrovňou dodržiavania predpisov vrátane priaznivého zaobchádzania, pokiaľ ide o colné kontroly pred prepustením tovaru, a zabezpečiť záruky proti podvodom a nezákonným alebo škodlivým činnostiam.

2. V záujme zlepšenia pracovných metód a zabezpečenia, aby sa v súvislosti s colnými operáciami dodržiavali zásady nediskriminácie, transparentnosti, efektívnosti, integrity a zodpovednosti, každá zmluvná strana:

- a) zjednodušuje a reviduje požiadavky a formality, keď je to možné, v záujme rýchleho prepustenia a colného vybavenia tovaru;
- b) pracuje na ďalšom zjednodušení a štandardizácii údajov a dokumentácie požadovaných colnými orgánmi a inými agentúrami s cieľom skrátiť čas a znížiť náklady, ktoré sú záťažou pre hospodárske subjekty vrátane malých a stredných podnikov, a
- c) zabezpečuje, aby sa prostredníctvom uplatňovania opatrení zohľadňujúcich zásady príslušných medzinárodných dohovorov a nástrojov v tejto oblasti dodržiavali najvyššie normy integrity.

Článok 11.6

Prepustenie tovaru

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej colné orgány, pohraničné agentúry alebo iné príslušné orgány:

- a) zabezpečovali rýchle prepustenie tovaru v lehote, ktorá nie je dlhšia, než je potrebné na zaistenie dodržania jej colných a ostatných zákonov, iných právnych predpisov a formalít v oblasti obchodu;
- b) zabezpečovali predbežné elektronické podávanie a spracovanie dokumentácie a všetkých ďalších požadovaných informácií pred príchodom tovaru;
- c) umožňovali prepustenie tovaru pred konečným určením cla, daní, poplatkov a platieb s výhradou poskytnutia záruky, ak sa vyžaduje podľa jej zákonov a iných právnych predpisov, aby sa zabezpečila ich konečná platba, a
- d) pri plánovaní a vykonávaní akejkoľvek potrebnej skúšky poskytovali náležitú prioritu tovaru podliehajúcemu skaze.

Článok 11.7

Zjednodušené colné režimy

Každá zmluvná strana prijme alebo zachová opatrenia, ktoré hospodárskym subjektom spĺňajúcim kritériá stanovené v jej zákonoch a iných právnych predpisoch umožňujú mať úžitok z ďalšieho zjednodušenia colných režimov. Takéto opatrenia môžu zahŕňať colné vyhlásenia obsahujúce obmedzené súbory údajov alebo podporných dokladov alebo pravidelné colné vyhlásenia na účely stanovenia a úhrady cla a daní zahŕňajúce viacero dovozov v rámci určitého obdobia po prepustení tohto dovezeného tovaru, alebo iné režimy, ktorými sa zabezpečuje urýchlené prepustenie určitých zásielok.

Článok 11.8

Schválené hospodárske subjekty

1. Každá zmluvná strana zavedie alebo zachová program partnerstva na uľahčenie obchodu pre hospodárske subjekty, ktoré spĺňajú stanovené kritériá (ďalej len „schválené hospodárske subjekty“).

2. Stanovené kritériá na získanie statusu schváleného hospodárskeho subjektu sa týkajú dodržiavania alebo rizika nedodržania požiadaviek stanovených v zákonoch, iných právnych predpisoch alebo režimoch každej zmluvnej strany. Stanovené kritériá sa zverejnia a môžu zahŕňať:

- a) absenciu akéhokoľvek závažného porušenia alebo opakovaných porušení colných a daňových predpisov vrátane absencie závažných trestných činov súvisiacich s hospodárskou činnosťou žiadateľa;
- b) preukázanie vysokého stupňa kontroly nad operáciami a pohybom tovaru zo strany žiadateľa prostredníctvom systému riadenia obchodnej a prípadne dopravnej evidencie, ktorý umožňuje náležité colné kontroly;
- c) spôsobilosť plniť svoje finančné záväzky, ktorá sa považuje za preukázanú, ak je žiadateľ s náležitým ohľadom na typické črty druhu dotknutej podnikateľskej činnosti v dobrej finančnej situácii, ktorá mu umožňuje plniť si záväzky;
- d) preukázané spôsobilosti alebo odborné kvalifikácie, ktoré priamo súvisia s vykonávanou činnosťou, a
- e) primerané normy v oblasti bezpečnosti a ochrany.

3. Stanovené kritériá uvedené v odseku 2 nie sú navrhnuté ani sa neuplatňujú tak, aby umožňovali alebo vytvárali svojvoľnú alebo bezdôvodnú diskrimináciu medzi hospodárskymi subjektmi v prípadoch, keď prevládajú rovnaké podmienky, a umožňujú účasť malých a stredných podnikov.

4. Program partnerstva na uľahčenie obchodu uvedený v odseku 1 zahŕňa tieto výhody:

- a) nízke požiadavky na dokumenty a údaje, podľa vhodnosti;
- b) nižšia miera fyzických inšpekcií alebo zrýchlených preskúmaní, podľa vhodnosti;
- c) zjednodušené režimy prepustenia a rýchle prepustenie, podľa vhodnosti;
- d) použitie záruk a v relevantných prípadoch aj komplexných záruk alebo znížených záruk a
- e) kontrola tovaru v priestoroch schváleného hospodárskeho subjektu alebo na inom mieste schválenom colnými orgánmi.

5. Program partnerstva na uľahčenie obchodu uvedený v odseku 1 môže zahŕňať aj ďalšie výhody, ako napríklad:

- a) odložená úhrada ciel, daní, poplatkov a platieb;
- b) jediné colné vyhlásenie pre všetky dovozy alebo vývozy v danom období alebo
- c) dostupnosť špecializovaného kontaktného miesta na poskytovanie pomoci v colných záležitostiach.

Článok 11.9

Požiadavky na údaje a dokumentáciu

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby dovozné, vývozné a tranzitné formality, požiadavky na údaje a dokumentáciu boli:

- a) prijaté a uplatňované s cieľom rýchleho prepustenia tovaru za predpokladu splnenia podmienok na prepustenie;
- b) prijaté a uplatňované spôsobom, ktorý sa zameriava na skrátenie času a zníženie nákladov spojených s dodržiavaním požiadaviek pre obchodníkov alebo hospodárske subjekty;
- c) alternatívou, ktorá najmenej obmedzuje obchod, ak boli na dosiahnutie príslušného cieľa alebo cieľov politiky k dispozícii dve alebo viaceré primerané alternatívy, a
- d) vypustené, a to vrátane ich častí, ak už nie sú potrebné.

2. Každá zmluvná strana na prepustenie tovaru na celom svojom colnom území uplatňuje spoločné colné režimy a používa jednotné colné doklady.

Článok 11.10

Používanie informačných technológií a elektronická platba

1. Každá zmluvná strana využíva informačné technológie, ktoré urýchľujú jej postupy na prepustenie tovaru, v záujme uľahčenia obchodu medzi zmluvnými stranami.
2. Každá zmluvná strana:
 - a) elektronicky sprístupní colné vyhlásenie, ktoré sa vyžaduje na účely dovozu, vývozu alebo tranzitu tovaru;
 - b) umožňuje predloženie colného vyhlásenia v elektronickom formáte;
 - c) zriadi prostriedky na zabezpečenie elektronickej výmeny colných informácií so svojou obchodnou komunitou;
 - d) podnecuje k elektronickej výmene údajov medzi hospodárskymi subjektmi a colnými orgánmi, ako aj inými súvisiacimi agentúrami a
 - e) využíva elektronické systémy riadenia rizík na posúdenie a zacielenie, ktoré umožňujú jej colným orgánom zamerať svoje inšpekcie na tovar s vysokým rizikom a ktoré uľahčujú prepustenie a pohyb tovaru s nízkym rizikom.

3. Každá zmluvná strana prijme alebo zachová postupy umožňujúce elektronickú úhradu ciel, daní, poplatkov a platieb vyberaných colnými orgánmi pri dovoze a vývoze.

Článok 11.11

Riadenie rizika

1. Každá zmluvná strana prijme alebo zachová systém riadenia rizika na účely colnej kontroly.
2. Každá zmluvná strana navrhne a uplatní riadenie rizika takým spôsobom, aby sa predišlo svojoľnej alebo bezdôvodnej diskriminácii alebo skrytým obmedzeniam medzinárodného obchodu.
3. Každá zmluvná strana zameriava colné kontroly a iné príslušné hraničné kontroly na zásielky s vysokým rizikom a urýchľuje prepustenie zásielok s nízkym rizikom. Každá zmluvná strana si takisto môže náhodne zvoliť zásielky na tieto kontroly ako súčasť svojho riadenia rizika.
4. Každá zmluvná strana vychádza pri riadení rizika z posúdenia rizika prostredníctvom vhodných kritérií selektívnosti.

Článok 11.12

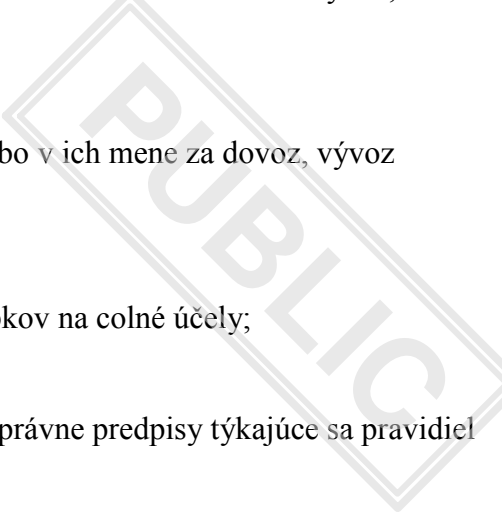
Audit po prepustení tovaru

1. S cieľom urýchliť prepustenie tovaru každá zmluvná strana prijme alebo zachová audit po prepustení tovaru tak, aby bolo zabezpečené dodržiavanie jej colných a ostatných zákonov a iných právnych predpisov týkajúcich sa obchodu.
2. Každá zmluvná strana vykonáva audity po prepustení tovaru spôsobom založeným na riziku.
3. Každá zmluvná strana vykonáva audity po prepustení tovaru transparentným spôsobom. Ak sa vykoná audit a dospeje sa ku konečným výsledkom, zmluvná strana bezodkladne informuje osobu, ktorej záznamy sú kontrolované, o výsledkoch, dôvodoch výsledkov a o právach a povinnostiach danej osoby.
4. Zmluvné strany uznávajú, že informácie získané v rámci auditu po prepustení tovaru môžu byť použité pri ďalších správnych alebo súdnych konaniach.
5. Každá zmluvná strana vždy, keď je to uskutočniteľné, použije výsledky z auditu po prepustení tovaru pri vykonávaní riadenia rizík.

Článok 11.13

Transparentnosť

1. Zmluvné strany uznávajú význam včasných konzultácií so zástupcami z oblasti obchodu o návrhoch právnych predpisov a všeobecných postupoch týkajúcich sa colných a obchodných záležitostí. Na tento účel každá zmluvná strana zabezpečí primerané konzultácie medzi správnymi orgánmi a podnikateľskou komunitou.
2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej príslušné colné a súvisiace požiadavky a postupy naďalej plnili potreby podnikateľskej komunity, riadili sa najlepšimi postupmi a aby sa nimi pokiaľ možno čo najmenej obmedzoval obchod.
3. Každá zmluvná strana zabezpečí primerané pravidelné konzultácie medzi pohraničnými agentúrami a obchodníkmi alebo inými zainteresovanými stranami na jej území.
4. Každá zmluvná strana bezodkladne nediskriminačným a prístupným spôsobom uverejní, online, nové zákony a iné právne predpisy týkajúce sa uľahčenia v oblasti ciel a obchodu, ako aj zmeny a výklady týchto zákonov a iných právnych predpisov predtým, ako sa začnú uplatňovať. Takéto zákony a iné právne predpisy, ako aj ich zmeny a výklady zahŕňajú zákony a iné predpisy v týchto oblastiach:
 - a) dovozný, vývozný a tranzitný režim vrátane režimov v prístavoch, na letiskách a iných miestach vstupu a požadované formuláre a dokumenty;

-
- b) uplatňované sadzby ciel a daní akéhokoľvek druhu uložené na dovoz alebo vývoz, alebo v súvislosti s nimi;
 - c) poplatky a platby uložené vládnyimi agentúrami alebo v ich mene za dovoz, vývoz alebo tranzit, alebo v súvislosti s nimi;
 - d) pravidlá zatriedenia alebo určovania hodnoty výrobkov na colné účely;
 - e) všeobecne záväzné zákony, iné právne predpisy a správne predpisy týkajúce sa pravidiel pôvodu;
 - f) obmedzenia alebo zákazy v oblasti dovozu, vývozu alebo tranzitu;
 - g) sankčné ustanovenia proti porušovaniu dovozných, vývozných alebo tranzitných formalít;
 - h) dohody alebo časti dohôd s ktoroukoľvek krajinou alebo krajinami týkajúce sa dovozu, vývozu alebo tranzitu;
 - i) režimy týkajúce sa správy colných kvót;
 - j) prevádzkové hodiny a režimy colných úradov v prístavoch a na hraničných priechodoch;
 - k) kontaktné miesta na účely žiadostí o informácie a
 - l) iné relevantné oznámenia administratívnej povahy týkajúce sa uvedených oblastí.

5. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby medzi uverejnením¹ nových alebo zmenených zákonov, iných právnych predpisov, postupov a poplatkov alebo platieb a nadobudnutím ich účinnosti bola primeraná lehota.

6. Každá zmluvná strana zriadi alebo zachová jedno alebo viac informačných miest na reagovanie na žiadosti o informácie od orgánov štátnej správy, hospodárskych subjektov a iných zainteresovaných strán v colných a iných záležitostiach týkajúcich sa obchodu. Informačné miesta zareagujú na žiadosti o informácie v rámci primeranej lehoty stanovenej každou zmluvnou stranou, ktorá sa môže meniť v závislosti od povahy alebo zložitosti žiadosti. Zmluvná strana nevyžaduje zaplatenie poplatku za reakcie na žiadosti o informácie ani za poskytnutie požadovaných formulárov a dokumentov.

Článok 11.14

Záväzné stanoviská

1. Na účely tohto článku je „záväzné stanovisko“ písomné rozhodnutie poskytnuté žiadateľovi pred dovozom tovaru, na ktorý sa vzťahuje žiadosť, v ktorom sa stanovuje zaobchádzanie, ktoré zmluvná strana tovaru poskytne v čase dovozu, pokiaľ ide o:

- a) nomenklatúrne zatriedenie tovaru;
- b) pôvod tovaru a
- c) akékoľvek ďalšie skutočnosti, na ktorých sa zmluvné strany môžu dohodnúť.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že uverejnením sa myslí sprístupnenie zákonov a iných právnych predpisov verejnosti.

2. Každá zmluvná strana vydá záväzné stanovisko prostredníctvom svojich colných orgánov. Toto záväzné stanovisko musí byť vydané v primeranej a časovo obmedzenej lehote žiadateľovi, ktorý podal písomnú žiadosť, a to aj v elektronickej podobe, obsahujúcu všetky potrebné informácie v súlade so zákonmi a s inými právnymi predpismi vydávajúcej zmluvnej strany.
3. Záväzné stanovisko je platné najmenej tri roky od dátumu nadobudnutia jeho platnosti, pokiaľ nedošlo k zmene zákona, skutočností alebo okolností podporujúcich pôvodné záväzné stanovisko.
4. Zmluvná strana môže odmietnuť vydať záväzné stanovisko, ak skutočnosti a okolnosti, o ktoré sa záväzné stanovisko opiera, sú predmetom správneho alebo súdneho preskúmania alebo ak sa žiadosť netýka žiadneho zamýšľaného použitia záväzného stanoviska. Ak zmluvná strana odmietne vydať záväzné stanovisko, bezodkladne o tom písomne upovedomí žiadateľa, pričom uvedie relevantné skutočnosti a základ, o ktorý sa toto rozhodnutie opiera.
5. Každá zmluvná strana uverejňuje aspoň:
 - a) požiadavky týkajúce sa žiadosti o záväzné stanovisko vrátane informácií, ktoré treba poskytnúť, a formátu;
 - b) lehotu, v rámci ktorej vydá záväzné stanovisko, a
 - c) dĺžku obdobia, počas ktorého je záväzné stanovisko platné.

6. V prípade, že zmluvná strana záväzné stanovisko odvolá, zmení alebo zruší, poskytne žiadateľovi písomné oznámenie, v ktorom uvedie relevantné skutočnosti a základ, o ktorý sa toto rozhodnutie opiera. Zmluvná strana môže záväzné stanovisko odvolať, zmeniť alebo zrušiť so spätnou účinnosťou len vtedy, ak stanovisko vychádzalo z neúplných, nesprávnych, nepravdivých alebo zo zavádzajúcich informácií poskytnutých žiadateľom.

7. Záväzné stanovisko vydané zmluvnou stranou je pre túto zmluvnú stranu vo vzťahu k žiadateľovi, ktorý oň požiadal, záväzné. Záväzné stanovisko je záväzné aj pre žiadateľa.

8. Každá zmluvná strana na základe písomnej žiadosti žiadateľa preskúma záväzné stanovisko alebo rozhodnutie o odvolaní, zmene alebo zrušení tohto záväzného stanoviska.

9. Každá zmluvná strana pod podmienkou splnenia požiadaviek na dôvernosť vo svojich zákonoch a iných právnych predpisoch zverejní, a to aj online, podstatné prvky svojich záväzných stanovísk.

Článok 11.15

Tranzit a prekládka

1. Každá zmluvná strana zaistí uľahčenie a účinnú kontrolu operácií tranzitu a prekládky cez svoje územie.

2. Každá zmluvná strana podporuje a vykonáva regionálne tranzitné dohody s cieľom uľahčiť obchod.

3. Každá zmluvná strana zabezpečuje spoluprácu a koordináciu svojich dotknutých orgánov a príslušných agentúr s cieľom uľahčiť režim tranzitu.

4. Každá zmluvná strana umožní presun tovaru určeného na dovoz v rámci svojho územia pod colnou kontrolou od colného orgánu vstupu k inému colnému orgánu na svojom území, z ktorého má byť tovar prepustený alebo vybavený, pokiaľ sú splnené všetky regulačné požiadavky.

Článok 11.16

Colní sprostredkovatelia

1. Zmluvná strana nezavedie povinné využívanie colných sprostredkovateľov ako požiadavku pre hospodárske subjekty, aby plnili svoje povinnosti v súvislosti s dovozom, vývozom a tranzitom tovaru.

2. Každá zmluvná strana uverejňuje svoje opatrenia týkajúce sa využívania colných sprostredkovateľov.

3. Ak a keď zmluvné strany udeľujú colným sprostredkovateľom licencie, uplatňujú pri tom transparentné, nediskriminačné a primerané pravidlá.

Článok 11.17

Kontroly pred odoslaním

Zmluvné strany nevyžadujú povinné využívanie kontrol pred odoslaním, ako sa vymedzujú v Dohode o kontrole pred odoslaním obsiahnutej v prílohe 1A k Dohode o založení WTO, ani žiadnej inej inšpekčnej činnosti vykonávanej súkromnými spoločnosťami na mieste určenia pred colným konaním.

Článok 11.18

Odvovania

1. Každá zmluvná strana zabezpečí účinné, rýchle, nediskriminačné a ľahko prístupné konania s cieľom zaručiť právo na odvolanie sa proti správnym opatreniam, stanoviskám a rozhodnutiam colných orgánov a iných príslušných orgánov, ktoré majú vplyv na dovoz alebo vývoz tovaru alebo na tovar v tranzite.
2. Odvolacie konania môžu zahŕňať správne preskúmanie dozorným orgánom a súdne preskúmanie rozhodnutí prijatých na správnej úrovni v súlade so zákonmi a s inými právnymi predpismi zmluvnej strany.

3. Nárok na uplatnenie práva na odvolanie má takisto každá osoba, ktorá požiadala colné orgány alebo iné príslušné orgány o vydanie rozhodnutia a rozhodnutie o svojej žiadosti nedostala v príslušných lehotách.

4. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej colné orgány alebo iné príslušné orgány poskytli osobám, ktorým boli vydané správne rozhodnutia, dôvody týchto rozhodnutí, a to s cieľom v prípade potreby uľahčiť využitie odvolacích konaní.

Článok 11.19

Sankcie

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa v jej colných zákonoch a iných právnych predpisoch stanovovalo, že všetky sankcie uložené za porušenie colných zákonov, iných právnych predpisov alebo procesných požiadaviek sú primerané a nediskriminačné.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby všetky sankcie uložené za porušenie jej colných zákonov, iných právnych predpisov alebo procesných požiadaviek boli uložené len osobe, ktorá je za porušenie právne zodpovedná.

3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby uložená sankcia závisela od skutočností a okolností prípadu a aby bola úmerná miere a závažnosti porušenia. Každá zmluvná strana zabraňuje vzniku stimulov alebo konfliktov záujmov pri posudzovaní a výbere sankcií.

4. Každá zmluvná strana sa nabáda, aby považovala predbežné poskytnutie informácií o okolnostiach porušenia colných zákonov, iných právnych predpisov alebo procesných požiadaviek colnému orgánu za možnú poľahčujúcu skutočnosť pri stanovovaní sankcie.

5. Ak zmluvná strana uloží sankciu za porušenie jej colných zákonov, iných právnych predpisov alebo procesných požiadaviek, osobe, ktorej sankciu ukladá, poskytne písomné vysvetlenie spresňujúce povahu porušenia a uplatniteľné zákony, iné právne predpisy alebo procesné požiadavky, podľa ktorých bola uložená výška alebo rozsah sankcie za porušenie.

Článok 11.20

Podvýbor pre uľahčenie v oblasti ciel a obchodu a pre pravidlá pôvodu

1. Podvýbor pre uľahčenie v oblasti ciel a obchodu a pre pravidlá pôvodu (ďalej len „podvýbor“) sa zriaďuje podľa článku 8.8 ods. 1.

2. Podvýbor zabezpečuje riadne vykonávanie tejto kapitoly, presadzovania práv duševného vlastníctva na hraniciach príslušnými orgánmi v súlade s kapitolou 32 oddielom C pododdielom 2, Protokolu k tejto dohode o vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach a všetkých ďalších colných ustanovení dohodnutých medzi zmluvnými stranami a preskúmava všetky záležitosti vyplývajúce z ich uplatňovania.

3. Podvýbor plní tieto funkcie:

- a) monitoruje vykonávanie a správu tejto kapitoly a kapitoly 10;
- b) poskytuje fórum na konzultácie a diskusiu o všetkých záležitostiach týkajúcich sa cieľ, predovšetkým colných režimov, určovania colnej hodnoty, tarifných režimov, colnej nomenklatúry, colnej spolupráce a vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach;
- c) poskytuje fórum na konzultácie a diskusiu o otázkach týkajúcich sa pravidiel pôvodu a administratívnej spolupráce a opatrení na hraniciach v oblasti práv duševného vlastníctva a
- d) posilňuje spoluprácu pri vývoji, uplatňovaní a presadzovaní colných postupov, vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach, pravidiel pôvodu a administratívnej spolupráce.

4. Podvýbor môže vydávať odporúčania k záležitostiam, na ktoré sa vzťahuje odsek 2.

Spoločná rada alebo Spoločný výbor majú právomoc prijímať rozhodnutia o vzájomnom uznávaní techník riadenia rizík, noriem v oblasti rizík, bezpečnostných kontrol a programov partnerstva na uľahčenie obchodu vrátane aspektov, ako je prenos údajov a vzájomne dohodnuté výhody.

Článok 11.21

Dočasné použitie

1. Na účely tohto článku je „dočasné použitie“ colný režim, v rámci ktorého možno určitý tovar vrátane dopravných prostriedkov prepraviť na colné územie s tým, že je podmiennečne oslobodený od úhrady dovozných ciel a daní a že sa naň neuplatňujú dovozné zákazy ani obmedzenia hospodárskeho charakteru. Tento tovar musí byť dovezený na konkrétny účel a musí byť určený na spätný vývoz v určenej lehote bez toho, aby na ňom bola vykonaná akákoľvek zmena okrem bežného znehodnotenia v dôsledku jeho použitia.

2. Každá zmluvná strana udeľuje dočasné použitie s úplným podmieneným oslobodením od dovozných ciel a daní a bez uplatnenia dovozných obmedzení alebo zákazov hospodárskeho charakteru¹, ako je stanovené v jej zákonoch a iných právnych predpisoch, pre tento tovar:

- a) tovar na vystavenie alebo na používanie na výstavách, veľtrhoch, stretnutiach alebo podobných podujatiach, t. j. tovar určený na vystavenie alebo predvedenie na podujatí, tovar určený na používanie v súvislosti s vystavením zahraničných výrobkov na podujatí a zariadenia vrátane tlmočnických zariadení, prístrojov na záznam zvuku a obrazu a filmy vzdelávacieho, vedeckého alebo kultúrneho charakteru určené na používanie na medzinárodných stretnutiach, konferenciách alebo kongresoch; ako aj tovar získaný na takýchto podujatiach z tovaru, na ktorý sa uplatňuje režim dočasného použitia; pričom každá zmluvná strana môže pred uskutočnením daného podujatia požadovať vydanie vládneho povolenia, záruky alebo zálohy;

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že dočasné použitie tovaru uvedeného v odsekoch 1 a 2 tohto článku a prepraveného do Čile z Európskej únie nepodlieha zaplateniu poplatku stanoveného v článku 107 colného nariadenia Čile (*Ordenanza de Aduanas*) obsiahnutého vo vyhláske ministerstva financií č. 30, úradný vestník, 4. jún 2005, *Decreto con Fuerza de Ley 30 del Ministerio de Hacienda, Diario Oficial, 04 de junio de 2005*).

- b) profesionálne vybavenie, t. j. vybavenie pre tlač, zvukové alebo televízne vysielanie, ktoré je potrebné pre zástupcov tlače, rozhlasových alebo televíznych organizácií navštevujúcich územie inej krajiny na účely spravodajstva alebo aby mohli prenášať alebo zaznamenávať materiál pre konkrétne programy, kinematografické vybavenie potrebné pre osobu, ktorá navštevuje územie inej krajiny, aby nakrútila konkrétny film alebo filmy, akékoľvek ďalšie vybavenie potrebné na výkon povolania, obchodu alebo predmetu činnosti osoby, ktorá navštevuje územie inej krajiny, aby vykonala stanovenú úlohu, pokiaľ sa takéto vybavenie nepoužíva na priemyselnú výrobu alebo balenie tovaru ani, s výnimkou ručného náradia, na ťažbu prírodných zdrojov, na stavbu, opravu alebo údržbu budov alebo na zemné práce a podobné projekty, pomocné prístroje k uvedenému vybaveniu a príslušenstvo k nemu; ako aj jednotlivé súčasti dovážané na opravu dočasne použitého profesionálneho vybavenia;
- c) tovar dovážaný v súvislosti s obchodnou operáciou, ale ktorého dovoz sám osebe nepredstavuje obchodnú operáciu, napr.: obaly, ktoré sa dovážajú naplnené a spätne vyvážajú prázdne alebo naplnené, alebo sa dovážajú prázdne a spätne vyvážajú naplnené; kontajnery, či už naplnené, alebo nenaplnené tovarom, a príslušenstvo a vybavenie pre dočasne použité kontajnery, ktoré sa buď dovážajú s kontajnerom, aby sa spätne vyviezli osobitne alebo s iným kontajnerom, alebo sa dovážajú osobitne, aby sa spätne vyviezli s kontajnerom, a súčasti určené na opravu kontajnerov s povolením na dočasné použitie; palety; vzorky; reklamné filmy;

- d) tovar dovážaný výlučne na vzdelávacie, vedecké alebo kultúrne účely, napr. vedecké vybavenie, pedagogický materiál, potreby pre námorníkov a akýkoľvek iný tovar dovážaný v súvislosti so vzdelávacími, vedeckými alebo kultúrnymi činnosťami; náhradné diely pre vedecké vybavenie a pedagogický materiál, ktorým bolo udelené dočasné použitie; ako aj nástroje osobitne určené na údržbu, overovanie, meranie alebo opravu takýchto zariadení;
- e) osobné veci, t. j. všetky predmety, nové alebo použité, ktoré cestujúci môže primerane potrebovať na osobné použitie počas cesty, so zohľadnením všetkých okolností cesty, s vylúčením akéhokoľvek tovaru dovážaného na obchodné účely; ako aj tovar dovezený na športové účely, napr. športové potreby a iné predmety na použitie cestujúcimi pri športových súťažiach alebo prehliadkach alebo na tréning na území dočasného použitia;
- f) turistický propagačný materiál, t. j. tovar dovezený s cieľom povzbudiť verejnosť, aby navštívila inú cudziu krajinu, a to najmä aby sa zúčastnila na kultúrnych, náboženských, turistických, športových alebo odborných stretnutiach alebo zhromaždeniach, ktoré sa tam konajú, pričom každá zmluvná strana môže v prípade tohto tovaru požadovať poskytnutie záruky alebo zálohy;
- g) tovar dovážaný na humanitárne účely, t. j. zdravotnícke, chirurgické a laboratórne vybavenie a zásielky s humanitárnou pomocou, ako sú vozidlá a iné dopravné prostriedky, prikrývky, stany, prefabrikované domy alebo iný tovar základnej potreby zasielaný ako pomoc pre obeť živelných pohrôm alebo podobných katastrof, a

h) zvieratá dovážané na konkrétne účely, napr.: policajné psy alebo kone, vyhľadávacie psy, psy pre nevidiacich, záchranné psy, účasť na prehliadkach, výstavách, súťažiach alebo ukázkach, zábavné predstavenie, napr. cirkusové zvieratá, sprevádzanie na turistických cestách vrátane spoločenských zvierat sprevádzajúcich cestujúcich, výkon práce alebo preprava, lekárske účely, napr. dodávka hadieho jedu.

3. Každá zmluvná strana v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi¹ akceptuje dočasné použitie tovaru uvedeného v odseku 2, ako aj, a to bez ohľadu na jeho pôvod, karnety ATA vydané v súlade s Dohovorom o prepustení tovaru do režimu dočasného použitia podpísaným v Istanbule 26. júna 1990 v druhej zmluvnej strane, ktoré sú schválené v druhej zmluvnej strane a zaručené združením tvoriacim súčasť medzinárodného záručného reťazca, potvrdené príslušnými orgánmi a platné na colnom území dovážajúcej zmluvnej strany.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že v prípade Čile sa karnety ATA akceptujú podľa vyhlášky ministerstva zahraničných vecí č. 103 z roku 2004 (*Decreto N°103 de 2004 del Ministerio de Relaciones Exteriores*), ktorou sa uzákoňuje „Dohovor o prepustení tovaru do režimu dočasného použitia“ a jeho prílohy A, B1, B2 a B3 s riadne uvedenými výhradami a jeho zmeny.

Článok 11.22

Opravený tovar

1. Na účely tohto článku je „oprava“ akákoľvek spracovateľská operácia, ktorá sa realizuje v súvislosti s tovarom s cieľom odstrániť prevádzkovú chybu alebo materiálne poškodenie a ktorá je potrebná na obnovenie pôvodnej funkcie tovaru alebo zabezpečenie súladu s technickými požiadavkami na jeho používanie, bez ktorých by tovar nemohol byť ďalej používaný obvyklým spôsobom na účely, na ktoré bol určený. Oprava zahŕňa obnovu a údržbu, nezahŕňa však žiadnu operáciu ani proces, ktoré:

- a) ničia základné charakteristiky tovaru alebo vytvárajú nový alebo komerčne iný tovar;
- b) transformujú nedokončený tovar na hotový tovar alebo
- c) sa používajú na zlepšenie alebo modernizáciu technických vlastností tovaru.

2. Zmluvná strana neuplatňuje clo na tovar bez ohľadu na jeho pôvod, keď znovu vstúpi na jej colné územie po tom, ako bol tento tovar dočasne vyvezený z jej colného územia na colné územie druhej zmluvnej strany na účely opravy.

3. Odsek 2 sa nevzťahuje na tovar dovážaný na kauciu, do zón voľného obchodu alebo zón s podobným právnym postavením, ktorý sa následne vyváža na opravu a nie je spätne dovezený na kauciu, do zón voľného obchodu zón s podobným právnym postavením.

4. Zmluvná strana neuplatňuje clo na tovar bez ohľadu na jeho pôvod, ktorý je dočasne dovezený z colného územia druhej zmluvnej strany na účely opravy.

Článok 11.23

Poplatky a formality

1. Poplatky a iné platby, ktoré zmluvná strana ukladá za dovoz alebo vývoz tovaru druhej zmluvnej strany alebo v súvislosti s takým dovozom a vývozom, sa obmedzujú na výšku približných nákladov za poskytované služby a nepredstavujú nepriamu ochranu v súvislosti s domácim tovarom ani zdaňovanie dovozu alebo vývozu na fiškálne účely.

2. Zmluvná strana nevyberá poplatky ani iné platby za dovoz alebo vývoz tovaru druhej zmluvnej strany ani v súvislosti s takým dovozom a vývozom na základe *ad valorem*.

3. Každá zmluvná strana môže uložiť poplatky alebo vyžadovať náhradu nákladov iba v prípade poskytnutia konkrétnych služieb, vrátane týchto služieb:

a) prítomnosť colníkov, ak sa vyžaduje, mimo úradných hodín alebo v iných priestoroch, ako sú priestory colných orgánov;

- b) analýzy alebo znalecké posudky tovaru a poštovné poplatky za vrátenie tovaru žiadateľovi, najmä v súvislosti s rozhodnutiami týkajúcimi sa záväzných informácií alebo v súvislosti s poskytnutím informácií týkajúcich sa uplatňovania colných predpisov;
- c) prehliadka alebo odber vzoriek tovaru na účely overovania alebo zničenia tovaru, ak sa s nimi spájajú iné náklady ako náklady vyplývajúce z činnosti colníkov, alebo
- d) výnimočné kontrolné opatrenia, ak sú potrebné vzhľadom na povahu tovaru alebo možné riziko.

4. Každá zmluvná strana bezodkladne uverejní všetky poplatky a platby, ktoré môže uložiť v súvislosti s dovozom alebo vývozom, a to tak, aby sa s nimi mohli verejné správy, obchodníci a iné zainteresované strany oboznámiť.

5. Zmluvná strana v súvislosti s dovozom akéhokoľvek tovaru druhej zmluvnej strany nevyžaduje konzulárne transakcie ani súvisiace poplatky a platby.

KAPITOLA 12

NÁPRAVNÉ OPATRENIA V OBLASTI OBCHODU

ODDIEL A

ANTIDUMPINGOVÉ A VYROVNÁVACIE CLÁ

Článok 12.1

Všeobecné ustanovenia

1. Zmluvné strany potvrdzujú svoje práva a povinnosti vyplývajúce z antidumpingovej dohody a dohody SCM.
2. Na účely tohto oddielu sa neuplatňujú preferenčné pravidlá pôvodu podľa kapitoly 10.

Článok 12.2

Transparentnosť

1. Antidumpingové a antisubvenčné prešetrovania a opatrenia by sa mali používať v plnom súlade s príslušnými požiadavkami WTO stanovenými v antidumpingovej dohode a dohode SCM a mali by byť založené na spravodlivom a transparentnom systéme.
2. Každá zmluvná strana hneď, ako je to uskutočniteľné, po akomkoľvek uložení predbežných opatrení a v každom prípade pred tým, ako prijme konečné rozhodnutie, zabezpečí úplné poskytnutie všetkých základných skutočností a úvah, z ktorých vychádza pri rozhodnutí o uplatnení konečných opatrení. Takýmto poskytnutím informácií nie je dotknutý článok 6.5 antidumpingovej dohody ani článok 12.4 dohody SCM. Každá zmluvná strana poskytne takéto základné skutočnosti a úvahy písomne a zainteresovaným stranám poskytne dostatočný čas na predloženie pripomienok k nim.
3. Každá zainteresovaná strana dostane možnosť byť vypočutá, aby vyjadrila svoje stanovisko počas antidumpingového alebo antisubvenčného prešetrovania, a to pod podmienkou, že to nebude zbytočne zdržovať priebeh prešetrovania.

Článok 12.3

Zohľadnenie verejného záujmu

Každá zmluvná strana zohľadňuje situáciu svojho domáceho výrobného odvetvia, dovozcov a ich zastupujúcich združení, reprezentatívnych používateľov a organizácií zastupujúcich spotrebiteľov, a to v rozsahu, v akom prešetrojúcim orgánom v príslušnej lehote poskytnú príslušné informácie. Zmluvná strana sa môže na základe takýchto informácií rozhodnúť neuplatniť antidumpingové alebo vyrovnávacie opatrenia.

Článok 12.4

Pravidlo nižšieho cla

Ak jedna zmluvná strana uloží antidumpingové clo na tovar druhej zmluvnej strany, výška takéhoto cla nesmie presiahnuť dumpingové rozpätie. Vždy, keď je to možné, by antidumpingové clo malo byť nižšie ako dané rozpätie, ak by takéto nižšie clo bolo dostatočné na odstránenie ujmy spôsobenej domácemu výrobnému odvetviu.

Článok 12.5

Neuplatňovanie urovnávania sporov

Kapitola 38 sa nevzťahuje na tento oddiel.

ODDIEL B

GLOBÁLNE OCHRANNÉ OPATRENIA

Článok 12.6

Všeobecné ustanovenia

1. Zmluvné strany potvrdzujú svoje práva a povinnosti podľa článku XIX dohody GATT z roku 1994, dohody o ochranných opatreniach a článku 5 dohody o poľnohospodárstve.

Článok 12.7

Transparentnosť a uloženie konečných opatrení

1. Bez ohľadu na článok 12.6 zmluvná strana, ktorá iniciuje globálne ochranné prešetrovanie alebo má v úmysle uplatniť globálne ochranné opatrenia, na žiadosť druhej zmluvnej strany a za predpokladu, že táto druhá zmluvná strana má podstatný záujem, bezodkladne poskytne písomné oznámenie obsahujúce všetky relevantné informácie, ktoré viedli k začatiu globálneho ochranného prešetrovania alebo k uplatneniu globálnych ochranných opatrení, vrátane informácií o prípadných predbežných zisteniach. Takýmto oznámením nie je dotknutý článok 3.2 dohody o ochranných opatreniach.

2. Pri ukladaní konečných globálnych ochranných opatrení sa každá zmluvná strana snaží uložiť ich spôsobom, ktorý má čo najmenší vplyv na dvojstranný obchod, za predpokladu, že zmluvná strana ovplyvnená opatreniami má podstatný záujem vymedzený v odseku 4.

3. Na účely odseku 2 platí, že ak sa zmluvná strana domnieva, že sú splnené právne požiadavky na uloženie konečných globálnych ochranných opatrení, a má v úmysle tieto opatrenia uplatniť, oznámi to druhej zmluvnej strane a poskytne jej možnosť viesť dvojstranné konzultácie, za predpokladu, že druhá zmluvná strana má podstatný záujem vymedzený v odseku 4. Ak sa do 15 dní odo dňa tohto oznámenia nedosiahne žiadne uspokojivé riešenie, dovážajúca zmluvná strana môže prijať vhodné globálne ochranné opatrenia na nápravu problému.

4. Na účely tohto článku sa usudzuje, že zmluvná strana má podstatný záujem, ak počas posledného trojročného obdobia patrí medzi päť najväčších dodávateľov dovážaného tovaru podľa výpočtov z hľadiska absolútneho objemu alebo hodnoty.

Článok 12.8

Neuplatňovanie urovnávania sporov

Kapitola 38 sa nevzťahuje na tento oddiel.

ODDIEL C

DVOJSTRANNÉ OCHRANNÉ OPATRENIA

PODODDIEL 1

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 12.9

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto oddielu:

- a) „domáce výrobné odvetvie“ sú vo vzťahu k dovážanému tovaru výrobcovia ako celok vyrábajúci podobný alebo priamo konkurujúci tovar, ktorí pôsobia na území zmluvnej strany, alebo výrobcovia, ktorých súhrnná výroba podobného alebo priamo konkurujúceho tovaru tvorí značnú časť celkovej domácej výroby tohto tovaru;
- b) „prechodné obdobie“ je:
 - i) obdobie siedmich rokov odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody alebo

- ii) v prípade každého tovaru, na účely ktorého sa na listine v prílohe 9 zmluvnej strany uplatňujúcej dvojstranné ochranné opatrenie stanovuje obdobie odstránenia ciel sedem rokov, obdobie odstránenia ciel pre tento tovar plus dva roky.

Článok 12.10

Uplatňovanie dvojstranného ochranného opatrenia

1. Bez ohľadu na oddiel B platí, že ak sa v dôsledku zníženia alebo odstránenia cla podľa tejto časti tejto dohody tovar s pôvodom v jednej zmluvnej strane dováža na územie druhej zmluvnej strany v takých zvýšených množstvách, a to v absolútnom vyjadrení alebo v pomere k domácej výrobe, a za takých podmienok, že to spôsobuje alebo hrozí, že to spôsobí vážnu ujmu domácim výrobcam podobného alebo priamo konkurujúceho tovaru, dovážajúca zmluvná strana môže v súlade s podmienkami a postupmi stanovenými v tomto oddiele prijať vhodné dvojstranné ochranné opatrenia.
2. Ak sú splnené podmienky uvedené v odseku 1, dovážajúca zmluvná strana môže uplatniť jedno z týchto dvojstranných ochranných opatrení:
 - a) pozastavenie akéhokoľvek ďalšieho znižovania colnej sadzby na dotknutý tovar, ako sa stanovuje v tejto časti dohody; alebo

- b) zvýšenie colnej sadzby na dotknutý tovar na úroveň, ktorá nepresahuje nižšiu z týchto sadziieb:
- i) colnú sadzbu uplatňovanú na tovar podľa doložky najvyšších výhod platnú v čase uplatnenia opatrenia alebo
 - ii) colnú sadzbu uplatňovanú na tovar podľa doložky najvyšších výhod platnú v deň bezprostredne predchádzajúci dňu nadobudnutia platnosti tejto dohody.

Článok 12.11

Normy týkajúce sa dvojstranných ochranných opatrení

1. Dvojstranné ochranné opatrenie sa neuplatňuje:
 - a) s výnimkou opatrenia prijatého v rozsahu a na taký čas, ktoré sú potrebné na zabránenie vážnej ujmy alebo hrozbe vážnej ujmy spôsobenej domácemu výrobnému odvetviu alebo na jej nápravu;

- b) dlhšie ako dva roky; pričom toto obdobie možno predĺžiť o ďalšie dva roky, ak príslušný prešetrojúci orgán dovážajúcej zmluvnej strany zistí v súlade s postupmi uvedenými v tomto oddiele, že dané opatrenie je naďalej potrebné na zabránenie vážnej ujmy alebo hrozbe vážnej ujmy spôsobenej domácemu výrobnému odvetviu alebo na jej nápravu, a to pod podmienkou, že celkové obdobie uplatňovania dvojstranného ochranného opatrenia vrátane obdobia jeho počiatočného uplatňovania a akéhokoľvek jeho predĺženia nepresiahne štyri roky, alebo
- c) po uplynutí prechodného obdobia v zmysle článku 12.9 písm. b).

2. Keď zmluvná strana prestane uplatňovať dvojstranné ochranné opatrenie, uplatní sa colná sadzba, ktorá by pre daný tovar platila v súlade so zoznamom v prílohe 9.

3. S cieľom uľahčiť prispôbenie sa dotknutého výrobného odvetvia v situácii, keď sa predpokladá, že trvanie dvojstranného ochranného opatrenia bude dlhšie ako jeden rok, zmluvná strana, ktorá uplatňuje toto opatrenie, ho postupne liberalizuje v pravidelných intervaloch počas obdobia jeho uplatňovania.

Článok 12.12

Predbežné dvojstranné ochranné opatrenia

1. Za kritických okolností, pri ktorých by oneskorenie mohlo spôsobiť ťažko napravitelnú škodu, môže zmluvná strana uplatniť dvojstranné ochranné opatrenie na predbežnom základe, bez toho, aby naplnila požiadavky článku 12.21 ods. 1, a to na základe predbežného zistenia, že existuje jasný dôkaz, že dovoz tovaru s pôvodom v druhej zmluvnej strane sa v dôsledku zníženia alebo odstránenia cla podľa tejto časti zvýšil a že takýto dovoz spôsobuje alebo hrozí, že spôsobí vážnu ujmu domácemu výrobnému odvetviu.
2. Trvanie akéhokoľvek predbežného dvojstranného ochranného opatrenia nesmie presiahnuť 200 dní, počas ktorých zmluvná strana uplatňujúca dané opatrenie dodržiava príslušné procesné pravidlá stanovené v pododdieli 2. Zmluvná strana uplatňujúca predbežné dvojstranné ochranné opatrenie bezodkladne vráti akékoľvek zvýšenie cla, ak prešetrovanie opísané v pododdieli 2 nevedie k zisteniu, že sú splnené podmienky článku 12.10 ods. 1. Trvanie predbežného dvojstranného ochranného opatrenia sa započítava do obdobia uvedeného v článku 12.11 ods. 1 písm. b).
3. Zmluvná strana uplatňujúca predbežné dvojstranné ochranné opatrenie informuje druhú zmluvnú stranu o prijatí takýchto predbežných opatrení a bezodkladne postúpi záležitosť Spoločnému výboru na preskúmanie, ak o to druhá zmluvná strana požiada.

Článok 12.13

Kompenzácia a pozastavenie koncesíí

1. Zmluvná strana uplatňujúca dvojstranné ochranné opatrenie konzultuje s druhou zmluvnou stranou, na ktorej výrobky sa dané opatrenie vzťahuje, s cieľom dosiahnuť dohodu o primeranej kompenzácii liberalizujúcej obchod vo forme koncesíí, ktoré majú v podstate rovnocenné účinky na obchod. Zmluvná strana, ktorá uplatňuje dvojstranné ochranné opatrenie, poskytne príležitosť na takéto konzultácie najneskôr do 30 dní odo dňa uplatnenia dvojstranného ochranného opatrenia.
2. Ak konzultácie uvedené v odseku 1 nevedú k dohode o kompenzácii liberalizujúcej obchod do 30 dní od začatia konzultácií, zmluvná strana, na ktorej tovar sa vzťahuje dvojstranné ochranné opatrenie, môže pozastaviť uplatňovanie koncesíí, ktoré majú v podstate rovnocenné účinky na obchod druhej zmluvnej strany.
3. Zmluvná strana, na ktorej tovar sa vzťahuje dvojstranné ochranné opatrenie, písomne informuje druhú zmluvnú stranu najmenej 30 dní pred pozastavením uplatňovania koncesíí v súlade s odsekom 2.

4. Povinnosť poskytnúť kompenzáciu podľa odseku 1 a právo pozastaviť uplatňovanie koncesíí podľa odseku 2:

- a) sa neuplatňujú prvých 24 mesiacov, počas ktorých je v platnosti dvojstranné ochranné opatrenie, za predpokladu, že dvojstranné ochranné opatrenie bolo uplatnené v dôsledku absolútneho zvýšenia dovozu, a
- b) zanikajú ku dňu zrušenia dvojstranného ochranného opatrenia.

Článok 12.14

Interval medzi dvomi ochrannými opatreniami a nesúbežné uplatňovanie ochranných opatrení

1. Zmluvná strana neuplatní ochranné opatrenie uvedené v tomto oddiele na dovoz tovaru, na ktorý sa v minulosti vzťahovalo takéto opatrenie, pokiaľ od tohto bezprostredne prechádzajúceho ochranného opatrenia neuplynul čas rovnajúci sa polovici času, počas ktorého bolo toto bezprostredne prechádzajúce ochranné opatrenie uplatňované. Ochranné opatrenie, ktoré sa uplatnilo viac ako raz na ten istý tovar, nemožno predĺžiť o ďalšie dva roky, ako sa stanovuje v článku 12.11 ods. 1 písm. b).

2. Zmluvná strana na ten istý tovar súčasne neuplatňuje:

- a) dvojstranné ochranné opatrenie, resp. predbežné dvojstranné ochranné opatrenie podľa tejto časti; a

- b) globálne ochranné opatrenie podľa článku XIX dohody GATT z roku 1994 a dohody o ochranných opatreniach.

Článok 12.15

Najvzdialenejšie regióny¹ Európskej únie

1. Ak sa akýkoľvek tovar s pôvodom v Čile dováža na územie jedného alebo viacerých najvzdialenejších regiónov Európskej únie v takých zvýšených množstvách a za takých podmienok, že to spôsobuje vážne zhoršenie alebo hrozí spôsobením vážneho zhoršenia hospodárskej situácie v dotknutom najvzdialenejšom regióne, zmluvná strana EÚ môže po preskúmaní alternatívnych riešení výnimočne uplatniť dvojstranné ochranné opatrenia obmedzené na územie dotknutého regiónu.

¹ Najvzdialenejšími regiónmi Európskej únie ku dňu nadobudnutia platnosti tejto dohody sú: Guadeloupe, Francúzska Guyana, Martinik, Réunion, Mayotte, Svätý Martin, Azory, Madeira a Kanárske ostrovy. Tento článok sa uplatňuje aj na krajinu alebo zámorské územie, ktoré rozhodnutím Európskej rady v súlade s postupom stanoveným v článku 355 ods. 6 Zmluvy o fungovaní Európskej únie zmenia svoje postavenie na najvzdialenejší región odo dňa prijatia uvedeného rozhodnutia. V prípade, že najvzdialenejší región Európskej únie na základe uvedeného postupu prestane byť najvzdialenejším regiónom, tento článok sa prestane uplatňovať na danú krajinu alebo dané zámorské územie odo dňa prijatia súvisiaceho rozhodnutia Európskej rady. Zmluvná strana EÚ oznámi Čile každú zmenu týkajúcu sa území, ktoré sa považujú za najvzdialenejšie regióny Európskej únie.

2. Na účely odseku 1 „vážne zhoršenie“ sú závažné ťažkosti v odvetví hospodárstva, v ktorom sa vyrábajú podobné alebo priamo konkurujúce výrobky. Určenie vážneho zhoršenia vychádza z objektívnych faktorov vrátane týchto prvkov:

- a) nárast objemu dovozu v absolútnom meradle alebo v pomere k domácej výrobe a k dovozu z iných zdrojov a
- b) účinok dovozu uvedeného v odseku 1 na situáciu dotknutého výrobného odvetvia alebo hospodárskeho odvetvia vrátane úrovni predaja, výroby, finančnej situácie a zamestnanosti.

3. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 1, sa ostatné ustanovenia tohto oddielu uplatniteľné na dvojstranné ochranné opatrenia uplatňujú aj na všetky ochranné opatrenia prijaté podľa tohto článku. Akákoľvek zmienka o „vážnej ujme“ v ostatných ustanoveniach tohto oddielu sa chápe ako „vážne zhoršenie“, keď sa uplatňuje vo vzťahu k najvzdialenejším regiónom Európskej únie.

PODODDIEL 2

PROCEDURÁLNE PRAVIDLÁ UPLATNITEĽNÉ NA DVOJSTRANNÉ OCHRANNÉ OPATRENIA

Článok 12.16

Rozhodné právo

Príslušný prešetrojúci orgán každej zmluvnej strany pri uplatňovaní dvojstranných ochranných opatrení dodržiava ustanovenia tohto pododdielu. V prípadoch, na ktoré sa nevzťahuje tento pododdiel, príslušný prešetrojúci orgán uplatňuje pravidlá stanovené podľa práva zmluvnej strany tohto orgánu.

Článok 12.17

Začatie ochranného postupu

1. Príslušný prešetrojúci orgán zmluvnej strany môže začať postup týkajúci sa dvojstranných ochranných opatrení (ďalej len „ochranný postup“) na základe písomnej žiadosti¹ podanej domácim výrobným odvetvím alebo v jeho mene, resp. za výnimočných okolností z vlastnej iniciatívy.

¹ V prípade zmluvnej strany EÚ môže túto žiadosť podať jeden alebo viacero členských štátov v mene domáceho výrobného odvetvia.

2. Žiadosť sa považuje za predloženú domácim výrobným odvetvím alebo v jeho mene, ak ju podporujú domáci výrobcovia, ktorých súhrnná výroba tvorí viac ako 50 % celkovej domácej výroby podobného alebo priamo konkurujúceho tovaru vyrábaného časťou domáceho výrobného odvetvia, ktorá vyjadruje svoju podporu žiadosti alebo nesúhlas so žiadosťou. Príslušný prešetrojúci orgán však nezačne prešetrovanie, ak domáci výrobcovia vyjadrujúci podporu žiadosti predstavujú menej ako 25 % celkovej domácej výroby podobného alebo priamo konkurujúceho tovaru vyrábaného domácim výrobným odvetvím.

3. Po tom, ako príslušný prešetrojúci orgán začne prešetrovanie, sa písomná žiadosť uvedená v odseku 1 sprístupní zainteresovaným stranám s výnimkou akýchkoľvek dôverných informácií, ktoré sú v nej uvedené.

4. Po začatí ochranného postupu uverejní príslušný prešetrojúci orgán oznámenie o začatí ochranného postupu v úradnom vestníku danej zmluvnej strany. V oznámení sa uvedie:

- a) v relevantných prípadoch subjekt, ktorý podal písomnú žiadosť;
- b) dovážaný tovar, ktorý je predmetom ochranného postupu;
- c) číslo podpoložky a colnej položky, do ktorej je dovážaný tovar zatriedený;

- d) druh navrhovaného opatrenia, ktoré sa má uplatniť;
- e) verejné vypočutie podľa článku 12.20 písm. a) alebo lehota, v rámci ktorej môžu zainteresované strany predložiť žiadosť o vypočutie podľa článku 12.20 písm. b);
- f) miesto, na ktorom možno nahliadnuť do písomnej žiadosti a akýchkoľvek iných dokumentov, ktoré nemajú dôverný charakter, predložených v priebehu konania, a
- g) názov, adresa a telefónne číslo úradu, na ktorý sa treba obrátiť v prípade záujmu o ďalšie informácie.

5. Pokiaľ ide o ochranný postup začatý podľa odseku 1 na základe písomnej žiadosti, dotknutý príslušný prešetrujúci orgán nezverejní oznámenie požadované podľa odseku 3 bez toho, aby najprv starostlivo posúdil, či písomná žiadosť spĺňa požiadavky jeho vnútroštátnych právnych predpisov a požiadavky v odsekoch 1 a 2 a či obsahuje primerané dôkazy o tom, že dovoz tovaru s pôvodom v druhej zmluvnej strane sa zvýšil v dôsledku zníženia alebo odstránenia cla podľa tejto časti a že takýto dovoz spôsobuje alebo hrozí, že spôsobí údajnú vážnu ujmu.

Článok 12.18

Prešetrovanie

1. Zmluvná strana uplatní dvojstranné ochranné opatrenie len po tom, ako jej príslušný prešetrojúci orgán uskutočnil prešetrovanie v súlade s článkom 3 ods. 1 a článkom 4.2 písm. c) dohody o ochranných opatreniach; na tento účel sa článok 3 ods. 1 a článok 4.2 písm. c) dohody o ochranných opatreniach začleňujú *mutatis mutandis* do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou.
2. Zmluvná strana pri prešetrovaní uvedenom v odseku 1 dodržiava požiadavky článku 4.2 písm. a) dohody o ochranných opatreniach. Na tento účel sa článok 4.2 písm. a) dohody o ochranných opatreniach *mutatis mutandis* začleňuje do tejto dohody a stáva sa jej súčasťou.

3. Ak zmluvná strana podľa odseku 1 tohto článku a článku 3 ods. 1 dohody o ochranných opatreniach oznámi, že uplatňuje alebo predlžuje dvojstranné ochranné opatrenie, toto oznámenie zahŕňa:

- a) dôkaz o vážnej ujme alebo hrozbe vážnej ujmy v dôsledku zvýšeného dovozu tovaru s pôvodom v druhej zmluvnej strane spôsobeného znížením alebo odstránením ciel podľa tejto časti; pričom prešetrovaním sa na základe objektívnych dôkazov preukáže existencia príčinnej súvislosti medzi zvýšeným dovozom dotknutého tovaru a vážnou ujmom alebo jej hrozbou. Preskúmajú sa aj iné známe faktory ako zvýšený dovoz na uistenie, že vážna ujma alebo hrozba vážnej ujmy v dôsledku týchto iných faktorov sa nepripíše zvýšenému dovozu;
- b) presný opis pôvodného tovaru, ktorý je predmetom dvojstranného ochranného opatrenia, vrátane jeho položky či podpoložky v rámci kódov HS, na ktorej sú založené listiny colných záväzkov v prílohe 9;
- c) presný opis dvojstranného ochranného opatrenia;
- d) dátum zavedenia dvojstranného ochranného opatrenia, jeho očakávané trvanie a prípadne harmonogram postupnej liberalizácie opatrenia v súlade s článkom 12.11 ods. 3; a

e) v prípade predĺženia dvojstranného ochranného opatrenia dôkaz o tom, že dotknuté domáce výrobné odvetvie sa prispôsobuje.

4. Na žiadosť zmluvnej strany, ktorej tovar je predmetom ochranného postupu podľa tohto oddielu, zmluvná strana, ktorá vedie tento postup, začne konzultácie so žiadajúcou zmluvnou stranou s cieľom preskúmať oznámenie podľa odseku 1 alebo akékoľvek verejné oznámenie alebo správu, ktorú príslušný prešetrojúci orgán vydal v súvislosti s ochranným postupom.

5. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej príslušný prešetrojúci orgán ukončil každé prešetrovanie podľa tohto článku do 12 mesiacov odo dňa jeho začatia.

Článok 12.19

Dôverné informácie

1. So všetkými informáciami, ktoré majú dôverný charakter alebo ktoré boli poskytnuté ako dôverné, príslušný prešetrojúci orgán po preukázaní oprávnených dôvodov zaobchádza ako s dôvernými. Takéto informácie sa nezverejnia bez povolenia zainteresovanej strany, ktorá ich predložila.

2. Od zainteresovaných strán poskytujúcich dôverné informácie sa vyžaduje, aby predložili ich zhrnutie, ktoré nemá dôverný charakter, alebo, ak tieto strany uvedú, že dané informácie nie je možné zhrnúť, aby to odôvodnili. Tieto zhrnutia musia byť dostatočne podrobné, aby umožnili primerane pochopiť podstatu dôverne predložených informácií. Ak však príslušný prešetrojúci orgán zistí, že žiadosť o dôverné zaobchádzanie nie je opodstatnená, a ak dotknutá zainteresovaná strana nie je ochotná zverejniť takéto informácie alebo povoliť ich zverejnenie vo všeobecnej forme alebo vo forme zhrnutia, príslušný prešetrojúci orgán nemusí brať takéto informácie do úvahy, pokiaľ tomuto orgánu nemožno s ohľadom na informácie z vhodných zdrojov uspokojivo dokázať, že predmetné informácie sú správne.

Článok 12.20

Vypočutia

V rámci každého ochranného postupu príslušný prešetrojúci orgán:

- a) po primeranom oznámení uskutoční verejné vypočutie, aby všetkým zainteresovaným stranám a zastupujúcim združeniam spotrebiteľov umožnil účasť osobne alebo v zastúpení s cieľom predložiť dôkazy a byť vypočutý v otázke vážnej ujmy alebo hrozby vážnej ujmy, a zabezpečí primerané prostriedky nápravy alebo

- b) poskytnúť všetkým zainteresovaným stranám príležitosť na vypočutie, ak o to písomne požiadali v lehote stanovenej v oznámení o začatí postupu uvedenom v článku 12.17 ods. 4 a preukázali, že by ich mohol ovplyvniť výsledok prešetrovania a že pre ich ústne vypočutie existujú osobitné dôvody.

Článok 12.21

Oznámenia, preskúmanie v Spoločnom výbore a uverejňovanie

1. Ak sa zmluvná strana domnieva, že existuje jedna z okolností stanovených v článku 12.10 ods. 1 alebo článku 12.15 ods. 1, bezodkladne postúpi záležitosť Spoločnému výboru na preskúmanie. Spoločný výbor môže predložiť akékoľvek odporúčanie potrebné na nápravu vzniknutých okolností. Ak Spoločný výbor nepredloží žiadne odporúčanie zamerané na nápravu daných okolností alebo ak sa do 30 dní odo dňa, keď zmluvná strana postúpila záležitosť Spoločnému výboru, nedosiahne žiadne iné uspokojivé riešenie, dovážajúca zmluvná strana môže v súlade s týmto oddielom prijať vhodné dvojstranné ochranné opatrenia na nápravu danej okolnosti.

2. Na účely odseku 1 dovážajúca zmluvná strana poskytne vyvážajúcej zmluvnej strane všetky relevantné informácie vrátane dôkazov o vážnej ujme alebo hrozbe vážnej ujmy spôsobenej domácim výrobcom podobného a priamo konkurujúceho tovaru v dôsledku zvýšeného dovozu, presného opisu príslušného tovaru a navrhovaného dvojstranného ochranného opatrenia, jeho navrhovaného dátumu uloženia a očakávaného trvania.

3. Zmluvná strana, ktorá prijme dvojstranné ochranné opatrenie, uverejní vo svojom úradnom vestníku zistenia a zdôvodnené závery, ku ktorým dospela v súvislosti so všetkými relevantnými skutkovými a právnymi otázkami, a to okrem iného opis dovážaného tovaru a situácie, ktorá bola dôvodom na uloženie opatrení v súlade s článkom 12.10 ods. 1, resp. článkom 12.15 ods. 1, príčinnej súvislosti medzi touto situáciou a zvýšeným dovozom, ako aj informáciu o forme, úrovni a trvaní opatrení.

Článok 12.22

Akceptovanie dokumentov v anglickom jazyku v rámci ochranných postupov

S cieľom uľahčiť predkladanie dokumentov v rámci ochranných postupov príslušný prešetrujúci orgán zmluvnej strany zodpovedný za daný postup akceptuje dokumenty predložené zainteresovanými stranami v anglickom jazyku za predpokladu, že tieto strany neskôr v dlhšej lehote stanovenej príslušným orgánom predložia preklad dokumentov do jazyka ochranného postupu.

KAPITOLA 13

SANITÁRNE A RASTLINOLEKÁRSKE OPATRENIA

Článok 13.1

Ciele

Cieľom tejto kapitoly je:

1. Chrániť zdravie ľudí, zvierat a rastlín na územiach zmluvných strán a zároveň uľahčovať obchod medzi zmluvnými stranami so zvieratami, živočíšnymi produktmi, s rastlinami, rastlinnými produktmi a inými produktmi, na ktoré sa vzťahujú sanitárne a rastlinolekárske (ďalej len „SPS“) opatrenia, a to prostredníctvom:
 - a) zlepšenia transparentnosti, komunikácie a spolupráce medzi zmluvnými stranami v oblasti sanitárnych a rastlinolekárskych opatrení;
 - b) vytvorenia mechanizmov a postupov na uľahčenie obchodu a
 - c) ďalšieho uplatňovania zásad dohody SPS.

2. Spolupracovať na mnohostranných fórach a v oblasti vedy o bezpečnosti potravín, zdraví zvierat a ochrane rastlín.

3. Spolupracovať v iných sanitárnych alebo rastlinolekárskych záležitostiach alebo na iných fórach.

Článok 13.2

Mnohostranné záväzky

Zmluvné strany potvrdzujú svoje práva a povinnosti vyplývajúce z Dohody o založení WTO, a najmä z dohody SPS. Činnosti, ktoré zmluvné strany vykonávajú podľa tejto kapitoly, vychádzajú z uvedených práv a povinností.

Článok 13.3

Rozsah pôsobnosti

Táto kapitola sa uplatňuje na:

- a) všetky sanitárne a rastlinolekárske opatrenia vymedzené v prílohe A k dohode SPS v rozsahu, v akom ovplyvňujú obchod medzi zmluvnými stranami;

- b) spoluprácu na mnohostranných fórach uznaných v rámci dohody SPS;
- c) spoluprácu v oblasti vedy o bezpečnosti potravín, zdraví zvierat a ochrane rastlín a
- d) spoluprácu v akejkoľvek inej sanitárnej alebo rastlinolekárskej záležitosti na akýchkoľvek iných fórach na základe dohody zmluvných strán.

Článok 13.4

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly a príloh 13-A až 13-H:

- a) sa uplatňuje vymedzenie pojmov podľa prílohy A k dohode SPS, ako aj podľa *Codex Alimentarius*, Svetovej organizácie pre zdravie zvierat a Medzinárodného dohovoru o ochrane rastlín podpísaného v Ríme 17. novembra 1997 a
- b) „chránená zóna“ je v prípade konkrétneho regulovaného škodcu úradne vymedzená zemepisná časť územia zmluvnej strany, v ktorej sa nezistil výskyt daného škodcu, a to aj napriek priaznivým podmienkam a jeho výskytu v iných častiach územia danej zmluvnej strany.

Článok 13.5

Príslušné orgány

1. Príslušné orgány zmluvných strán sú orgány zodpovedné za vykonávanie opatrení uvedených v tejto kapitole, ako sa stanovuje v prílohe 13-A.
2. V súlade s článkom 13.12 sa zmluvné strany vzájomne informujú o všetkých podstatných zmenách v štruktúre, organizácii alebo rozdelení kompetencií ich príslušných orgánov.

Článok 13.6

Uznávanie štatútu v súvislosti s chorobami zvierat, infekciami u zvierat a škodcami

1. Na štatút v súvislosti s chorobami zvierat a infekciami zvierat vrátane zoonóz sa uplatňujú tieto postupy:
 - a) dovážajúca zmluvná strana uznáva na účely obchodu štatút zdravia zvierat, ktorý vyvážajúca zmluvná strana pre svoje územie alebo regióny určila v súlade s odsekom 1 písm. a) bodom i) prílohy 13-C, pokiaľ ide o choroby zvierat uvedené v prílohe 13-B;

- b) ak sa zmluvná strana domnieva, že jej územie alebo ktorýkoľvek z jej regiónov má osobitný štatút, pokiaľ ide o špecifickú chorobu zvierat inú ako choroby zvierat stanovené v prílohe 13-B, môže požiadať o uznanie tohto štatútu v súlade s kritériami stanovenými v odseku 3 prílohy 13-C; dovážajúca zmluvná strana môže vyžadovať v súvislosti s dovozom živých zvierat a živočíšnych produktov záruky, ktoré sú primerané dohodnutému štatútu danej zmluvnej strany;
- c) zmluvné strany uznávajú, že štatút území alebo regiónov, alebo štatút odvetvia alebo pododvetvia zmluvných strán spojený s výskytom alebo dosahom choroby zvierat inej ako chorôb zvierat stanovených v prílohe 13-B, alebo infekcií u zvierat, resp. s nimi spojeného rizika podľa definície medzinárodných organizácií pre normy uznaných v rámci dohody SPS, tvorí základ pre obchod medzi nimi; dovážajúca zmluvná strana môže podľa potreby žiadať záruky v súvislosti s dovozom živých zvierat a živočíšnych produktov, ktoré sú primerané stanovenému štatútu danej zmluvnej strany v súlade s odporúčaniami organizácií pre normy, a
- d) bez toho, aby tým boli dotknuté články 13.9 a 13.15, a pokiaľ dovážajúca zmluvná strana nevznesie výslovnú námietku a nepožiada o podkladové či doplňujúce informácie, konzultácie alebo overenie v súlade s článkami 13.11 a 13.14, každá zmluvná strana bezodkladne prijme legislatívne a administratívne opatrenia potrebné na umožnenie obchodovania na základe písmen a), b) a c) tohto odseku.

2. Na škodce sa uplatňuje tento postup:
 - a) zmluvné strany uznávajú na účely obchodu štatút škodcov, pokiaľ ide o škodce uvedené v prílohe 13-B, a
 - b) bez toho, aby tým boli dotknuté články 13.9 a 13.15, a pokiaľ dovážajúca zmluvná strana nevznesie výslovnú námietku a nepožiadava o podkladové či doplňujúce informácie, konzultácie alebo overenie v súlade s článkami 13.11 a 13.14, každá zmluvná strana bezodkladne prijme legislatívne a administratívne opatrenia potrebné na umožnenie obchodovania na základe písma a) tohto odseku.

Článok 13.7

Uznávanie rozhodnutí o regionalizácii v súvislosti s chorobami zvierat, infekciami u zvierat a škodcami

1. Zmluvné strany uznávajú koncept regionalizácie a uplatňujú ho pri obchode medzi nimi.
2. Rozhodnutia o regionalizácii týkajúce sa s chorôb suchozemských a vodných živočíchov uvedených v dodatku 13-B-1 a škodcov uvedených v dodatku 13-B-2 sa prijímajú v súlade s prílohou 13-C.

3. Pokiaľ ide o choroby zvierat a v súlade s článkom 13.14 vyvážajúca zmluvná strana, ktorá žiada dovážajúcu zmluvnú stranu o uznanie rozhodnutia o regionalizácii, oznámi svoje opatrenia, ktorými sa zavádza regionalizácia, spolu s úplným vysvetlením a podpornými údajmi pre svoje zistenia a rozhodnutia.

4. Bez toho, aby tým bol dotknutý článok 13.15, a pokiaľ dovážajúca zmluvná strana nevznesie výslovnú námietku a nepožiada o doplňujúce informácie, konzultácie alebo overenie v súlade s článkami 13.11 a 13.14 do 15 pracovných dní od doručenia rozhodnutia o regionalizácii, zmluvné strany považujú toto rozhodnutie za prijaté.

5. Konzultácie uvedené v odseku 4 tohto článku sa konajú v súlade s článkom 13.14 ods. 2. Dovážajúca zmluvná strana posúdi doplňujúce informácie do 15 pracovných dní od ich doručenia. Overenie uvedené v odseku 4 tohto článku sa vykoná v súlade s článkom 13.11 a do 25 pracovných dní od doručenia žiadosti o overenie.

6. Pokiaľ ide o škodce, každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa pri obchodovaní s rastlinami, rastlinnými produktmi a inými produktmi bral do úvahy štatút škodcov uznaný druhou zmluvnou stranou. Vyvážajúca zmluvná strana, ktorá žiada druhú zmluvnú stranu o uznanie rozhodnutia o regionalizácii, oznámi druhej zmluvnej strane svoje opatrenia a rozhodnutia, ktoré sa riadia príslušnými Medzinárodnými normami pre rastlinolekárske opatrenia Organizácie OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (ďalej len „FAO“) vrátane normy č. 4 „Požiadavky na stanovenie oblastí bez výskytu škodcov“, č. 8 „Určenie štatútu škodcov v určitej oblasti“ a iných medzinárodných noriem pre rastlinolekárske opatrenia, ktoré zmluvné strany považujú za vhodné. Bez toho, aby tým bol dotknutý článok 13.15, a pokiaľ zmluvná strana nevznesie výslovnú námietku a nepožiada o doplnujúce informácie, konzultácie alebo overenie v súlade s článkami 13.11 a 13.14 do troch mesiacov od doručenia rozhodnutia o regionalizácii, zmluvné strany považujú toto rozhodnutie za prijaté.

7. Konzultácie uvedené v odseku 4 tohto článku sa konajú v súlade s článkom 13.14 ods. 2. Dovážajúca zmluvná strana posúdi akékoľvek doplnujúce informácie do troch mesiacov od ich doručenia. Každá zmluvná strana vykoná overenie uvedené v odseku 4 tohto článku v súlade s článkom 13.11 a do 12 mesiacov od doručenia žiadosti o overenie, pri zohľadnení biologických vlastností dotknutých škodcov a plodiny.

8. Po ukončení postupov stanovených v odsekoch 2 až 7 tohto článku a bez toho, aby tým bol dotknutý článok 13.15, každá zmluvná strana bezodkladne prijme legislatívne a administratívne opatrenia potrebné na umožnenie obchodovania na uvedenom základe.

Článok 13.8

Uznávanie rovnocennosti

1. Zmluvné strany môžu uznávať rovnocennosť vo vzťahu k individuálnemu opatreniu, skupine opatrení alebo systémom uplatniteľným na odvetvie alebo pododvetvie.
2. Zmluvné strany sa s ohľadom na uznávanie rovnocennosti riadia procesom konzultácií uvedeným v odseku 3. Tento proces zahŕňa objektívne preukázanie rovnocennosti vyvážajúcou zmluvnou stranou a objektívne zhodnotenie tohto preukázania dovážajúcou zmluvnou stranou s cieľom možného uznania rovnocennosti dovážajúcou zmluvnou stranou.
3. Zmluvné strany do troch mesiacov od doručenia žiadosti vyvážajúcej zmluvnej strany o uznanie rovnocennosti jedného alebo viacerých opatrení s dosahom na jedno alebo viacero odvetví alebo pododvetví dovážajúcej zmluvnej strane začnú proces konzultácií, ktorý zahŕňa kroky uvedené v prílohe 13-E. V prípade viacerých žiadostí vyvážajúcej zmluvnej strany sa zmluvné strany na žiadosť dovážajúcej zmluvnej strany dohodnú v rámci podvýboru uvedeného v článku 13.16 na harmonograme, v súlade s ktorým začnú proces uvedený v tomto odseku.
4. Pokiaľ nie je dohodnuté inak, dovážajúca zmluvná strana dokončí posúdenie rovnocennosti, ako sa uvádza v prílohe 13-E, najneskôr 180 dní po tom, ako jej vyvážajúca zmluvná strana doručí preukázanie rovnocennosti, ako sa uvádza v uvedenej prílohe. Ako výnimka v prípade sezónnych plodín možno odôvodnene dokončiť posúdenie rovnocennosti neskôr, ak je to nutné, aby sa umožnilo overenie rastlinolekárskeho opatrenia počas vhodného vegetačného obdobia plodiny.

5. Prioritné odvetvia alebo pododvetvia každej zmluvnej strany, na účely ktorých možno začať proces konzultácií uvedený v odseku 3 tohto článku, sa v relevantných prípadoch stanovujú v poradí podľa priority v dodatku 13-E-1. Podvýbor uvedený v článku 13.16 môže odporučiť, aby Spoločná rada zmenila uvedený zoznam vrátane poradia podľa priority.

6. Dovážajúca zmluvná strana môže zrušiť alebo pozastaviť uznanie rovnocennosti na základe zmeny opatrení s dosahom na dotknutú rovnocennosť jednou zo zmluvných strán pod podmienkou, že sa dodržia tieto postupy:

- a) vyvážajúca zmluvná strana v súlade s článkom 13.13 informuje dovážajúcu zmluvnú stranu o každej navrhovanej zmene opatrenia vyvážajúcej zmluvnej strany, v prípade ktorého je uznaná rovnocennosť, a o pravdepodobnom vplyve navrhovanej zmeny na túto rovnocennosť; do 30 pracovných dní od doručenia tejto informácie dovážajúca zmluvná strana informuje vyvážajúcu zmluvnú stranu, či bude táto rovnocennosť naďalej uznaná na základe navrhovanej zmeny, a
- b) dovážajúca zmluvná strana v súlade s článkom 13.13 informuje vyvážajúcu zmluvnú stranu o každej navrhovanej zmene opatrenia dovážajúcej zmluvnej strany, na ktorom bolo založené uznanie rovnocennosti, a o pravdepodobnom vplyve navrhovanej zmeny na toto uznanie rovnocennosti; ak dovážajúca zmluvná strana naďalej neuznáva túto rovnocennosť, zmluvné strany môžu spoločne stanoviť podmienky obnovenia procesu uvedeného v odseku 3 tohto článku na základe navrhovanej zmeny.

7. Bez toho, aby tým bol dotknutý článok 13.15, dovážajúca zmluvná strana nezruší ani nepozastaví uznanie rovnocennosti pred tým, ako navrhovaná zmena ktorejkoľvek zmluvnej strany nadobudne platnosť.

8. Uznanie, resp. zrušenie alebo pozastavenie uznania rovnocennosti prináleží len dovážajúcej strane, ktorá koná v súlade so svojím administratívnym a legislatívnym rámcom, vrátane, pokiaľ ide o rastliny, rastlinné produkty a ostatný tovar, vhodných oznámení v súlade s Medzinárodnou normou pre rastlinolekárске opatrenia FAO č. 13 „Pokyny pre oznamovanie o nesúlade a núdzovú akciu“ a podľa potreby s inými medzinárodnými normami pre rastlinolekárске opatrenia. Dovážajúca zmluvná strana poskytne vyvážajúcej zmluvnej strane úplné písomné vysvetlenie a podporné údaje týkajúce sa zistení a rozhodnutí, na ktoré sa vzťahuje tento článok. V prípade neuznania, resp. zrušenia alebo pozastavenia uznania rovnocennosti dovážajúca zmluvná strana informuje vyvážajúcu zmluvnú stranu o podmienkach obnovenia procesu uvedeného v odseku 3.

Článok 13.9

Transparentnosť a podmienky obchodu

1. Zmluvné strany uplatňujú všeobecné dovozné podmienky. Bez toho, aby boli dotknuté rozhodnutia prijaté v súlade s článkom 13.7, sú dovozné podmienky dovážajúcej strany uplatniteľné na celé územie vyvážajúcej strany. V súlade s článkom 13.13 dovážajúca zmluvná strana informuje vyvážajúcu zmluvnú stranu o svojich sanitárnych a rastlinolekárskych dovozných požiadavkách. Táto informácia zahŕňa, podľa potreby, vzory akýchkoľvek úradných osvedčení alebo atestácií vyžadovaných dovážajúcou zmluvnou stranou.

2. Každá zmluvná strana pri oznamovaní zmien alebo navrhovaných zmien podmienok uvedených v odseku 1 tohto článku spĺňa článok 7 a prílohu B k dohode SPS a následné rozhodnutia prijaté Výborom WTO pre sanitárne a rastlinolekárské opatrenia. Bez toho, aby bol dotknutý článok 13.15, dovážajúca zmluvná strana pri určovaní dátumu nadobudnutia platnosti akýchkoľvek zmien podmienok uvedených v odseku 1 tohto článku zohľadní čas prepravy medzi územiami zmluvných strán.

3. Ak si dovážajúca zmluvná strana nesplní oznamovacie požiadavky uvedené v odseku 2, počas 30 dní od dátumu nadobudnutia platnosti dotknutej zmeny naďalej akceptuje akékoľvek osvedčenie alebo atestáciu zaručujúce dovozné podmienky uplatniteľné pred danou zmenou.

4. Keď Čile poskytne prístup na trh jednému alebo viacerým odvetviam alebo pododvetviam zmluvnej strany EÚ v súlade s podmienkami uvedenými v odseku 1, Čile schváli akékoľvek následné žiadosti o vývoz predložené členskými štátmi na základe komplexnej dokumentácie s informáciami dostupnými Európskej komisii, známej ako profil krajiny, pokiaľ Čile nepožiadá o dodatočné informácie za obmedzených osobitných okolností, ak sa to považuje za vhodné.

5. Zmluvná strana do 90 dní od uznania rovnocennosti v súlade s článkom 13.8 prijme legislatívne a administratívne opatrenia potrebné na vykonávanie tohto uznania rovnocennosti s cieľom umožniť obchod medzi zmluvnými stranami v odvetviach a pododvetviach, v ktorých dovážajúca zmluvná strana uznáva všetky sanitárne a rastlinolekárske opatrenia vyvážajúcej zmluvnej strany za rovnocenné. V prípade zvierat, živočíšnych produktov, rastlín, rastlinných produktov a iných produktov, na ktoré sa vzťahujú príslušné sanitárne a rastlinolekárske opatrenia, sa vzor úradného osvedčenia alebo úradného dokladu požadovaného dovážajúcou zmluvnou stranou môže nahradiť osvedčením stanoveným v prílohe 13-H.
6. V prípade produktov uvedených v odseku 5 v odvetviach alebo pododvetviach, v prípade ktorých sa jedno alebo niektoré opatrenia, nie však všetky, uznávajú za rovnocenné, zmluvné strany pokračujú v obchodovaní medzi sebou na základe splnenia podmienok uvedených v odseku 1. Na žiadosť vyvážajúcej zmluvnej strany sa uplatní odsek 8.
7. Na účely tejto kapitoly dovážajúca zmluvná strana nepodmieňuje dovoz produktov druhej zmluvnej strany dovoznými licenciami.
8. Pokiaľ ide o všeobecné dovozné podmienky ovplyvňujúce obchod medzi zmluvnými stranami, zmluvné strany na žiadosť vyvážajúcej zmluvnej strany začnú konzultácie v súlade s článkom 13.14 s cieľom stanoviť alternatívne alebo dodatočné dovozné podmienky dovážajúcej zmluvnej strany. Zmluvné strany v relevantných prípadoch tieto alternatívne alebo dodatočné dovozné podmienky zakladajú na opatreniach vyvážajúcej zmluvnej strany, ktoré dovážajúca zmluvná strana uznala za rovnocenné. Ak sa zmluvné strany dohodnú na alternatívnych alebo dodatočných dovozných podmienkach, dovážajúca zmluvná strana do 90 dní od ich stanovenia prijme legislatívne alebo administratívne opatrenia potrebné na umožnenie dovozu na uvedenom základe.

9. Pokiaľ ide o dovoz zvierat, živočíšnych produktov, produktov živočíšneho pôvodu a vedľajších živočíšnych produktov, dovážajúca zmluvná strana na žiadosť vyvážajúcej zmluvnej strany spolu s vhodnými zárukami bez predchádzajúcej inšpekcie a v súlade s prílohou 13-D schváli prevádzkarne, ktoré sa nachádzajú na území vyvážajúcej zmluvnej strany. Pokiaľ vyvážajúca zmluvná strana nepožiadala o dodatočné informácie, dovážajúca zmluvná strana do 30 pracovných dní od doručenia žiadosti o schválenie spolu s vhodnými zárukami prijme legislatívne alebo administratívne opatrenia potrebné na umožnenie dovozu na uvedenom základe.
10. Počiatočný zoznam prevádzkarní zmluvná strana schváli v súlade s prílohou 13-D.
11. Na žiadosť jednej zmluvnej strany druhá zmluvná strana poskytne úplné vysvetlenie a podporné údaje pre svoje zistenia a rozhodnutia, na ktoré sa vzťahuje tento článok.

Článok 13.10

Certifikačné postupy

1. Na účely certifikačných postupov zmluvné strany dodržiavajú zásady a kritériá stanovené v prílohe 13-H.
2. Zmluvná strana vydáva osvedčenia alebo úradné doklady uvedené v článku 13.9 ods. 1 a 4, ako sa stanovuje v prílohe 13-H.

3. Podvýbor uvedený v článku 13.16 môže odporučiť, aby Spoločný výbor alebo Spoločná rada prijali rozhodnutie stanovujúce pravidlá, ktoré sa majú dodržiavať v prípade elektronického udeľovania osvedčení alebo zrušenia či nahradenia osvedčení.

Článok 13.11

Overovanie

1. Na účely účinného vykonávania tejto kapitoly má každá zmluvná strana právo:
 - a) vykonať v súlade s usmerneniami stanovenými v prílohe 13-F overenie celého alebo časti celkového kontrolného programu príslušných orgánov druhej zmluvnej strany; náklady na toto overenie znáša zmluvná strana, ktorá ho vykonáva;
 - b) od dátumu, ktorý určia zmluvné strany, vyžiadať si od druhej zmluvnej strany celý alebo časť celkového kontrolného programu danej zmluvnej strany a správu o výsledkoch kontrol vykonaných podľa uvedeného programu a
 - c) v prípade laboratórnych testov týkajúcich sa produktov živočíšneho pôvodu požiadať druhú zmluvnú stranu o účasť na programe pravidelných porovnávacích testov pre špecifické testy organizované referenčným laboratóriom žiadajúcej zmluvnej strany; náklady súvisiace s touto účasťou znáša zúčastnená zmluvná strana.

2. Každá zmluvná strana sa môže deliť o výsledky a závery svojich overení s tretími krajinami a zverejňovať ich.
3. Podvýbor uvedený v článku 13.16 môže odporučiť, aby Spoločná rada zmenila prílohu 13-F s náležitým zohľadnením príslušnej práce vykonanej medzinárodnými organizáciami.
4. Výsledky overení uvedených v tomto článku môžu prispieť k opatreniam zmluvnej strany alebo zmluvných strán uvedeným v článkoch 13.6 až 13.9 a 13.12.

Článok 13.12

Dovozné kontroly a poplatky za kontroly

1. Pri dovozných kontrolách zásielok z vyvážajúcej zmluvnej strany vykonávaných dovážajúcou zmluvnou stranou sa dodržiavajú zásady stanovené v prílohe 13-G. Výsledky týchto kontrol môžu prispieť k overovaciemu procesu uvedenému v článku 13.11.
2. Miery frekvencie fyzických dovozných kontrol uplatňované každou zmluvnou stranou sú stanovené v prílohe 13-G. Podvýbor uvedený v článku 13.16 môže odporučiť Spoločnej rade, aby zmenila prílohu 13-G.

3. Zmluvná strana sa môže odchýliť od mier frekvencie stanovených v prílohe 13-G v rámci svojich právomocí a v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi, a to na základe pokroku dosiahnutého v súlade s článkami 13.8 a 13.9 alebo na základe overení, konzultácií alebo iných opatrení stanovených v tejto kapitole.
4. Poplatky za kontroly nepresahujú náklady, ktoré vznikli príslušnému orgánu pri vykonávaní dovozných kontrol, a sú primerané poplatkom účtovaným za kontrolu podobných domácich výrobkov.
5. Dovážajúca zmluvná strana informuje vyvážajúcu zmluvnú stranu o každej zmene (vrátane dôvodov pre túto zmenu) opatrení ovplyvňujúcich dovoznú kontrolu a poplatky za kontrolu a o všetkých podstatných zmenách v administratívnom postupe týchto kontrol.
6. Pri výrobkoch uvedených v článku 13.9 ods. 5 sa zmluvné strany môžu dohodnúť na vzájomnom znížení frekvencie fyzických dovozných kontrol.
7. Podvýbor môže Spoločnej rade odporučiť, aby sa od určitého dátumu začali uplatňovať podmienky schvaľovania dovozných kontrol každej zmluvnej strany s cieľom upraviť ich frekvenciu alebo ich nahradiť. Tieto podmienky sa prostredníctvom rozhodnutia Spoločnej rady zahrnú do prílohy 13-G. Od daného dátumu si zmluvné strany môžu navzájom schvaľovať dovozné kontroly určitých výrobkov s cieľom znížiť ich frekvenciu alebo ich nahradiť.

Článok 13.13

Výmena informácií

1. Zmluvné strany si vymieňajú informácie, ktoré sa týkajú vykonávania tejto kapitoly, na systematickom základe s cieľom vypracovať normy, dosiahnuť uistenie, podporovať vzájomnú dôveru a preukázať účinnosť kontrolovaných programov. Podľa potreby výmena informácií môže zahŕňať výmenu úradníkov.
2. Zmluvné strany si takisto vymieňajú informácie o ostatných dôležitých témach vrátane:
 - a) podstatných udalostí týkajúcich sa výrobkov, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola, vrátane výmeny informácií stanovených v článkoch 13.8 a 13.9;
 - b) výsledkov overovacích postupov stanovených v článku 13.11;
 - c) výsledkov dovozných kontrol stanovených v článku 13.12 v prípade zamietnutých alebo nevyhovujúcich zásielok zvierat a živočíšnych produktov;
 - d) vedeckých stanovísk príslušných k tejto kapitole a vypracovaných na zodpovednosť zmluvnej strany a
 - e) rýchlych varovaní vo vzťahu k obchodu v rámci rozsahu pôsobnosti tejto kapitoly.

3. Zmluvná strana predloží vedecké dokumenty alebo údaje príslušnému vedeckému fóru na podloženie akýchkoľvek názorov alebo tvrdení predložených v súvislosti so záležitosťou vyplývajúcou z tejto kapitoly na včasné vyhodnotenie. Výsledky tohto vyhodnotenia sa sprístupnia zmluvným stranám.

4. Informácie stanovené v tomto článku sa považujú za vymenené, keď zmluvná strana sprístupní informácie uvedené v tomto článku oznámením WTO v súlade s článkom 7 a prílohou B k dohode SPS alebo na svojom oficiálnom, verejne prístupnom a bezplatnom webovom sídle.

5. V prípade škodcov, ktoré pre zmluvnú stranu predstavujú známe a bezprostredné nebezpečenstvo, sa priama komunikácia tejto zmluvnej strane zasiela poštou alebo e-mailom. Zmluvné strany sa riadia usmerneniami uvedenými v Medzinárodnej norme pre rastlinolekárské opatrenia FAO č. 17 „Ohlasovanie škodcov“.

6. Zmluvné strany si vymieňajú informácie uvedené v tomto článku prostredníctvom e-mailu, faxu alebo pošty.

Článok 13.14

Oznámenie a konzultácie

1. Zmluvná strana do dvoch pracovných dní od akéhokoľvek vážneho alebo podstatného rizika ohrozenia zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín vrátane mimoriadnych udalostí a situácií v oblasti kontroly potravín, pri ktorých existuje jednoznačne identifikované riziko vážnych dosahov na zdravie v spojitosti s konzumáciou živočíšnych alebo rastlinných produktov, oznámi toto riziko druhej zmluvnej strane, a to najmä:

- a) opatrenia ovplyvňujúce rozhodnutia o regionalizácii uvedené v článku 13.7;
- b) výskyt alebo vývoj choroby zvierat alebo škodcov uvedených v prílohe 13-B;
- c) zistenia epidemiologického významu alebo dôležité spojené riziká v súvislosti s chorobami zvierat alebo so škodcami, ktoré nie sú uvedené v prílohe 13-B alebo ktoré sú novými chorobami zvierat alebo škodcami, a
- d) dodatočné opatrenia nad rámec základných požiadaviek ich príslušných opatrení prijaté na kontrolu alebo eradikáciu chorôb zvierat alebo škodcov alebo ochranu verejného zdravia a akékoľvek zmeny v profylactickej politike vrátane politiky vakcinácie.

2. Ak má zmluvná strana vážne obavy týkajúce sa rizika pre zdravie ľudí, zvierat alebo rastlín, táto zmluvná strana môže požiadať o konzultácie s druhou zmluvnou stranou v súvislosti s danou situáciou. Tieto konzultácie sa uskutočnia čo najskôr a v každom prípade do 13 pracovných dní od podania žiadosti. Pri týchto konzultáciách sa každá zo zmluvných strán usiluje poskytnúť všetky informácie, ktoré sú potrebné na predídenie narušeniu obchodu, ako aj dosiahnuť vzájomne prijateľné riešenie súdržné s ochranou zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín.

3. Zmluvná strana môže požiadať, aby sa konzultácie uvedené v odseku 2 tohto článku uskutočnili prostredníctvom videokonferencie alebo audiokonferencie. Žiadajúca zmluvná strana vypracuje zápisnicu z konzultácií, ktorá podlieha schváleniu zmluvnými stranami. Na účely tohto schválenia sa uplatňuje článok 13.13 ods. 6.

Článok 13.15

Ochranná doložka

1. Ak vyvážajúca zmluvná strana prijme vnútroštátne opatrenia na reguláciu príčiny, ktorá pravdepodobne predstavuje vážne riziko pre zdravie ľudí, zvierat alebo rastlín, táto zmluvná strana bez toho, aby tým bol dotknutý odsek 2, prijme rovnocenné opatrenia na zabránenie zavlečeniu daného rizika na územie dovážajúcej zmluvnej strany.

2. Dovážajúca zmluvná strana môže z dôvodu vážneho rizika pre zdravie ľudí, zvierat alebo rastlín prijať predbežné opatrenia potrebné na ochranu zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín. Pokiaľ ide o zásielky, ktoré sa prepravujú medzi zmluvnými stranami počas uplatňovania takýchto predbežných opatrení, dovážajúca zmluvná strana zváži najvhodnejšie a najprimeranejšie riešenie, aby sa predišlo zbytočnému narušeniu obchodu.

3. Zmluvná strana, ktorá prijme opatrenia uvedené v tomto článku, to oznámi druhej zmluvnej strane do jedného pracovného dňa od rozhodnutia zaviesť tieto opatrenia. Na žiadosť ktorejkoľvek zo zmluvných strán a v súlade s článkom 13.14 ods. 2 zmluvné strany do 13 pracovných dní od uvedeného oznámenia uskutočnia konzultácie o danej situácii. Zmluvné strany náležite zohľadnia všetky informácie poskytnuté počas týchto konzultácií a snažia sa predísť zbytočným narušeniam obchodu, pričom v relevantných prípadoch zvážia výsledok konzultácií podľa článku 13.14 ods. 2.

Článok 13.16

Podvýbor pre sanitárne a rastlinolekárske opatrenia

1. Podvýbor pre sanitárne a rastlinolekárske opatrenia (ďalej len „podvýbor“) zriadený podľa článku 8.8 ods. 1 sa skladá zo zástupcov zmluvných strán zodpovedných za sanitárne a rastlinolekárske záležitosti.

2. Podvýbor:

- a) monitoruje vykonávanie tejto kapitoly a posudzuje všetky záležitosti, ktoré sa jej týkajú, a skúma všetky záležitosti, ktoré môžu vyplývať v súvislosti s jej vykonávaním, a
- b) predkladá Spoločnej rade odporúčania na zmeny príloh podľa článku 8.5 ods. 1 písm. a), najmä vzhľadom na pokrok dosiahnutý v rámci konzultácií a postupov stanovených v tejto kapitole.

3. Podvýbor sa dohodne na krokoch, ktoré sa majú podniknúť na dosiahnutie cieľov tejto kapitoly. Podvýbor stanoví ciele a míľniky pre tieto kroky. Podvýbor vyhodnotí výsledky týchto krokov.

4. Podvýbor môže odporučiť, aby Spoločná rada alebo Spoločný výbor podľa článku 40.3 ods. 3 v prípade potreby vytvorili technické pracovné skupiny zložené zo zástupcov každej zmluvnej strany na úrovni expertov, ktoré identifikujú a riešia technické a vedecké otázky vyplývajúce z uplatňovania tejto kapitoly.

5. Podvýbor môže odporučiť, aby Spoločná rada alebo Spoločný výbor prijali rozhodnutie o špecifickom rokovanom poriadku pre tento podvýbor s ohľadom na špecifickosť sanitárnych a rastlinolekárskeho záležitostí.

Článok 13.17

Spolupráca na mnohostranných fórach

1. Zmluvné strany podporujú spoluprácu na mnohostranných fórach príslušných pre sanitárne a rastlinolekárske záležitosti, najmä v medzinárodných normalizačných orgánoch uznaných v rámci Dohody SPS.
2. Príslušným fórom na výmenu informácií a spoluprácu v záležitostiach uvedených v odseku 1 tohto článku je podvýbor zriadený podľa článku 13.16.

Článok 13.18

Spolupráca v oblasti vedy o bezpečnosti potravín, zdraví zvierat a ochrane rastlín

1. Zmluvné strany sa snažia uľahčiť vedeckú spoluprácu medzi orgánmi zmluvných strán zodpovednými za vedecké hodnotenie v oblastiach bezpečnosti potravín, zdravia zvierat a ochrany rastlín.
2. Podvýbor môže odporučiť, aby Spoločná rada alebo Spoločný výbor podľa článku 40.3 ods. 3 vytvorili technickú pracovnú skupinu pre vedeckú spoluprácu uvedenú v odseku 1 tohto článku (ďalej len „pracovná skupina“) zloženú zo zástupcov vedeckých orgánov uvedených v odseku 1 na úrovni expertov, ktorých vymenuje každá zmluvná strana.

3. Spoločná rada alebo Spoločný výbor pri vytvorení pracovnej skupiny stanovia mandát, rozsah pôsobnosti a pracovný program tejto pracovnej skupiny.
4. Pracovná skupina si môže vymieňať informácie vrátane:
- a) vedeckých a technických informácií a
 - b) informácií o zbere údajov.
5. Práca, ktorú vykonáva pracovná skupina, nemá vplyv na nezávislosť národných alebo regionálnych agentúr každej zmluvnej strany.
6. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby zástupcovia vymenovaní podľa odseku 2 neboli ovplyvnení konfliktami záujmov podľa právnych predpisov každej zmluvnej strany.

Článok 13.19

Územná pôsobnosť v prípade zmluvnej strany EÚ

1. Odchylné od článku 41.2 sa táto kapitola v prípade zmluvnej strany EÚ uplatňuje na územia členských štátov, ako sa stanovuje v prílohe I k nariadeniu (EÚ) 2017/625¹, a pokiaľ ide o rastliny, rastlinné produkty a iný tovar, ako sa stanovuje v článku 1 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2016/2031².

-
- ¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 z 15. marca 2017 o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach vykonávaných na zabezpečenie uplatňovania potravinového a krmivového práva a pravidiel pre zdravie zvierat a dobré životné podmienky zvierat, pre zdravie rastlín a pre prípravky na ochranu rastlín, o zmene nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1069/2009, (ES) č. 1107/2009, (EÚ) č. 1151/2012, (EÚ) č. 652/2014, (EÚ) 2016/429 a (EÚ) 2016/2031, nariadení Rady (ES) č. 1/2005 a (ES) č. 1099/2009 a smerníc Rady 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES a 2008/120/ES a o zrušení nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, smerníc Rady 89/608/EHS, 89/662/EHS, 90/425/EHS, 91/496/EHS, 96/23/ES, 96/93/ES a 97/78/ES a rozhodnutia Rady 92/438/EHS (nariadenie o úradných kontrolách) (Ú. v. EÚ L 95, 7.4.2017, s. 1).
 - ² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2031 z 26. októbra 2016 o ochranných opatreniach proti škodcom rastlín, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 228/2013, (EÚ) č. 652/2014 a (EÚ) č. 1143/2014 a zrušujú smernice Rady 69/464/EHS, 74/647/EHS, 93/85/EHS, 98/57/ES, 2000/29/ES, 2006/91/ES a 2007/33/ES (Ú. v. EÚ L 317, 23.11.2016, s. 4).

2. Zmluvné strany si uvedomujú, že pokiaľ ide o územie Európskej únie, zohľadní sa jeho osobitosť a Európska únia sa uzná ako jeden subjekt.

KAPITOLA 14

SPOLUPRÁCA V OBLASTI UDRŽATELNÝCH POTRAVINOVÝCH SYSTÉMOV

Článok 14.1

Cieľ

Cieľom tejto kapitoly je nadviazať úzku spoluprácu v záujme angažovanosti na prechode k udržateľnosti ich príslušných potravinových systémov. Zmluvné strany uznávajú význam posilňovania politík a stanovovania programov, ktoré prispievajú k rozvoju udržateľných, inkluzívnych, zdravých a odolných potravinových systémov a úlohy obchodu pri plnení tohto cieľa.

Článok 14.2

Rozsah pôsobnosti

1. Táto kapitola sa uplatňuje na spoluprácu medzi zmluvnými stranami s cieľom zlepšiť udržateľnosť ich príslušných potravinových systémov.

2. V tejto kapitole sa uvádzajú ustanovenia o spolupráci v špecifických aspektoch udržateľných potravinových systémov vrátane:

- a) udržateľnosti potravinového reťazca a zníženia potravinových strát a plytvania potravinami;
- b) boja proti potravinovým podvodom v potravinovom reťazci;
- c) dobrých životných podmienok zvierat;
- d) boja proti antimikrobiálnej rezistencii a
- e) obmedzenia používania hnojív a chemických pesticídov, v prípade ktorých z posúdenia rizika vyplynulo, že predstavujú neprijateľné riziká pre zdravie alebo životné prostredie.

3. Táto kapitola sa uplatňuje aj na spoluprácu zmluvných strán na mnohostranných fórach.

4. Táto kapitola sa uplatňuje bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie iných kapitol týkajúcich sa potravinových systémov alebo udržateľnosti, najmä kapitol 13, 16 a 33.

Článok 14.3

Vymedzenie pojmov

1. Na účely tejto kapitoly:
 - a) „potravinový reťazec“ sú všetky kroky od prvovýroby po predaj konečnému spotrebiteľovi vrátane produkcie, spracovania, výroby, prepravy, dovozu, skladovania, distribúcie a predaja konečnému spotrebiteľovi;
 - b) „prvovýroba“ je produkcia, chov alebo pestovanie prvotných produktov vrátane zberu, dojenia a chovu hospodárskych zvierat pred zabitím, ako aj lov, rybolov a zber produktov z voľnej prírody a
 - c) „udržateľný potravinový systém“ je potravinový systém, ktorý zaisťuje bezpečné, výživné a dostatočné potraviny pre všetkých, pričom neohrozuje hospodárske, sociálne a environmentálne základy potrebné na vytváranie potravinovej bezpečnosti a výživy pre budúce generácie; takýto udržateľný potravinový systém:
 - i) je ziskový (hospodárska udržateľnosť);
 - ii) má rozsiahle výhody pre spoločnosť (sociálna udržateľnosť) a
 - iii) má pozitívny alebo neutrálny vplyv na prírodné prostredie vrátane zmeny klímy (environmentálna udržateľnosť).

Článok 14.4

Udržateľnosť potravinového reťazca a zníženie potravinových strát a plytvania potravinami

1. Zmluvné strany uznávajú vzájomné prepojenie medzi súčasnými potravinovými systémami a zmenou klímy. Zmluvné strany spolupracujú s cieľom znížiť nepriaznivé účinky potravinových systémov na životné prostredie a klímu, ako aj posilniť ich odolnosť.
2. Zmluvné strany uznávajú, že potravinové straty a plytvanie potravinami majú negatívny vplyv na sociálny, hospodársky a environmentálny rozmer potravinových systémov.
3. Zmluvné strany spolupracujú v oblastiach, ktoré môžu zahŕňať:
 - a) udržateľnú potravinársku výrobu vrátane poľnohospodárstva, zlepšenie dobrých životných podmienok zvierat, podporu ekologického poľnohospodárstva a obmedzenie používania antimikrobiálnych látok, hnojív a chemických pesticídov, v prípade ktorých z posúdenia rizika vyplýva, že predstavujú neprijateľné riziko pre zdravie alebo životné prostredie;
 - b) udržateľnosť potravinového reťazca vrátane potravinárskej výroby, metód a postupov spracovania;
 - c) zdravé a udržateľné stravovanie, znižovanie uhlíkovej stopy spotreby;
 - d) zníženie emisií skleníkových plynov z potravinových systémov, zvýšenie záchytov uhlíka a zvrátenie straty biodiverzity;

- e) inovácie a technológie, ktoré prispievajú k adaptácii na vplyvy zmeny klímy a k odolnosti proti nim;
 - f) vypracovanie plánov pre nepredvídané udalosti na zaistenie bezpečnosti dodávok potravín v čase krízy a
 - g) zníženie potravinových strát a plytvania potravinami v súlade s cieľom udržateľného rozvoja č. 12.3 vymedzeným v rámci Agendy 2030.
4. Spolupráca podľa tohto článku môže zahŕňať výmenu informácií, odborných znalostí a skúseností, ako aj spoluprácu v oblasti výskumu a inovácií.

Článok 14.5

Boj proti podvodom v potravinovom reťazci

1. Zmluvné strany uznávajú, že podvody môžu mať dosah na bezpečnosť potravinového reťazca, ohroziť udržateľnosť potravinových systémov a narušiť spravodlivé obchodné praktiky, dôveru spotrebiteľov a odolnosť potravinových trhov.

2. Zmluvné strany spolupracujú s cieľom odhaľovať podvody v potravinovom reťazci a predchádzať im prostredníctvom:

- a) výmeny informácií a skúseností na zlepšenie odhaľovania podvodov v potravinovom reťazci a boja proti nim a
- b) poskytovania pomoci potrebnej na získavanie dôkazov o praktikách, ktoré sú alebo sa zdajú byť v rozpore s ich pravidlami alebo ktoré predstavujú riziko pre zdravie ľudí, zvierat alebo rastlín alebo pre životné prostredie, alebo ktoré zavádzajú zákazníkov.

Článok 14.6

Dobré životné podmienky zvierat

1. Zmluvné strany uznávajú, že zvieratá sú cítiace bytosti a že s používaním zvierat v systémoch potravinárskej výroby súvisí zodpovednosť za ich dobré životné podmienky. Zmluvné strany rešpektujú obchodné podmienky týkajúce sa hospodárskych zvierat a živočíšnych produktov, ktorých cieľom je ochrana dobrých životných podmienok zvierat.

2. Zmluvné strany sa zameriavajú na dosiahnutie spoločného výkladu medzinárodných noriem Svetovej organizácie pre zdravie zvierat (ďalej len „WOAH“) v oblasti dobrých životných podmienok zvierat.

3. Zmluvné strany spolupracujú na vypracovaní a vykonávaní noriem v oblasti dobrých životných podmienok zvierat v poľnohospodárskom podniku, počas prepravy, pri zabíjaní a usmrcovaní zvierat v súlade s ich právnymi predpismi.
4. Zmluvné strany posilňujú výskumnú spoluprácu v oblasti dobrých životných podmienok zvierat s cieľom ďalej rozvíjať vedecky podložené normy v oblasti dobrých životných podmienok zvierat.
5. Podvýbor uvedený v článku 14.8 sa môže zaoberať inými záležitosťami v oblasti dobrých životných podmienok zvierat.
6. Zmluvné strany si vymieňajú informácie, odborné znalosti a skúsenosti v oblasti dobrých životných podmienok zvierat.
7. Zmluvné strany spolupracujú v rámci WOAH a môžu spolupracovať na iných medzinárodných fórach s cieľom podporiť ďalší rozvoj noriem a najlepších postupov v oblasti dobrých životných podmienok zvierat a ich vykonávanie.
8. Podľa článku 40.3 ods. 3 môže Spoločná rada alebo Spoločný výbor vytvoriť technickú pracovnú skupinu na podporu podvýboru uvedeného v článku 14.8 pri vykonávaní tohto článku.

Článok 14.7

Boj proti antimikrobiálnej rezistencii

1. Zmluvné strany uznávajú, že antimikrobiálna rezistencia je vážnou hrozbou pre zdravie ľudí a zvierat a že používanie, najmä nesprávne a nadmerné používanie antimikrobiálnych látok u zvierat, prispieva k všeobecnému rozvoju antimikrobiálnej rezistencie a predstavuje veľké riziko pre verejné zdravie. Zmluvné strany uznávajú, že podstata hrozby si vyžaduje nadnárodný prístup.
2. Každá zmluvná strana postupne ukončí používanie antimikrobiálnych látok ako rastových stimulátorov.
3. Každá zmluvná strana v súlade s prístupom „jedno zdravie“:
 - a) berie ohľad na existujúce a budúce usmernenia, normy, odporúčania a opatrenia vypracované v rámci príslušných medzinárodných organizácií pri rozvoji iniciatív a národných plánov zameraných na podporu obozretného a zodpovedného používania antimikrobiálnych látok pri chove zvierat a veterinárnych postupoch;
 - b) v prípadoch, keď sa zmluvné strany spoločne rozhodnú, presadzuje zodpovedné a obozretné používanie antimikrobiálnych látok vrátane obmedzenia používania antimikrobiálnych látok v živočíšnej výrobe a postupného ukončenia používania antimikrobiálnych látok ako rastových stimulátorov v živočíšnej výrobe a

c) podporuje vypracovanie a vykonávanie medzinárodných akčných plánov na boj proti antimikrobiálnej rezistencii, ak to zmluvné strany považujú za vhodné.

4. Podľa článku 40.3 ods. 3 môže Spoločná rada alebo Spoločný výbor vytvoriť technickú pracovnú skupinu na podporu podvýboru uvedeného v článku 14.8 pri vykonávaní tohto článku.

Článok 14.8

Podvýbor pre udržateľné potravinové systémy

1. Podvýbor pre udržateľné potravinové systémy (ďalej len „podvýbor“) zriadený podľa článku 8.8 ods. 1 sa skladá zo zástupcov zmluvných strán zodpovedných za udržateľné potravinové systémy.
2. Podvýbor monitoruje vykonávanie tejto kapitoly a skúma všetky záležitosti, ktoré sa môžu vyskytnúť v súvislosti s jej vykonávaním.
3. Podvýbor sa dohodne na krokoch, ktoré sa majú podniknúť na dosiahnutie cieľov tejto kapitoly. Podvýbor stanoví ciele a míľniky pre tieto kroky a monitoruje pokrok zmluvných strán pri zavádzaní udržateľných potravinových systémov. Podvýbor každé obdobie vyhodnotí výsledky vykonávania týchto krokov.

4. Podvýbor môže Spoločnej rade alebo Spoločnému výboru podľa článku 40.3 ods. 3 odporučiť vytvorenie technických pracovných skupín zložených zo zástupcov každej zmluvnej strany na úrovni expertov s cieľom identifikovať a riešiť technické a vedecké otázky vyplývajúce z uplatňovania tejto kapitoly.

5. Podvýbor odporučí Spoločnému výboru, aby stanovil pravidlá na zmiernenie potenciálnych konfliktov záujmov pre účastníkov zasadnutí podvýboru a všetkých technických pracovných skupín uvedených v tejto kapitole. Spoločný výbor prijme rozhodnutie stanovujúce tieto pravidlá.

Článok 14.9

Spolupráca na mnohostranných fórach

1. Zmluvné strany podľa potreby spolupracujú na mnohostranných fórach s cieľom podporiť celosvetový prechod k udržateľným potravinovým systémom, ktoré prispievajú k dosiahnutiu medzinárodne dohodnutých cieľov v oblasti ochrany životného prostredia, prírody a klímy.

2. Podvýbor je fórom na výmenu informácií a spoluprácu v záležitostiach, na ktoré sa vzťahuje odsek 1 tohto článku.

Článok 14.10

Doplnkové ustanovenia

1. Činnosti podvýboru uvedeného v článku 14.8 nemajú vplyv na nezávislosť národných alebo regionálnych agentúr zmluvných strán.
2. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemá vplyv na práva alebo povinnosti každej zmluvnej strany chrániť dôverné informácie v súlade s právnymi predpismi každej zmluvnej strany. Ak jedna zo zmluvných strán predloží druhej zmluvnej strane informácie podľa tejto kapitoly, ktoré sa podľa jej právnych predpisov považujú za dôverné, druhá zmluvná strana s týmito informáciami zaobchádza ako s dôvernými, pokiaľ predkladajúca zmluvná strana nesúhlasí s iným zaobchádzaním.
3. Pri plnom rešpektovaní práva každej zmluvnej strany na reguláciu sa žiadne z ustanovení tejto kapitoly nevykladá tak, že by sa ním zmluvnej strane ukladala povinnosť:
 - a) upraviť svoje dovozné požiadavky;
 - b) odchýliť sa od vnútroštátnych postupov na vypracúvanie a prijímanie regulačných opatrení;
 - c) prijať kroky, ktoré by sťažovali alebo znemožňovali včasné prijatie regulačných opatrení na dosiahnutie cieľov verejnej politiky, alebo
 - d) prijať akýkoľvek konkrétny regulačný výsledok.

KAPITOLA 15

ENERGIA A SUROVINY

Článok 15.1

Cieľ

Cieľom tejto kapitoly je presadzovať dialóg a spoluprácu v odvetví energetiky a surovín vo vzájomný prospech zmluvných strán, podporovať udržateľný a spravodlivý obchod a investície, ktorými sa zabezpečia rovnaké podmienky v týchto odvetviach, a posilniť konkurencieschopnosť súvisiacich hodnotových reťazcov vrátane prídania hodnoty v súlade s touto dohodou.

Článok 15.2

Zásady

1. Každá zmluvná strana si ponecháva zvrchované právo určiť, či sú oblasti v rámci jej územia, ako aj výhradnej hospodárskej zóny dostupné na prieskum, ťažbu a prepravu energetických tovarov a surovín.

2. V súlade s touto kapitolou zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoje právo na reguláciu na svojich príslušných územiach s cieľom dosiahnuť legitímne ciele politiky v oblasti energetiky a surovín.

Článok 15.3

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly a príloh 15-A a 15-B:

- a) „povolenie“ je povolenie, licencia, koncesia alebo podobný administratívny alebo zmluvný nástroj, ktorým príslušný orgán zmluvnej strany oprávňuje subjekt na vykonávanie určitej hospodárskej činnosti na jej území v súlade s požiadavkami stanovenými v povolení;
- b) „vyrovnávanie odchýlok“ sú všetky činnosti a procesy vo všetkých časových rámcoch, prostredníctvom ktorých prevádzkovatelia prenosových sústav nepretržite zabezpečujú udržiavanie frekvencie sústavy vo vopred určenom rozsahu stability a v súlade s výškou rezerv potrebných na dodržiavanie požadovanej kvality;
- c) „energetický tovar“ je tovar, z ktorého sa vyrába energia a ktorý je uvedený v zozname podľa príslušných kódov HS v prílohe 15-A;

- d) „uhl'ovodíky“ sú tovar uvedený pod príslušným kódom HS v prílohe 15-A;
- e) „suroviny“ sú látky používané pri výrobe priemyselných výrobkov vrátane rúd, koncentrátov, trosiek, popolov a chemikálií; neopracovaných, spracovaných a rafinovaných materiálov; kovového odpadu; šrotu a pretaveného odpadu; na ktoré sa vzťahujú kapitoly HS zahrnuté v prílohe 15-A;
- f) „energia z obnoviteľných zdrojov“ je energia vyrábaná zo slnečných, z veterných, vodných, geotermálnych, biologických alebo oceánskych zdrojov alebo z iných obnoviteľných zdrojov z prostredia;
- g) „palivá z obnoviteľných zdrojov energie“ sú biopalivá, biokvapaliny, palivá z biomasy a palivá z obnoviteľných zdrojov energie nebiologického pôvodu vrátane obnoviteľných syntetických palív a obnoviteľného vodíka;
- h) „normy“ sú normy vymedzené v kapitole 16;
- i) „prevádzkovateľ sústavy“ je:
- i) v prípade zmluvnej strany EÚ: osoba zodpovedná za prevádzku, zabezpečovanie údržby a rozvoja distribučnej alebo prenosovej sústavy elektrickej energie v danej oblasti a za zabezpečovanie dlhodobej prevádzkyschopnosti takýchto sústav; a

- ii) v prípade Čile: nezávislý orgán zodpovedný za koordináciu prevádzky prepojených elektrických sústav, ktorý zabezpečuje efektívnu hospodársku výkonnosť, bezpečnosť a spoľahlivosť elektrickej sústavy a poskytuje otvorený prístup do prenosovej sústavy, a
- j) „technické predpisy“ sú technické predpisy, ako sú vymedzené v kapitole 16.

Článok 15.4

Dovozné a vývozné monopoly

Zmluvná strana neurčí ani nezachová určené dovozné ani vývozné monopoly. Na účely tohto článku je pojem „dovozný alebo vývozný monopol“ výlučné právo alebo povolenie, ktoré zmluvná strana udelí subjektu na dovoz energetického tovaru alebo surovín z druhej zmluvnej strany alebo na vývoz energetického tovaru alebo surovín do druhej zmluvnej strany¹.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že týmto článkom nie sú dotknuté kapitoly 17, 18 a 29 a ich príslušné listiny, pričom tento článok nezahŕňa právo, ktoré vyplýva z poskytnutia práva duševného vlastníctva.

Článok 15.5

Stanovovanie vývozných cien¹

1. Zmluvná strana nestanoví za vývoz energetického tovaru alebo surovín do druhej zmluvnej strany vyššiu cenu, než je cena účtovaná za takýto tovar, ak je určený na domáci trh, vo forme akéhokoľvek opatrenia, ako sú licencie alebo minimálne cenové požiadavky.
2. Bez ohľadu na odsek 1 tohto článku môže Čile zaviesť alebo zachovať opatrenia s cieľom podporiť prídanie hodnoty dodávaním surovín priemyselným odvetviam za preferenčné ceny tak, aby sa mohli rozvinúť v Čile, za predpokladu, že takéto opatrenia spĺňajú podmienky stanovené v prílohe 15-B.

Článok 15.6

Domáce regulované ceny

1. Zmluvné strany uznávajú význam konkurencieschopných trhov s energiou pri poskytovaní širokého výberu dodávok energetického tovaru a pri zvyšovaní blahobytu spotrebiteľov. Zmluvné strany takisto uznávajú, že regulačné potreby a prístupy sa môžu medzi trhmi líšiť.
2. Vzhľadom na odsek 1 každá zmluvná strana v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi zabezpečí, aby dodávky energetického tovaru boli založené na trhových zásadách.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že týmto článkom nie je dotknutá príloha 29.

3. Zmluvná strana môže regulovať cenu účtovanú za dodávku energetického tovaru iba uložením záväzku vyplývajúceho zo služieb vo verejnom záujme.

4. Ak zmluvná strana uloží záväzok vyplývajúci zo služieb vo verejnom záujme, zabezpečí, aby bol takýto záväzok jasne vymedzený, transparentný a nediskriminačný a aby nepresahoval rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov daného záväzku vyplývajúceho zo služieb vo verejnom záujme.

Článok 15.7

Povolenie na prieskum a na ťažbu energetických tovarov a surovín

1. Bez toho, aby bola dotknutá kapitola 20, ak zmluvná strana vyžaduje povolenie na prieskum alebo ťažbu energetického tovaru a surovín, táto zmluvná strana zabezpečí, aby sa takéto povolenie udelilo na základe verejného a nediskriminačného postupu¹.

2. Zmluvná strana okrem iného zverejní druh povolenia, príslušnú oblasť alebo jej časť a navrhovaný dátum alebo lehotu na udelenie povolenia tak, aby žiadatelia s potenciálnym záujmom mohli predkladať žiadosti.

3. Zmluvná strana sa môže odchyliť od odseku 2 tohto článku a článku 20.3 v ktoromkoľvek z týchto prípadov týkajúcich sa uhl'ovodíkov:

a) oblasť bola predmetom predchádzajúceho postupu, ktorý nevedol k udeleniu povolenia;

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že v prípade akéhokoľvek rozporu medzi týmto článkom a kapitolami 17 a 18 a prílohami 17-A, 17-B a 17-C majú v rozsahu daného rozporu prednosť uvedené kapitoly a prílohy.

- b) oblasť je trvalo dostupná na prieskum alebo ťažbu energetických tovarov a surovín alebo
- c) držiteľ sa udeleného povolenia vzdal pred vypršaním jeho platnosti.

4. Každá zmluvná strana môže požadovať, aby subjekt, ktorému bolo udelené povolenie, zaplatil finančný príspevok alebo poskytol nepeňažný príspevok. Finančný príspevok alebo nepeňažný príspevok sa stanoví tak, aby nezasahoval do riadenia a rozhodovacieho procesu takéhoto subjektu.

5. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa žiadateľovi poskytli dôvody zamietnutia jeho žiadosti, aby mohol v prípade potreby využiť postupy na odvolanie alebo preskúmanie. Odvolacie alebo preskúmovacie konania sa vopred zverejnia.

Článok 15.8

Posudzovanie vplyvu na životné prostredie

1. Zmluvná strana zabezpečí, aby sa posúdenie vplyvu na životné prostredie¹ vykonalo pred udelením povolenia na projekt alebo činnosť týkajúce sa energie alebo surovín, ktoré môžu mať významný vplyv na obyvateľstvo, ľudské zdravie, biodiverzitu, územie, pôdu, vodu, ovzdušie či klímu alebo kultúrne dedičstvo alebo krajinu. V uvedenom posúdení sa identifikujú a posúdia takéto významné vplyvy.

¹ V prípade Čile je „posúdenie vplyvu na životné prostredie“ štúdiá vplyvu na životné prostredie vymedzená v hlave 1 článku 2 písm. i) zákona č. 19.300, resp. v akte nahrádzajúcom uvedený zákon, a regulovaná v článku 11 toho istého zákona.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby verejnosť mala k dispozícii relevantné informácie ako súčasť procesu posudzovania vplyvu na životné prostredie, a poskytne verejnosti čas a príležitosti zúčastniť sa na tomto procese a predložiť pripomienky.
3. Každá zmluvná strana uverejní a zohľadní zistenia posúdenia vplyvu na životné prostredie pred udelením povolenia na projekt alebo činnosť.

Článok 15.9

Prístup tretích strán k infraštruktúre na prepravu energie

1. Každá zmluvná strana zaistí, aby prevádzkovatelia sústav na jej území poskytovali nediskriminačný prístup k energetickej infraštruktúre na prepravu elektriny ktorémukol'vek subjektu zmluvnej strany. V čo najväčšom možnom rozsahu sa prístup k elektrickej infraštruktúre poskytne v primeranej lehote od dátumu podania žiadosti tohto subjektu o prístup.
2. Každá zmluvná strana v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi umožní subjektu zmluvnej strany prístup k infraštruktúre na prepravu elektriny a jej využívanie za primeraných a nediskriminačných podmienok vrátane nediskriminácie medzi druhmi zdrojov elektriny a za taríf, ktoré odrážajú náklady. Každá zmluvná strana zverejní podmienky týkajúce sa prístupu k infraštruktúre na prepravu elektriny a jej využívania.

3. Bez ohľadu na odsek 1 môže zmluvná strana vo svojich zákonoch alebo iných právnych predpisoch zaviesť alebo zachovať osobitné výnimky z práva na prístup tretích strán na základe objektívnych kritérií za predpokladu, že sú nevyhnutné na splnenie legitímneho cieľa politiky. Takéto výnimky sa uverejnia pred tým, ako sa začnú uplatňovať.

4. Zmluvné strany uznávajú relevantnosť pravidiel stanovených v odsekoch 1, 2 a 3 aj pre plynárenskú infraštruktúru. Zmluvná strana, ktorá neuplatňuje takéto pravidlá v súvislosti s plynárenskou infraštruktúrou, sa o to usiluje, a to najmä pokiaľ ide o prepravu palív z obnoviteľných zdrojov energie, pričom sa berú na vedomie rozdiely v zrelosti a organizácii trhu.

Článok 15.10

Prístup dodávateľov elektrickej energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov k infraštruktúre

1. Bez toho, aby boli dotknuté články 15.7, 15.9 a 15.11, každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa dodávateľom energie z obnoviteľných zdrojov druhej zmluvnej strany za primeraných a nediskriminačných podmienok poskytol prístup k elektrickej sieti a jej využívanie pre zariadenia na výrobu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov nachádzajúce sa na jej území.

2. Na účely odseku 1 každá zmluvná strana v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi zaistí, aby jej prenosové podniky a prevádzkovatelia sústav, pokiaľ ide o dodávateľov elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov druhej zmluvnej strany:

- a) umožnili prepojenie medzi novými zariadeniami na výrobu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov a elektrickou sieťou bez stanovenia diskriminačných podmienok;
- b) umožnili spoľahlivé využívanie elektrickej siete;
- c) poskytovali služby zabezpečovania rovnováhy a
- d) zabezpečili, že sú zavedené vhodné sieťové a trhové prevádzkové opatrenia s cieľom minimalizovať obmedzenie elektrickej energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie.

3. Odsekom 2 nie je dotknuté legitímne právo každej zmluvnej strany na reguláciu na svojom území s cieľom dosiahnuť legitímne ciele politiky, ako je nutnosť zachovať bezpečnú prevádzku a stabilitu elektrizačnej sústavy na základe objektívnych a nediskriminačných kritérií.

Článok 15.11

Nezávislý subjekt

1. Každá zmluvná strana zachová alebo zriadi funkčne nezávislý orgán alebo orgány, ktoré:
 - a) stanovujú alebo schvaľujú podmienky a tarify týkajúce sa prístupu k elektrickej sieti a jej využívania a
 - b) riešia spory v súvislosti s primeranými podmienkami a tarifami týkajúcimi sa prístupu k elektrickej sieti a jej využívania v primeranej lehote.

2. Daný orgán alebo orgány pri plnení svojich povinností a vykonávaní svojich právomocí stanovených v odseku 1 konajú transparentne a nestranne vo vzťahu k odberateľom, vlastníkom a prevádzkovateľom elektrickej siete.

Článok 15.12

Spolupráca v oblasti normalizácie

1. S cieľom predchádzať zbytočným technickým prekážkam obchodu s energetickým tovarom a so surovinami, identifikovať ich a odstraňovať ich, sa na tento tovar a suroviny uplatňuje kapitola 16.

2. V súlade s článkami 16.4 a 16.6 zmluvné strany v relevantných prípadoch podporujú spoluprácu medzi svojimi príslušnými regulačnými a normalizačnými orgánmi v oblastiach, ako je energetická efektívnosť, udržateľná energia a suroviny, s cieľom prispieť k obchodu, investíciám a udržateľnému rozvoju, a to okrem iného prostredníctvom:

- a) podľa možnosti konvergenzie alebo harmonizácie ich príslušných aktuálnych noriem na základe obojstranného záujmu a reciprocity, a to spôsobmi, na ktorých sa dohodnú regulačné orgány a dotknuté normalizačné orgány;
- b) podľa možnosti spoločných analýz, metodík a prístupov na pomoc a uľahčenie pri vypracúvaní príslušných skúšok a noriem merania v spolupráci s ich príslušnými normalizačnými orgánmi;
- c) podľa možnosti vypracovania spoločných noriem v oblasti energetickej efektívnosti a energie z obnoviteľných zdrojov a
- d) podpory noriem týkajúcich sa surovín, zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti podľa potreby vrátane navrhovania a označovania výrobkov prostredníctvom existujúcich iniciatív medzinárodnej spolupráce.

3. Na účely vykonávania tejto kapitoly sa zmluvné strany zameriavajú na podporu rozvoja a využívania otvorených noriem a interoperability sietí, sústav, zariadení, aplikácií alebo komponentov v odvetví energetiky a surovín.

Článok 15.13

Výskum, vývoj a inovácia

Zmluvné strany uznávajú, že výskum, vývoj a inovácia sú kľúčovými prvkami napredovania v rozvoji efektívnosti, udržateľnosti a konkurencieschopnosti v odvetví energetiky a surovín.

Zmluvné strany podľa potreby spolupracujú okrem iného pri:

- a) podpore výskumu, vývoja, inovácií a šírenia environmentálne vhodných a nákladovo efektívnych technológií, procesov a postupov v oblasti energie a surovín;
- b) podpore pridávania hodnoty vo vzájomný prospech zmluvných strán a zvyšovaní výrobných kapacít v oblasti energie a surovín a
- c) posilnení budovania kapacít v kontexte výskumných, vývojových a inovačných iniciatív.

Článok 15.14

Spolupráca v oblasti energie a surovín

1. Zmluvné strany podľa potreby spolupracujú v oblasti energie a surovín s cieľom okrem iného:
 - a) obmedziť alebo odstrániť opatrenia, ktoré by samy osebe alebo spolu s inými opatreniami mohli narušiť obchod a investície, vrátane opatrení technickej, regulačnej a hospodárskej povahy s dosahom na odvetvia energetiky alebo surovín;
 - b) vždy, keď je to možné, prediskutovať ich stanoviská na medzinárodných fórach, na ktorých sa diskutuje o relevantných otázkach obchodu a investícií, a podporovať medzinárodné programy v oblasti energetickej efektívnosti, energie z obnoviteľných zdrojov a surovín a
 - c) podporovať zodpovedné obchodné správanie v súlade s medzinárodnými normami, ktoré zmluvné strany schválili alebo ktoré podporujú, ako sú Usmernenia OECD pre nadnárodné podniky, a najmä ich kapitola IX o vede a technike.

Tematická spolupráca v oblasti energie

2. Zmluvné strany uznávajú potrebu urýchliť zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie a zdrojov energie s nízkymi emisiami CO₂, zvýšiť energetickú efektívnosť a podporovať inovácie v snahe zaistiť prístup k bezpečnej, udržateľnej a cenovo dostupnej energii. Zmluvné strany spolupracujú v akejkoľvek relevantnej otázke obojstranného záujmu, ako napríklad:

- a) energia z obnoviteľných zdrojov, najmä pokiaľ ide o technológie, integráciu do elektrickej siete a prístup k nej, uskladňovanie a flexibilitu a celý dodávateľský reťazec obnoviteľného vodíka;
- b) energetická efektívnosť vrátane regulácie, najlepších postupov a účinných a udržateľných systémov vykurovania a chladenia;
- c) zavádzanie elektromobility a nabíjacej infraštruktúry a
- d) otvorené a konkurencieschopné trhy s energiou.

Tematická spolupráca v oblasti surovín

3. Zmluvné strany uznávajú svoj spoločný záväzok k zodpovednému získavaniu a udržateľnej výrobe surovín a svoj obojstranný záujem uľahčiť integráciu hodnotových reťazcov surovín. Zmluvné strany spolupracujú v akejkoľvek relevantnej otázke obojstranného záujmu, ako napríklad:
- a) zodpovedné postupy ťažby a udržateľnosť hodnotových reťazcov surovín vrátane príspevku hodnotových reťazcov surovín k plneniu cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja;
 - b) hodnotové reťazce surovín vrátane pridávania hodnoty a
 - c) určenie oblastí obojstranného záujmu pre spoluprácu pri výskumných, vývojových a inovačných činnostiach pokrývajúcich celý hodnotový reťazec surovín vrátane špičkových technológií, inteligentnej ťažby a digitálnych baní.
4. Pri vypracúvaní činností spolupráce zmluvné strany zohľadnia dostupné zdroje. Činnosti možno uskutočňovať formou osobnej účasti alebo s použitím akýchkoľvek technických prostriedkov, ktoré majú zmluvné strany k dispozícii.
5. Činnosti spolupráce možno podľa dohody zmluvných strán vypracúvať a realizovať za účasti medzinárodných organizácií, globálnych fór a výskumných inštitúcií.

6. Zmluvné strany v relevantných prípadoch podporujú pri vykonávaní tohto článku náležitú koordináciu, pokiaľ ide o vykonávanie článkov 4.5 a 5.2 časti II tejto dohody.

Článok 15.15

Energetická transformácia a palivo z obnoviteľných zdrojov energie

1. Na účely vykonávania tejto kapitoly zmluvné strany uznávajú významný prínos palív z obnoviteľných zdrojov energie, a to okrem iného obnoviteľného vodíka, vrátane ich derivátov a obnoviteľných syntetických palív k znižovaniu emisií skleníkových plynov v snahe riešiť zmenu klímy.
2. V súlade s článkom 15.12 ods. 2 zmluvné strany v relevantných prípadoch spolupracujú podľa možnosti na konvergencii alebo harmonizácii systémov certifikácie palív z obnoviteľných zdrojov energie, napríklad pokiaľ ide o emisie počas životného cyklu a bezpečnostné normy.
3. Pokiaľ ide o palivá z obnoviteľných zdrojov energie, zmluvné strany spolupracujú aj s cieľom:
 - a) podľa potreby identifikovať, obmedziť a odstrániť opatrenia, ktoré môžu narušiť dvojstranný obchod, vrátane opatrení technickej, regulačnej a hospodárskej povahy;
 - b) podporovať iniciatívy, ktoré uľahčujú dvojstranný obchod, v záujme podpory výroby obnoviteľného vodíka a

c) podporovať využívanie palív z obnoviteľných zdrojov energie vzhľadom na ich prínos k zníženiu emisií skleníkových plynov.

4. Zmluvné strany podľa potreby podporujú vypracúvanie a vykonávanie medzinárodných noriem a regulačnú spoluprácu v súvislosti s palivami z obnoviteľných zdrojov energie a spolupracujú na príslušných medzinárodných fórach s cieľom vypracovať príslušné systémy certifikácie, ktoré zabránia vzniku neodôvodnených prekážok obchodu.

Článok 15.16

Výnimka pre malé a izolované elektrizačné sústavy

1. Na účely vykonávania tejto kapitoly zmluvné strany uznávajú, že v ich zákonoch a iných právnych predpisoch možno ustanoviť osobitné režimy pre malé a izolované elektrizačné sústavy.

2. V zmysle odseku 1 môže zmluvná strana zachovať, prijať alebo presadzovať opatrenia týkajúce sa malých a izolovaných elektrizačných sústav, ktoré sa odchyľujú od článkov 15.6, 15.7, 15.9, 15.10 a 15.11, za predpokladu, že takéto opatrenia nie sú skrytými obmedzeniami obchodu alebo investíciami medzi zmluvnými stranami.

Článok 15.17

Podvýbor pre obchod s tovarom

1. Za vykonávanie tejto kapitoly a príloh 15-A a 15-B je zodpovedný Podvýbor pre obchod s tovarom (ďalej len „podvýbor“), zriadený podľa článku 8.8 ods. 1. Funkcie stanovené v článku 9.18 písm. a), c), d) a e) sa na túto kapitolu vzťahujú *mutatis mutandis*.
2. V súlade s článkami 15.12, 15.13, 15.14 a 15.15 môže podvýbor zmluvným stranám odporučiť, aby vytvorili alebo sprostredkovali iné spôsoby spolupráce medzi nimi v oblasti energie a surovín.
3. Ak sa tak zmluvné strany vzájomne dohodnú, podvýbor zasadá na rokovaníach venovaných vykonávaniu tejto kapitoly. Pri príprave takýchto rokovaní môže každá zmluvná strana podľa potreby zvážiť príspevky od príslušných zainteresovaných strán alebo odborníkov.
4. Každá zmluvná strana určí kontaktné miesto na uľahčenie vykonávania tejto kapitoly, a to aj zaistením primeraného zapojenia zástupcov zmluvnej strany, oznámi druhej zmluvnej strane jeho kontaktné údaje a bezodkladne oznámi druhej zmluvnej strane akékoľvek zmeny týchto kontaktných údajov. V prípade Čile je kontaktným miestom podsekretariát pre medzinárodné hospodárske vzťahy ministerstva zahraničných vecí alebo jeho nástupca.

KAPITOLA 16

TECHNICKÉ PREKÁŽKY OBCHODU

Článok 16.1

Cieľ

Cieľom tejto kapitoly je posilňovať a uľahčovať obchod s tovarom medzi zmluvnými stranami tak, že sa predchádza vzniku zbytočných technických prekážok obchodu a že sa takéto prekážky identifikujú a odstraňujú a podporuje sa rozsiahlejšia regulačná spolupráca.

Článok 16.2

Rozsah pôsobnosti

1. Táto kapitola sa vzťahuje na vypracúvanie, prijímanie a uplatňovanie všetkých noriem, technických predpisov a postupov posudzovania zhody v zmysle prílohy 1 k dohode TBT, ktoré môžu mať vplyv na obchod s tovarom medzi zmluvnými stranami.

2. Bez ohľadu na odsek 1 sa táto kapitola nevzťahuje na:
- a) nákupné špecifikácie vypracované vládnymi orgánmi na účely požiadaviek takýchto orgánov na výrobu alebo spotrebu, na ktoré sa vzťahuje kapitola 28, alebo
 - b) sanitárne a rastlinolekárske opatrenia, na ktoré sa vzťahuje kapitola 13.

Článok 16.3

Začlenenie určitých ustanovení dohody TBT

Články 2 až 9 dohody TBT a prílohy 1 a 3 k uvedenej dohode sa *mutatis mutandis* začleňujú do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou.

Článok 16.4

Medzinárodné normy

1. Medzinárodné normy vypracované organizáciami uvedenými v prílohe 16-A sa považujú za príslušné medzinárodné normy v zmysle článkov 2 a 5 dohody TBT a prílohy 3 k nej za predpokladu, že tieto organizácie pri ich vypracovaní dodržali zásady a postupy stanovené v rozhodnutí Výboru WTO pre technické prekážky obchodu o zásadách na vypracovanie medzinárodných noriem, príručiek a odporúčaní vo vzťahu k článkom 2 a 5 dohody TBT a prílohe 3 k nej¹.
2. Na žiadosť zmluvnej strany môže Spoločná rada prijať rozhodnutie o zmene prílohy 16-A podľa článku 8.5 ods. 1 písm. a).

Článok 16.5

Technické predpisy

1. Zmluvné strany uznávajú význam vykonávania posúdenia regulačného vplyvu plánovaných technických predpisov v súlade s príslušnými pravidlami a postupmi každej zmluvnej strany.

¹ G/TBT/9, 13. novembra 2000, príloha 4.

2. Každá zmluvná strana posudzuje dostupné regulačné a neregulačné alternatívy k navrhovanému technickému predpisu, ktoré môžu splniť legitímne ciele zmluvnej strany, v súlade s článkom 2.2 dohody TBT.
3. Každá zmluvná strana použije príslušné medzinárodné normy ako základ pre svoje technické predpisy s výnimkou prípadov, keď zmluvná strana, ktorá vypracúva daný technický predpis, dokáže preukázať, že takéto medzinárodné normy by boli neúčinné alebo nevhodné na splnenie sledovaných legitímnych cieľov.
4. Ak zmluvná strana nepoužije medzinárodné normy ako základ pre technický predpis, na žiadosť druhej zmluvnej strany určí všetky podstatné odchýlky od príslušnej medzinárodnej normy a vysvetlí dôvody, pre ktoré sa tieto normy považovali za nevhodné alebo neúčinné na sledovaný cieľ, a poskytne vedecké alebo technické dôkazy, na ktorých je toto posúdenie založené.
5. Vzhľadom na povinnosť každej zmluvnej strany podľa článku 2.3 dohody TBT každá zmluvná strana preskúma v súlade so svojimi príslušnými pravidlami a postupmi svoje technické predpisy s cieľom zvýšiť konvergenciu týchto technických predpisov s príslušnými medzinárodnými normami. Zmluvná strana zohľadní okrem iného najnovší vývoj v príslušných medzinárodných normách a to, či okolnosti, ktoré spôsobili odchýlky od akýchkoľvek príslušných medzinárodných noriem, naďalej pretrvávajú.

Článok 16.6

Regulačná spolupráca

1. Zmluvné strany uznávajú, že existuje široká škála mechanizmov regulačnej spolupráce, ktoré môžu prispieť k odstráneniu technických prekážok obchodu alebo im zabrániť.
2. Zmluvná strana môže navrhnúť druhej zmluvnej strane konkrétne činnosti regulačnej spolupráce v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola. Tieto návrhy sa zasielajú kontaktnému miestu uvedenému v článku 16.13 a týkajú sa:
 - a) výmeny informácií o regulačných prístupoch a postupoch alebo
 - b) iniciatív v záujme ďalšieho zosúladenia technických predpisov a postupov posudzovania zhody s príslušnými medzinárodnými normami.

Druhá zmluvná strana odpovie na návrh v primeranej lehote.

3. Kontaktné miesta uvedené v článku 16.13 informujú Spoločný výbor o činnostiach spolupráce vykonávaných podľa tohto článku.
4. Zmluvné strany sa snažia uskutočňovať výmenu a spoluprácu v súvislosti s mechanizmami na uľahčenie akceptovania výsledkov posudzovania zhody s cieľom odstrániť zbytočné technické prekážky obchodu.

5. Zmluvné strany nabádajú k spolupráci medzi svojimi príslušnými organizáciami zodpovednými za technickú reguláciu, normalizáciu, posudzovanie zhody, akreditáciu a metrológiu, či už sú vládne alebo mimovládne, s cieľom riešiť rôzne otázky, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola.

6. Žiadne z ustanovení tohto článku nemožno vykladať tak, že od zmluvnej strany vyžaduje, aby:

- a) sa odchyľovala od svojich postupov na vypracúvanie a prijímanie regulačných opatrení;
- b) prijala kroky, ktoré by sťažovali alebo znemožňovali včasné prijatie regulačných opatrení na dosiahnutie cieľov jej verejnej politiky, alebo
- c) dosiahla konkrétny regulačný výsledok.

7. Na účely tohto článku a ustanovení o spolupráci podľa príloh 16-A až 16-E koná v mene zmluvnej strany EÚ Európska komisia.

Článok 16.7

Spolupráca v oblasti dohľadu nad trhom, súlad a bezpečnosť nepotravinových výrobkov

1. Zmluvné strany uznávajú význam spolupráce v oblasti dohľadu nad trhom, zhody a bezpečnosti nepotravinových výrobkov na uľahčenie obchodu a ochranu spotrebiteľov a ostatných používateľov a význam budovania vzájomnej dôvery založenej na výmene informácií.

2. Na účely tohto článku:

- a) „spotrebiteľské výrobky“ sú tovar určený pre spotrebiteľov alebo tovar, ktorý spotrebiteľia pravdepodobne použijú, s výnimkou potravín, zdravotníckych pomôcok a liekov a
- b) „dohľad nad trhom“ sú činnosti vykonávané a opatrenia prijímané verejnými orgánmi vrátane činností vykonávaných a opatrení prijímaných v spolupráci s hospodárskymi subjektmi na základe postupov zmluvnej strany s cieľom umožniť tejto zmluvnej strane monitorovať alebo riešiť súlad výrobkov s požiadavkami stanovenými v jej zákonoch a iných právnych predpisoch alebo ich bezpečnosť.

3. S cieľom zaručiť nezávislé a nestranné fungovanie dohľadu nad trhom každá zmluvná strana zabezpečí:

- a) oddelenie funkcií dohľadu nad trhom od funkcií posudzovania zhody a
- b) neexistenciu akéhokoľvek záujmu, ktorý by ovplyvňoval nestrannosť orgánov dohľadu nad trhom pri výkone kontroly hospodárskych subjektov alebo dohľadu nad nimi.

4. Zmluvné strany môžu spolupracovať a vymieňať si informácie v oblasti bezpečnosti a súladu nepotravinových výrobkov, a to najmä pokiaľ ide o:

- a) činnosti a opatrenia v oblasti dohľadu nad trhom a presadzovania práva;

- b) metódy posudzovania rizika a skúšania výrobkov;
- c) koordinované stiahnutie výrobkov z používania alebo iné podobné opatrenia;
- d) vedecké, technické a regulačné záležitosti zamerané na zlepšenie bezpečnosti a súladu nepotravinových výrobkov;
- e) nové otázky, ktoré majú zásadný význam pre zdravie a bezpečnosť;
- f) činnosti súvisiace s normalizáciou a
- g) výmenu úradníkov.

5. Zmluvná strana EÚ môže Čile poskytnúť vybrané informácie zo svojho systému včasného varovania, pokiaľ ide o spotrebiteľské výrobky uvedené v smernici 2001/95/ES¹ alebo v akte nahrádzajúcom uvedenú smernicu, a Čile môže poskytnúť zmluvnej strane EÚ vybrané informácie o bezpečnosti spotrebiteľských výrobkov a o ochranných, reštriktívnych a nápravných opatreniach prijatých v súvislosti so spotrebiteľskými výrobkami. Výmena informácií môže mať podobu:

- a) nesystematickej výmeny v osobitných riadne odôvodnených prípadoch nezahŕňajúcej osobné údaje a

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/95/ES z 3. decembra 2001 o všeobecnej bezpečnosti výrobkov (Ú. v. ES L 11, 15.1.2002, s. 4).

b) systematickej výmeny založenej na dohode stanovenej rozhodnutím Spoločnej rady, ktorá sa uvedie v prílohe 16-D.

6. Spoločná rada môže rozhodnutím stanoviť dohodu, ktorá sa uvedie v prílohe 16-E, o pravidelnej výmene informácií, a to aj elektronickými prostriedkami, o opatreniach prijatých v súvislosti s nevyhovujúcimi nepotravinovými výrobkami inými ako tie, na ktoré sa vzťahuje odsek 5 tohto článku.

7. Každá zmluvná strana využíva informácie získané podľa odsekov 4, 5 a 6 výlučne na účely ochrany spotrebiteľov, zdravia, bezpečnosti alebo životného prostredia.

8. Každá zmluvná strana zaobchádza s informáciami získanými podľa odsekov 4, 5 a 6 ako s dôvernými.

9. V dohodách uvedených v odseku 5 písm. b) a odseku 6 sa spresní vymedzenie výrobkov, druh informácií, ktoré sa majú vymieňať, spôsoby výmeny a uplatňovanie pravidiel ochrany dôverných údajov a ochrany osobných údajov.

10. Spoločná rada má v zmysle článku 8.5 ods. 1 písm. a) právomoc prijímať rozhodnutia s cieľom stanoviť alebo zmeniť dohody uvedené v prílohách 16-D a 16-E.

Článok 16.8

Normy

1. V záujme harmonizácie noriem na čo najširšom základe každá zmluvná strana nabáda normalizačné orgány zriadené na jej území, ako aj regionálne normalizačné orgány, ktorých sú zmluvná strana alebo normalizačné orgány zriadené na jej území členmi, aby:
 - a) sa v rámci možností daných ich zdrojmi zúčastňovali na vypracúvaní medzinárodných noriem príslušnými medzinárodnými normalizačnými orgánmi;
 - b) využívali medzinárodné normy ako základ pre normy, ktoré vytvárajú, okrem prípadov, keď by takéto medzinárodné normy boli neúčinné alebo nevhodné, napríklad so zreteľom na nedostatočnú úroveň ochrany alebo základné klimatické alebo geografické podmienky alebo podstatné technologické problémy;
 - c) sa vyhli duplicite alebo prekrývaniu s činnosťou iných medzinárodných normalizačných orgánov;
 - d) v pravidelných intervaloch preskúmali vnútroštátne a regionálne normy, ktoré nie sú založené na príslušných medzinárodných normách, s cieľom zvýšiť ich konvergenciu s príslušnými medzinárodnými normami;

- e) spolupracovali s príslušnými normalizačnými orgánmi druhej zmluvnej strany pri medzinárodných normalizačných činnostiach, a to aj v rámci medzinárodných normalizačných orgánov alebo na regionálnej úrovni a
- f) podporovali dvojstrannú spoluprácu medzi sebou a s normalizačnými orgánmi druhej zmluvnej strany.

2. Zmluvné strany by sa mi mali vymieňať informácie o:

- a) tom, ako využívajú normy na podporu technických predpisov, a
- b) o svojich normalizačných procesoch, ako aj o rozsahu využívania medzinárodných, regionálnych alebo subregionálnych noriem ako základu pre svoje vnútroštátne normy.

3. Ak sa normy stanú povinnými začlenením do návrhu technického predpisu alebo postupu posudzovania zhody alebo uvedením odkazu v takomto návrhu, musia byť splnené povinnosti týkajúce sa transparentnosti stanovené v článku 16.10 tejto dohody a v článku 2 alebo 5 dohody TBT.

Článok 16.9

Posudzovanie zhody

1. Ustanovenia stanovené v článku 16.5 týkajúce sa vypracúvania, prijímania a uplatňovania technických predpisov sa *mutatis mutandis* uplatňujú aj na postupy posudzovania zhody.
2. Ak zmluvná strana požaduje posúdenie zhody ako pozitívnu záruku, že výrobok vyhovuje technickému predpisu:
 - a) zvolí postupy posudzovania zhody, ktoré sú primerané príslušným rizikám;
 - b) v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi zväži použitie vyhlásenia dodávateľa o zhode za jeden z možných spôsobov preukázania zhody s technickým predpisom a
 - c) na žiadosť druhej zmluvnej strany poskytne informácie o kritériách používaných na výber postupov posudzovania zhody pre konkrétne výrobky.
3. Ak zmluvná strana požiadala tretiu stranu o posúdenie zhody ako pozitívnej záruky toho, že výrobok vyhovuje technickému predpisu, a túto úlohu nevyhradila vládnomu orgánu uvedenému v odseku 4:
 - a) prednostne využije postupy akreditácie na kvalifikáciu orgánov posudzovania zhody;

- b) prednostne využije medzinárodné normy pre akreditáciu a posudzovanie zhody, ako aj medzinárodné dohody, na ktorých sa zúčastňujú akreditačné orgány zmluvných strán, napríklad prostredníctvom mechanizmov Medzinárodného združenia pre spoluprácu pri akreditácii laboratórií (ďalej len „ILAC“) a Medzinárodného akreditačného fóra (ďalej len „IAF“);
- c) pripojí sa, resp. vyzve svoje orgány posudzovania zhody, aby sa pripojili k prípadným fungujúcim medzinárodným dohodám alebo mechanizmom na harmonizáciu alebo uľahčenie akceptovania výsledkov posudzovania zhody;
- d) zabezpečí, aby v prípade, že pre konkrétny výrobok alebo súbor výrobkov bol určený viac než jeden orgán posudzovania zhody, mali hospodárske subjekty možnosť vybrať si spomedzi orgánov ten, ktorý vykoná postup posudzovania zhody;
- e) zabezpečí, aby orgány posudzovania zhody boli všeobecne nezávislé od výrobcov, dovozcov a hospodárskych subjektov a aby nedochádzalo ku konfliktom záujmov medzi akreditačnými orgánmi a orgánmi posudzovania zhody;
- f) umožní orgánom posudzovania zhody využívať subdodávateľov na vykonávanie skúšok alebo inšpekcií v súvislosti s posudzovaním zhody vrátane subdodávateľov so sídlom na území druhej zmluvnej strany; žiadne z ustanovení tohto písmena sa nevykladá tak, že by zmluvnej strane zakazovalo požadovať, aby subdodávatelia spĺňali tie isté požiadavky, aké by musel spĺňať orgán posudzovania zhody, s ktorým majú títo subdodávatelia zmluvy, aby mohol sám vykonať zmluvne zadané skúšky alebo inšpekciu, a

g) na oficiálnych webových sídlach uverejní zoznam orgánov, ktoré poverila vykonávaním takýchto posudzovaní zhody, a príslušné informácie o rozsahu poverenia každého z nich.

4. Žiadne z ustanovení tohto článku nebráni zmluvnej strane požadovať, aby posudzovanie zhody týkajúce sa konkrétnych výrobkov vykonávali jej určené vládne orgány. V takýchto prípadoch zmluvná strana:

a) obmedzí poplatky za posudzovanie zhody na približné náklady na poskytované služby a v nadväznosti na žiadosť žiadateľa o posúdenie zhody vysvetlí, akým spôsobom sú všetky poplatky, ktoré za takéto posudzovanie zhody ukladá, obmedzené svojou výškou na približné náklady na poskytované služby, a

b) poplatky za posudzovanie zhody zverejní alebo ich poskytne na požiadanie.

5. Bez ohľadu na odseky 2, 3 a 4 v prípadoch, keď zmluvná strana EÚ akceptuje vyhlásenie dodávateľa o zhode v oblastiach uvedených v prílohe 16-B, Čile v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi stanoví efektívny a transparentný postup akceptovania osvedčení a skúšobných protokolov vydaných orgánmi posudzovania zhody so sídlom na území zmluvnej strany EÚ, ktoré boli akreditované akreditačným orgánom, ktorý je členom medzinárodných mechanizmov o vzájomnom uznávaní ILAC a IAF, ako záruku, že výrobok vyhovuje požiadavkám čilských technických predpisov.

6. Na účely tohto článku „vyhlásenie dodávateľa o zhode“ je potvrdenie prvej strany vydané výrobcom na výhradnú zodpovednosť tohto výrobcu na základe výsledkov vhodného typu činnosti posudzovania zhody a s výnimkou povinného posudzovania treťou stranou ako záruka, že výrobok vyhovuje technickému predpisu, v ktorom sa stanovujú takéto postupy posudzovania zhody.

7. Podvýbor uvedený v článku 16.14 na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany preskúma zoznam oblastí v odseku 1 prílohy 16-B. Podvýbor môže odporučiť Spoločnej rade, aby zmenila prílohu 16-B podľa článku 8.5 ods. 1 písm. a).

Článok 16.10

Transparentnosť

1. Každá zmluvná strana v súlade so svojimi príslušnými pravidlami a postupmi a bez toho, aby bola dotknutá kapitola 36, pri vypracúvaní významných technických predpisov, ktoré môžu mať podstatný vplyv na obchod s tovarom, zabezpečí, aby existovali postupy transparentnosti, ktoré umožňujú osobám zo zmluvných strán poskytnúť informácie prostredníctvom procesu verejných konzultácií, s výnimkou prípadov, keď dochádza k vzniku alebo riziku vzniku naliehavých problémov v oblasti bezpečnosti, zdravia, ochrany životného prostredia alebo národnej bezpečnosti.

2. Každá zmluvná strana umožňuje osobám z druhej zmluvnej strany zúčastňovať sa na procese konzultácií uvedenom v odseku 1 za podmienok, ktoré nie sú menej priaznivé ako podmienky poskytované jej vlastným osobám, a uverejňuje výsledky uvedeného procesu konzultácií.

3. Každá zmluvná strana poskytne lehotu najmenej 60 dní po oznámení navrhovaných technických predpisov a postupov posudzovania zhody do ústredného registra oznámení WTO, aby druhá zmluvná strana mohla poskytnúť písomné pripomienky, a to s výnimkou prípadov, keď sa vyskytnú alebo hrozí, že sa vyskytnú naliehavé problémy z hľadiska bezpečnosti, zdravia, ochrany životného prostredia alebo národnej bezpečnosti. Zmluvná strana zváži každú odôvodnenú žiadosť druhej zmluvnej strany o predĺženie uvedenej lehoty na pripomienkovanie.
4. Ak oznamovaný text nie je v niektorom z úradných jazykov WTO, oznamujúca zmluvná strana poskytne podrobný a komplexný opis obsahu navrhovaných technických predpisov a postupov posudzovania zhody vo formáte oznámenia WTO.
5. Ak zmluvná strana dostane písomné pripomienky uvedené v odseku 3:
- a) na požiadanie druhej zmluvnej strany prediskutuje písomné pripomienky za účasti svojho príslušného regulačného orgánu v čase, keď je možné vziať ich do úvahy, a
 - b) písomne odpovie na pripomienky najneskôr do dátumu uverejnenia prijatého technického predpisu alebo postupu posudzovania zhody.
6. Každá zmluvná strana sa usiluje uverejniť na webovom sídle svoje odpovede na písomné pripomienky uvedené v odseku 3, ktoré dostane od druhej zmluvnej strany, a to najneskôr v deň uverejnenia prijatého technického predpisu alebo postupu posudzovania zhody.

7. Zmluvná strana na žiadosť druhej zmluvnej strany poskytne informácie o cieľoch, právnom základe a dôvodoch technického predpisu alebo postupu posudzovania zhody, ktorý prijala alebo zamýšľa prijať.
8. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby technické predpisy a postupy posudzovania zhody, ktoré prijala, boli bezplatne prístupné prostredníctvom oficiálnych webových sídel alebo online úradných vestníkov.
9. Každá zmluvná strana poskytuje informácie o prijatí a nadobudnutí platnosti daného technického predpisu alebo postupu posudzovania zhody a prijatom konečnom znení prostredníctvom dodatku k pôvodnému oznámeniu do ústredného registra oznámení WTO.
10. Každá zmluvná strana ponechá primeraný časový odstup medzi uverejnením technických predpisov a nadobudnutím ich platnosti za podmienok uvedených v článku 2.12 dohody TBT. Na účely tohto článku „primeraný časový odstup“ je zvyčajne obdobie nie kratšie ako šesť mesiacov, okrem prípadov, keď by to bolo neúčinné na splnenie sledovaných legitímnych cieľov.
11. Zmluvná strana zváži akúkoľvek odôvodnenú žiadosť druhej zmluvnej strany, ktorú dostala pred koncom obdobia na pripomenkovanie uvedeného v odseku 3, o predĺženie obdobia medzi uverejnením technického predpisu a nadobudnutím jeho platnosti okrem prípadov, keď by oneskorenie bolo neúčinné na splnenie sledovaných legitímnych cieľov.

Článok 16.11

Značenie a označovanie

1. Zmluvné strany potvrdzujú, že ich technické predpisy, ktoré obsahujú značenie alebo označovanie alebo sa nimi výlučne zaoberajú, sú v súlade so zásadami článku 2.2 dohody TBT.
2. Pokiaľ to nie je potrebné na splnenie legitímnych cieľov uvedených v článku 2.2 dohody TBT, zmluvná strana, ktorá vyžaduje povinné značenie alebo označovanie výrobkov:
 - a) požaduje iba informácie, ktoré sú relevantné pre spotrebiteľov alebo používateľov výrobku, alebo informácie, ktoré dokladajú zhodu výrobku s povinnými technickými požiadavkami;
 - b) nepožaduje žiadny predchádzajúci súhlas, registráciu ani certifikáciu značení či označení výrobkov, ani žiadne úhrady poplatkov ako podmienku na uvedenie výrobkov na svoj trh, ktoré inak spĺňajú jej povinné technické požiadavky;
 - c) ak vyžaduje od hospodárskych subjektov používanie jedinečného identifikačného čísla, vydá takéto číslo hospodárskym subjektom druhej zmluvnej strany bez zbytočného odkladu a na nediskriminačnom základe;

- d) za predpokladu, že to nie je zavádzajúce, nezlučiteľné ani máťúce v súvislosti s informáciami, ktoré sa vyžadujú v zmluvnej strane dovážajúcej tovar, povolí:
- i) informácie aj v iných jazykoch okrem jazyka požadovaného v zmluvnej strane dovážajúcej tovar;
 - ii) medzinárodne akceptované nomenklatúry, piktogramy, symboly alebo grafické prvky a
 - iii) dodatočné informácie popri tých, ktoré sa vyžadujú v zmluvnej strane dovážajúcej tovar;
- e) akceptuje, aby sa označovanie vrátane dodatočného označovania alebo opráv označovania uskutočňovalo v colných skladoch alebo v iných určených oblastiach v krajine dovozu ako alternatíva k označovaniu v krajine pôvodu, pokiaľ sa nevyžaduje, aby sa takéto označovanie vykonávalo schválenými osobami z dôvodov verejného zdravia alebo bezpečnosti, a
- f) sa snaží akceptovať skôr dočasné alebo odstrániteľné označenia alebo zahrnutie relevantných informácií v sprievodnej dokumentácii, než na označeniach fyzicky pripojených k výrobku.

Článok 16.12

Technické diskusie a konzultácie

1. Zmluvná strana môže požiadať druhú zmluvnú stranu o poskytnutie informácií o akejkoľvek záležitosti, na ktorú sa vzťahuje táto kapitola. Druhá zmluvná strana tieto informácie poskytne v primeranej lehote.

2. Ak sa zmluvná strana domnieva, že akýkoľvek návrh alebo navrhovaný technický predpis alebo postup posudzovania zhody druhej zmluvnej strany môže mať značný nepriaznivý účinok na obchod medzi zmluvnými stranami, môže požiadať o technické rokovania o tejto veci. Žiadosť sa podáva v písomnej forme a musí sa v nej určiť:
 - a) opatrenie;

 - b) ustanovenia tejto kapitoly, ktorých sa obavy týkajú, a

 - c) dôvody žiadosti vrátane opisu obáv žiadajúcej strany, pokiaľ ide o opatrenie.

3. Zmluvná strana doručí žiadosť podľa tohto článku kontaktnému miestu druhej zmluvnej strany určenému podľa článku 16.13.

4. Zmluvné strany na žiadosť jednej z nich zasadnú, aby do 60 dní odo dňa podania žiadosti prerokovali obavy vznesené v žiadosti uvedenej v odseku 2, a to osobne alebo prostredníctvom videokonferencie či telekonferencie. Zmluvné strany vyvinú čo najväčšie úsilie, aby v predmetnej záležitosti čo najrýchlejšie dospeli k vzájomne uspokojivému riešeniu.

5. Ak žiadajúca zmluvná strana považuje záležitosť za naliehavú, druhú zmluvnú stranu môže požiadať, aby sa zasadnutie uskutočnilo v kratšom časovom rámci. Druhá zmluvná strana túto požiadavku zväží.

6. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že týmto článkom nie sú dotknuté práva a povinnosti žiadnej zmluvnej strany podľa kapitoly 38.

Článok 16.13

Kontaktné miesta

1. Každá zmluvná strana určí kontaktné miesto na uľahčenie spolupráce a koordinácie podľa tejto kapitoly a druhej zmluvnej strane oznámi jeho kontaktné údaje. Zmluvná strana bezodkladne oznámi druhej zmluvnej strane všetky zmeny týchto kontaktných údajov.

2. Kontaktné miesta spolupracujú s cieľom uľahčiť vykonávanie tejto kapitoly a spoluprácu medzi zmluvnými stranami vo všetkých záležitostiach týkajúcich sa technických prekážok obchodu. Kontaktné miesta:

a) organizujú technické diskusie a konzultácie uvedené v článku 16.12;

- b) bezodkladne riešia všetky otázky, ktorú vznesie zmluvná strana v súvislosti s vypracúvaním, prijímaním, uplatňovaním alebo presadzovaním noriem, technických predpisov alebo postupov posudzovania zhody;
 - c) na žiadosť zmluvnej strany zorganizujú diskusie o akejkoľvek záležitosti vyplývajúcej z tejto kapitoly a
 - d) vymieňajú si informácie o vývoji na mimovládnych, regionálnych a mnohostranných fórach, pokiaľ ide o normy, technické predpisy a postupy posudzovania zhody,
3. Kontaktné miesta navzájom komunikujú akýmkoľvek dohodnutým spôsobom, ktorý je vhodný na plnenie ich funkcií.

Článok 16.14

Podvýbor pre technické prekážky obchodu

Podvýbor pre technické prekážky obchodu (ďalej len „podvýbor“) zriadený podľa článku 8.8 ods. 1:

- a) monitoruje vykonávanie a správu tejto kapitoly;

- b) posilňuje spoluprácu pri vypracúvaní a zlepšovaní noriem, technických predpisov a postupov posudzovania zhody;
- c) stanovuje prioritné oblasti spoločného záujmu pre budúcu prácu podľa tejto kapitoly a zvažuje návrhy nových iniciatív;
- d) monitoruje vývoj v rámci dohody TBT a diskutuje o ňom a
- e) podniká akékoľvek iné kroky, ktoré zmluvné strany považujú za užitočné pri vykonávaní tejto kapitoly a dohody TBT.